

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV
35 letGLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Preprečevanje nevarne bolezni

Kranj – Na pobudo Društva veterinarjev in veterinarskih tehnikov Gorenjske, slovenske veterinarske organizacije ter ob podpori kranjske kulturne skupnosti bo danes ob 16. uri na Tavčarjevi 25 odkritje spominske plošče dr. Janezu Bleiweisu, znanemu zdravniku, živinozdravniku ter organizatorju kmetijstva, veterinarstva ter veterinarskega študija na Kranjskem, častnikarju in politiku. Uro zatem bo strokovni posvet v prostorih kranjske občinske skupščine, ki sta ga pripravili slovenska in gorenjska organizacija veterinarjev in veterinarskih tehnikov. Najprej bodo spregovorili o prispevku dr. Bleiweisa k nastanku slovenskega veterinarstva. Glavni del posveta pa bo posvečen mastitisu – preventivi kot pospeševalnemu dejavniku v govedoreji in desetletnim izkušnjam Živinozdravniško-veterinarskega zavoda Gorenjske pri odpravljanju tovrstnega obolenja krav. Po posvetu bodo člani slovenske veterinarske organizacije, ki se ukvarajo s problematiko mastitisa, ustanovili posebno sekcijo za preučevanje. (cz)

Prihranek: ločitev prometa

Z uveljavitvijo ukrepov o varčevanju goriva je v avtobusnem potniškem prometu čez noč postal aktualen slovenski cestni krž. Avtobusni prevozniki ga dobro poznajo, vendar se za njegovo uresničitev nikakor niso mogli ogreti. Zdaj pa je čez noč postalo jasno, da bi njegova uresničitev pomenila na leto 8.265 milijonov prevoženih kilometrov manj oziroma 22.580 na dan. To pa najbrž ni majhen prihranek goriva.

Za kaj gre? Avtobusna podjetja se bodo morala bolj uskladiti in sporazumeti. Da v eni smeri peljeta ob istem času dva na pol prazna avtobusa različnih podjetij, ki ubere prav vse vmesne postaje, je golo razmetavanje. Dovolj bi bila enotna vozovnica, ki bi veljala za avtobus tega ali onega podjetja. Pa ne le to. Medkrajevni avtobusni promet se je pri nas v praksi izenačil s primestnim. Da je neka avtobusna linija resnično medkrajevna, naj bi bila razdalja med dvema postajališčema najmanj 4,5 kilometra. Med vsemi danes veljavnimi medkrajevnimi linijami v Sloveniji pa je takšnih le 9,6 odstotka. Povsod drugje pa avtobusi postanejo tako rekoč na vsaki postaji. Zato je razumljivo, da potovalna hitrost na medkrajevnih linijah v zadnjih desetih letih vedno bolj pada. Po podatkih znaša hitrost na teh linijah 36 kilometrov na uro. Takšno polžje

prevažanje pa je v osnovi skregano z varnostjo cestnega prometa.

Zato se bodo avtobusna podjetja, kot so povedali na nedavni tiskovni konferenci v Ljubljani morala dogovoriti za drugačen red. V medkrajevnem prometu je treba najprej izločiti manj pomembna postajališča, povečati sedanje relacije od 200 na 400 do 600 kilometrov, zagotoviti zato na takšnih avtobusih dve voznici, drugače urediti delovni čas za delavce na teh avtobusih, uvesti enotne vozovnice in podobno. Nekatera od teh vprašanj morajo avtobusna podjetja rešiti do 10. novembra.

A. Z.

Potni nalog ni dovolj

Čeprav je bila med ukrepi Zveznega izvršnega sveta glede prehodov čez mejo, kadar gre za službeno potovanje, točno opisana dokumentacija, ki jo potnik potrebuje, pa cariniki na mejnih prehodih ugotavljajo pomanjkljivosti. Dogaja se namreč, da imajo potniki, ki prestopajo mejo službeno, le potni nalog, kar pa ni dovolj, da bi bili oproščeni plačila depozita. Ob potnem nalogu je namreč treba imeti še sklep samoupravnega organa delovne organizacije, ki je odobrila potovanje v tujino. V tem dokumentu mora biti poleg osebnih podatkov potnika navedena tudi država, v katero potuje in namen potovanja, podpisati pa ga mora delavec, ki je po samoupravnih aktih v delovni organizaciji pristojen za podpisovanje potrdil o službenih potovanjih.

Kako urediti preskrbo s plinom

Kranj – Pri Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko (konec oktobra v Kranju) so se sestali predstavniki gorenjskih občinskih skupščin in delovnih organizacij s področja potniškega prometa. Med drugim so razpravljali tudi o preskrbi s plinom. Poudarili so, da bi morala biti preskrba s plinom za široko potrošnjo organizirana tako, da ne bi bilo nerada, morebitnih izostankov z dela in da bi ga hkrati dobila vsa gospodinjstva, ki ga potrebujejo.

Ugotovili so, da trenutno še ni jasno, kako bo z zalogami plina v prihodnje. Kaže pa, da bo obveljalo načelo, da bi vsako gospodinjstvo lahko dobilo eno jeklenko (10 kilogramov) na dva meseca. Ob sedanjem pomanjkanju pa naj bi najprej imela prednost tista gospodinjstva, kjer v stanovanjih ni moč uporabljati trdih goriv. Kako zagotoviti takšno preskrbo, pa tudi v razpravi ni bilo jasno. Omenjene so bile možnosti, da bi se v razdeljevanje plina vključile krajevne skupnosti, da bi nabavo nadzorovali s posebnimi kartoni ali še kako drugače.

Kakor koli že, plina je lep čas primanjkuje, zato z dogovorom za primerno razdeljevanje ne bi smeli predolgo odlašati. Sicer se lahko zgodi, da plin bo, hkrati pa tudi velik nered pri preskrbi zaradi pravila: znajdi se, kakor veš in znaš. Ko smo namreč v tork v kranjski plinarni oziroma prodajalni plina na Primorskem poprašali, kdaj bo plin in kako ga bodo razdeljevali, so povedali, naj vprašamo prihodnji teden. Kar pa zadeva razdeljevanje, so odgovorili, naj bi potekalo po starem: čakanje v vrsti z eno jeklenko.

67 novih stanovanj – Konec oktobra sta bila v Cankarjevem naselju v Radovljici dograjena dva nova bloka s 67 stanovanji in frizerskim salonom. Dve stanovanji sta grajeni brez arhitektonskih ovir za invalide, ostala so odkupile delovne organizacije iz radovljiške občine. Prednost pri nakupu so imeli delavci iz krajevne skupnosti Radovljica. To je bila gradnja za znane kupce, ki so investitorju – samoupravni stanovanjski skupnosti – plačali za vsak kvadratni meter stanovanjske površine po 26.820 dinarjev. Celotna vrednost blokov znaša 95 milijonov dinarjev. Bloka so v dobrem letu zgradili delavci gradbenega podjetja Gorenjc. Lani je v tem delu mesta prejelo ključje novih stanovanj 140 kupcev, letos 67, enako število stanovanj pa bodo zgradili še v prihodnjem letu. S tem bo tod zidava zaključena in Cankarjevo naselje bo dobilo končno podobo. (cz) – Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Hitre omejitve porabe elektrike

Jutri bodo ustavili jedrsko elektrarno v Krškem. Pregledi, ki so jih napovedali že pred časom bodo trajali tja do 5. decembra.

Izpad nuklearke bo seveda krepko zaostril oskrbo z električno energijo. Novembra lahko pričakujemo omejitve porabe, neprijetne redukcije, ki bodo povrh vsega hitre, nenapovedane.

Pred nemoteno oskrbo z električno energijo bo namreč novembra postavljen vprašaj. Če bodo vse vodne in toplotne elektrarne, posebej šostanjska, delale brez okvar in če bo uspelo uvoziti nekaj električne energije iz sosednje Avstrije, bo brez redukcij še nekako šlo. Vsaka okvara pa bo povzročila omejitve porabe. K sreči vodne elektrarne zaradi polnih rečnih strug zdaj lahko delajo s polnimi zmogljivostmi. Zaradi varčevanja s tekočimi gorivi pa morajo stati plinske elektrarne.

Kolikšne bodo redukcije, če bo do njih prišlo? Jeseniška Železarna bo dobivala od 50 do 100 odstotkov manj električne energije, ostala industrija od 10 do 20 odstotkov manj in gospodinjstva 10 odstotkov manj.

Kako smo na redukcije pripravljani? Vsi hišni agregati v bolnicah, hotelih in drugod morajo biti usposobljeni ter oskrbljeni z gorivom za vsaj sto ur obratovanja. Poziv ni brez pomena, saj se je v preteklosti često dogajalo, da so bili agregati v trenutku redukcij pokvarjeni.

Na omejitve morajo biti pripravljani tudi v tovarnah. Elektrodispečerji pravijo, da je pogosto težko najti v organizacijah združene dela odgovorno osebo – energetika, ki bi mu lahko sporočila, kakšne bodo omejitve in kdaj bodo. Tako se je nemogoče dogovoriti o manjši porabi. Malokatera tovarna ima program z. anjšanja porabe električne energije, s čimer bi lahko ublažili posledice redukcij.

Kako se lahko na omejitve porabe pripravimo v gospodinjstvih? Preprosto tako, da zmanjšamo porabo, da varčujemo. Sleher ni prihranek je v tem trenutku pomemben, naj bo še tako majhen.

V tem pogledu so zanimivi podatki o oktobrski porabi električne energije v gorenjskih gospodinjstvih. Večerna konica je bila izenačena z jutranjo, kar se ni zgodilo že dvajset let. Sklepamo lahko, da smo vendarle začeli varčevati. Morda se pozna že to, da ugašamo luči za seboj, da žarnice ne svetijo v prazno, da vsa hiša ni pozno v noč razsvetljena. Prihranek vsakega posameznika je majhen, prihranek vseh velik.

Še marsikatero kilovatno uro je moč prihraniti, saj bo nenadnje tudi račun za elektriko manjši. Navadite se ugasniti električno kuhalno ploščo, še preden bo jed do kraja skuhana, pazite, da voda v bojlerju ne bo vrela, stopite raje pod tuš namesto v kopalno kad, pazite, da hladilnik ne bo poln ledu ...

M. Volčjak

Odprti telefon 21-860 ali 21-835 v ponedeljek

Avtobusni potniki – nad čem se jezite

Pomanjkanje bencina nas je prisililo, da se vedno bolj vozimo z javnimi prevoznimi sredstvi, z avtobusi. Lahko pa smo priča, kako nekulturen je na marsikateri liniji ta naš avtobusni prevoz, kako avtobusi vozijo mimo prepolnih postajališč, nemalokrat se zgodi, da šolski in drugi avtobusi prazni vozijo mimo ... Da niti ne govorimo o tem, da marsikatera postajališča nimajo niti streh, kar bomo še kako občutili pozimi.

Odlučili smo se, da v vašem imenu poiščemo odgovore na vprašanja, ki vas kot avtobusnega potnika najbolj motijo. Zato pričakujemo vsa vaša vprašanja, morebitne pred-

loge, vaše potniške izkušnje v ponedeljek, 8. novembra, od 8. ure do 12. ure na telefon 21-860 ali 21-835.

Kaj doživljate na linijah, kjer se vozite; kaj predlagate Alpetouru, katere so najbolj »prometne« proge; nad čem se skratka jezite in kaj vas najbolj moti.

Vaša vprašanja in Alpetourove odgovore bomo objavili v naslednji številki, z željo in upanjem, da bomo skupaj rešili marsikateri problem in morda poskrbeli za vaš kulturnejši prevoz.

Akcija NNNP v radovljiški in škofjeloški občini – Zadnje dni oktobra sta bili na Gorenjskem dve občinski akciji. Nič nas ne sme presenetiti. Tako v radovljiški kot škofjeloški občini so preverili obrambno in varnozaščitno usposobljenost občanov ter člene razvejanega sistema splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. V vseh okoljih so pokazali dobro pripravljenost in usposobljenost. – Več o akciji na zadnji strani.

poslovno
prireditveni
center
gorenjski sejem
kranj

vabi vse ljubitelje drsanja na rekreacijsko
drsanje
od 5. novembra dalje v večnamensko
dvorano v Savskem logu

Kljub aktivnosti ni prostora za samozadovoljstvo

Na seji občinske konference ZKS Škofja Loka so pregledali dejavnost osnovnih organizacij — Aktivnost je dobra in razprave postajajo vse bolj konkretne, vendar ni prostora za samozadovoljstvo — Sprejet akcijski program

Škofja Loka — Po 3. seji CK ZKS in 3. seji CK ZKJ se je dejavnost komunistov oziroma osnovnih organizacij zelo razgibala, so poudarili na sredini seji občinske konference ZKS Škofja Loka, ko so obravnavali dejavnost komunistov v občini in akcijski program dela. V večini osnovnih organizacij so ocenili družbenoekonomske razmere in se pogovorili tudi o konkretnih problemih. Razprave postajajo tudi vse bolj odprte, saj se jih razen komunistov udeležujejo tudi predstavniki drugih družbeno političnih organizacij. Komunisti postajajo bolj aktivni tudi v sindikatih in družbenopolitičnih organizacijah, slabše pa delajo v okviru krajevnih konferenc SZDL.

Vendar kljub temu ni prostora za samozadovoljstvo. Sklepi so namreč le vedno marsikje preveč načelni in posplošeni, saj govore, da je treba izboljšati produktivnost, odpraviti slabosti, neopravičljive izostanke in podobno. Premalo pa je v sklepkih napisano, kako naj bi to dosegli. Le v malo primerih so na sestankih razpravljali o odnosu do družbene lastnine, o samoupravnih odnosih in odgovornosti. To kaže, da se osnovne organizacije vse preveč ukvarjajo le z ekonomskimi vprašanji. Da je to narobe, pričajo tudi v nekaterih sredinah zaostreni odnosi med vodilnimi in vodstvenimi delavci in samoupravnimi organi, vendar so osnovne organizacije naredile premalo, da bi se razmere izboljšale.

V večini osnovnih organizacij tudi pripravljajo, da delavska kontrola ne odgrava svoje vloge. Prav tako so marsikje komunisti, člani delovnih skupnosti skupnih služb odmaknjeni od problematike v temeljni in delovni organizaciji. Na področju kmetijstva pa se komunisti še pre malo ukvarjajo s razmišljanji, kako bi povečali prirejo in pridelke.

V osnovnih organizacijah vrteč v kol se največ ukvarjajo z uresničevanjem referendumskega programa, nikjer pa niso komunisti spregovorili o idejnosti pouka in samoupravnih odnosih, čeprav je na tem področju v šolstvu veliko nerešenih vprašanj. V osnovni organizaciji upravnih organov je bilo poudarjeno, da je nagrajevanje dela odvisno predvsem od analitske ocene in ne od prispevka posameznika, nič pa ni bilo rečenega o delu in pripravi služb, ki s svojim navedenim povzročajo nezadovoljstvo med občani.

Niti ena osnovna organizacija pa ni spregovorila o izboljšanju pove-

zave med delegati in samoupravnimi organi oziroma o delegatskem sistemu. Prav tako ni bilo govora o tistih članih, ki so nedelavni.

V razpravi so člani konference poudarili, da osnovne organizacije ne morejo delovati oddvojeno od drugih subjektivnih sil in zato je treba več skrbi posvetiti usklajenemu delu. Le tako bodo doseženi željeni cilji. Premalo je tudi samokritičnosti, saj se krivci ponavadi iščejo v zunanjih vzrokih. Bolj se mora slišati glas osnovnih organi-

zacij, saj prav to, da se jih premalo upošteva, vodi v malodušje, češ, mi lahko govorimo, dela pa se drugače.

Da bi presegli slabosti, ki so se pokazale v razpravah osnovnih organizacij in, da bi ohranili sedanjo aktivnost in zavzetost za reševanje konkretnih vprašanj, so na konferenci sprejeli akcijski program dela. V njem so dali poudarek liku komunista, idejnopolitičnemu izobraževanju, delovanju samoupravnih organov, uresničevanju sprejetih stabilizacijskih ukrepov, povečanju izvoza, pridelavi hrane, planiranju, kadrovski politiki in krepitvi dela osnovnih organizacij Zveze komunistov.

L. Bogataj

Najvišje pri ogrevanju

Skupnost za cene je pred julijem odobrila precej povišan cen

Jesenice — Člani sveta skupnosti za cene jeseniške občine so se letos večkrat sestali, še posebej pred zamrznitvijo cen. Obravnavali so 211 vlog in potrdili 178 cenikov, za 33 zahtevkov pa so izdali negativne odločbe. S področja obrti so izdali 53 pozitivnih odločb in 13 negativnih, s področja gostinstva pa 78 pozitivnih in 14 negativnih.

Med cenami obrtnih storitev, ki so v občinski pristojnosti, so najbolj porasle čevljarске in frizerske storitve ter storitve kemičnega čiščenja zaradi podražitev osnovnega materiala in sicer od 13 odstotkov do 86 odstotkov. Pri komunalnih storitvah predstavlja 18 odstotno povišanje predvsem povišanje vodarine, kanalsčine, odvoza smeti, daleč največji pa je porast cen ogrevanja stanovanj za 35 odstotkov. Takšno povišanje cen ogrevanja je svet skupnosti za cene potrdil na osnovi dogovora predstavnikov izvršnega sveta skupnosti za cene ter železarnice Jesenice in Biroja za urbanizem in stanovanjsko poslovanje.

Od kulturnih storitev so se povečale cene kinovstopnic za 16 odstotkov, zato so te storitve ostale v predvidenih okvirih. Prometne storitve so se v jeseniški občini povišale dvakrat zaradi višjih cen goriva.

Julija je svet skupnosti za cene potrdil 19 odstotno povišanje stanarin, medtem ko je bilo zahtevano povišanje 27 odstotkov, v začetku letošnjega leta pa se je za 10 odstotkov povečal tudi prispevek za mestno zemljišče.

V jeseniški občini so porasle oskrbnine v domu dr. Franceta Berglja za 19 odstotkov, v vrtilcih so oskrbnine višje od 9 odstotkov do 15 odstotkov, dimnikarji so dvignili

cene za 17 odstotkov, storitve vzdrževanja cest, čiščenja javnih površin pa so se povprečno povišale za 17 odstotkov.

Pri obravnavi posameznih zahtevkov je skupnost za cene upoštevala določeno rast cen za posamezne izdelke in storitve, zadnje podražitve, tako da so imeli pri spremembah cen prednost tisti, ki v drugi polovici lanskega leta cen niso povečali.

Gibanje cen v prvih devetih mesecih letošnjega leta predstavlja dejansko že letoletno povišanje, ker je zvezni izvršni svet od 30. julija z odlokom cene maksimalni. S tem odlokom so cene vseh izdelkov in storitev iz pristojnosti vseh družbenih skupnosti zamrznjene. Tak ukrep pa po zakonu traja šest mesecev, kar pa pomeni, da vsaj do konca januarja prihodnjega leta ni možno reševati tudi najbolj nujnih zahtevkov za povečanje cen.

D. Sedej

Zožene razvojne možnosti

Razvoj bo možen le z velikim povečanjem konvertibilnega izvoza, so poudarili na torkovi seji izvršnega sveta občinske skupščine Škofja Loka, ob obravnavi sprememb in dopolnitve družbenega plana — Le z velikim porastom izvoza se bo družbeni proizvod lahko povečeval za 2,4 odstotka in ustrezno temu vse oblike porabe

akofja Loka — Konec junija je bil posredovan v javno obravnavo osnutek sprememb in dopolnil dogovora o temeljih družbenega plana občine Škofja Loka. Večina razpravljavcev, pripombe so prišle predvsem iz delovnih organizacij, je bila mnenja, da so materialni okviri razvoja — rast družbenega proizvoda, zaposlenost, produktivnost, vse oblike porabe, rast industrijske proizvodnje in kmetijske proizvodnje — glede na sedanje gospodarske razmere previsoko zastavljeni. Prav tako so menili, da je delež skupne porabe v družbenem proizvodu previsok in da se obveznosti združenega dela iz dohodka in bruto osebnih dohodkov ne smejo povečevati, kljub temu pa je treba dogovorjene programe realizirati. Dopolniti je treba investicijske programe, pospešiti aktivnosti pri ustanavljanju regijske samoupravne interesne skupnosti za preskrbo in pospešiti kmetijsko proizvodnjo.

Na podlagi pripomb je bil pripravljen predlog sprememb dogovora, ki upošteva zmanjšane gospodarske možnosti in še bolj poudarja izvozno naravnost gospodarstva. Tako naj bi se družbeni proizvod povečeval za 2,4 odstotka, kar pa bo po mnenju izvršnega sveta občinske skupščine, ki je v torko obravnaval predlagane spremembe, težko uresničiti. Takšno rast bo namreč moč doseči le z velikim povečanjem izvoza in iztržka na konvertibilnih tržiščih. Zaposlenost naj bi se letno povečevala za 1,2 odstotka, produktivnost prav toliko, delež produktivnosti v rasti družbenega proizvoda pa naj bi znašal 50 odstotkov. Industrijska proizvodnja naj bi se povečevala za 3 in izvoz za 7,2 ter konvertibilni izvoz za 9,2 odstotka letno. Uvoz bi raste enak kot družbeni proizvod. Delež izvoza v celotnem prihodu mora znašati najmanj 15 odstotkov.

Kmetijska proizvodnja naj bi se povečala letno za 3,4 odstotka. Če upošteevamo, da bo letos manjša kar za dobrih 10 odstotkov, je vprašljivo, če je rast postavljena realno. Vendar so člani izvršnega sveta menili, da je potrebno zagotavljati vse pogoje za večjo pridelavo hrane in hkrati od kmetov zahtevati, da naročeno proizvodnjo uresničijo.

Skupna poraba naj bi v občini rasla do 2,4 odstotka, kar je več, kot

Obnova osnovne šole v Davči, ki naj bi jo predali namenu ob dnevu republike. Do sedaj so z denarjem iz občinskega samoprisevka dogradili ali obnovili Center usmerjenega izobraževanja v Škofji Loki, osnovno šolo v Selcih in osnovno šolo v Lučinah.

Program je treba v celoti uresničiti

Program izgradnje in obnove šol v škofjeloški občini je treba uresničiti v celoti — Ker pa je denarja manj, bodo nekatere šole zgradili ali obnovili v prihodnjem srednjeročnem obdobju

Škofja Loka — Program izgradnje in obnove šol v škofjeloški občini, za katerega občani plačujejo samoprisevek in se bo iztekel konec srednjeročnega obdobja, se uresničuje. Vendar združeno delo ne more plačevati prispevka iz čistega dohodka, odpadli so tudi krediti bank, zato bo pot do končnega cilja za nekaj let daljša. To so poudarili na nedavni seji odbora za spremljanje izvajanja

referendumskega programa, na kateri so sprejeli določene usmeritve in predloge glede uresničevanja programa. Potrebno jih bo upoštevati pri spremembah planskih dokumentov oziroma družbenega plana občine, ki pravkar prihaja v obravnavo na zbere občinske skupščine.

Odbor je bil mnenja, da programa izgradnje šol ne kaže spreminjati, vendar bo nekatere objekte potrebno zgraditi v naslednjem srednjeročnem obdobju. Tudi vrstni red izgradnje šol naj bi v glavnem ostal enak, s tem da bi najnujnejše obnove in novogradnje opravili v tem srednjeročnem obdobju. Tako so ob že dokončanih objektih, začeli graditi prizidek k osnovni šoli v Zireh, obnovljena bo osnovna šola Petra Kavčiča v Škofji Loki, osnovna šola Javorje in zgrajena bo nova šola v Poljanah. Na Trati pa bodo dogradili osnovno šolo Cvetka Goljarja. Razen tega bodo opravili še manjše obnove v šolah pri Lenartu, v Sorici in Bukovščici.

Hkrati so bili odborniki mnenja, da morajo biti vsa dela opravljena čimbolj racionalno in da je treba dela, ki niso najbolj nujna, odložiti na kasnejši čas.

Predlagane spremembe uresničevanja referendumskega programa bo potrebno upoštevati pri spremembah srednjeročnih planskih dokumentov. Upoštevane so namreč realne možnosti, ki so sedaj prav gotovo manjše, kot so bile pri načrtovanju programa.

L. B.

L. Bogataj

Zaposlovanje prizadetih — skupinsko delo

V delavnicah pod posebnimi pogoji osnovne šole Helene Puhar so se minuli teden posvetovali kadrovski delavci, predstavniki osnovne šole s prilagojenim programom, skupnosti za zaposlovanje in društva za pomoč duševno prizadetim — Enotnejši pristop k zaposlovanju prizadetih

Kranj — Minuli teden so se v delavnicah pod posebnimi pogoji osnovne šole Helene Puhar v Kranju sestali kadrovski in socialni delavci kranjskih delovnih organizacij. Na posvet so jih povabili predstavniki šole, delavnic, skupnosti za zaposlovanje in društvo za pomoč duševno prizadetim, da bi jih seznanili s problematiko zaposlovanja duševno prizadetih. Mnogi so namreč ne zavedajo teže problema nezaposlenosti in težav prodora tekoče zaposljivih oseb v združeno delo in najpogosteje je to neosveščenost zaslediti prav v združenem delu.

Ko prizadeti otroci zaključijo osnovno šolo, jih običajno zaposlijo v delovne organizacije, kjer so že opravljali prakso med osnovnim izobrazjenjem, vendar to velja le za tiste, ki so uspešni in prilagodljivi. Veliko pa je takih, ki jih morajo najprej pripraviti na delo, da se jim prilagodijo delovnemu procesu. Vendar usposabljanje običajno še ni priložnost poseben namenski sklad. Prosto se pojavi šele potem, ko naj bi delovna organizacija učenca zaposlila. Čeprav je v resoluciji določeno, da imajo prizadeti prednost pri zaposlovanju, tovarne tega nič kaj ne slišijo, saj pri tem nimajo

skoraj nobenih olajšav. Običajno so take delovne organizacije delno oproščene le prispevka za solidarnost. Prav tako je zaposlitev prizadetih vstopne zaposlovanja delovne organizacije, ki je (kot vemo) po resoluciji omejena.

Ko so se prejšnji teden kadrovski delavci nekaterih kranjskih tovarn (med njimi Iskra, ki je doslej pokazala največ razumevanja za zaposlovanje prizadetih) pogovarjali o problemu zaposlovanja prizadetih mladine, so poudarili zlasti ugodnosti, ki bi jih morale imeti delovne organizacije, če naj bodo motivirane za prednostno zaposlovanje prizadetih. Omenili so tudi, da je bilo doslej zaposlovanje v glavnem domena socialnih institucij (v tem primeru šole, skupnosti za zaposlovanje), čeprav bi se morali o tem problemu pogovarjati širše. Tam, kjer kadrovske službe delovnih organizacij z razumevanjem gledajo na tegobe zaposlovanja prizadetih, je najmanj težav. Zgleden primer je Iskra, ki je doslej zaposlila največ te mladine, razen tega pa sodeluje tudi z delavnicami pod posebnimi pogoji, kjer je njen precejšnji delež kooperantskih del. Predstavniki Iskre so na posvetu tudi predlagali, naj bi poslej zaposlovanje prizadetih mladostnikov potekalo celoviteje in z več sodelovanjem med socialnimi ustanovami na eni in združenim delom na drugi strani.

D. Z. Žlebir

Na novo organizirana pravna posvetovalnica

Pri občinskem svetu zveze sindikatov Kranj deluje pravna posvetovalnica — Pravna pomoč pretežno s področja delovnih razmerij, zaposlovanja, zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja — Odslej tudi za osnovne organizacije sindikata

Kranj — Za varstvo samoupravnih pravic in pravic iz delovnih razmerij pri kranjskem občinskem sindikalnem svetu že lep čas deluje pravna posvetovalnica. Delavci so se vanjo zatekali, če so iskali pomoč pri pismenih vlogah raznim samoupravnim organom v tovarni in samoupravnih interesnih skupnostih ali so potrebovali podporo pri sodiščih združenega dela. Pravne pomoči so se posluževali pretežno posamezniki, poslej pa bo organizirana tako, da bo nudila nasvete in pomoč tudi osnovnim organizacijam sindikata.

Tudi osnovne organizacije sindikata bodo poslej dobivale strokovno pomoč, če jo bodo same terjale zaradi sprožitve postopkov, zaradi ocenjevanja pravnosti nekaterih samoupravnih postopkov ali preprosto zaradi vsakodnevnih nalog, ki jih nalagajo statut sindikata, zakon o združenem delu in zakon o delovnih razmerjih. Mnoge osnovne organizacije sindikata pa se niso vajene obračati po pomoč k strokovnjakom. Tiste bo pravna posvetovalnica občinskega sindikalnega sveta sama opozarjala na okoliščine, ki vplivajo na nastanek, preprečitev ali razrešitev raznih sporov, spodbujala bo

ureditev njihovih samoupravnih aktov in izrekala svoje mnenje dejavnosti sindikata. Če bo potrebno, bo tudi zastopala osnovno organizacijo sindikata.

Tudi posamezniki poslej ne bodo prikrajšani za pravno pomoč, ki so je že bili vajeni. Se vedno bodo lahko iskali pomoč in pravico na področju delovnih razmerij, zaposlovanja, zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja... Pravna posvetovalnica bo še naprej pomagala z nasveti in mnenji, s sestavljanjem vlog v sporih delavca, upokojenca, iskalca zaposlitve, z organi delovne organizacije, samoupravne interesne skupnosti, na sodišču združenega dela. Člani sindikata se bodo še vedno lahko nadejali tudi zastopstva sindikalne pravne službe pred samoupravnimi organi in sodišči združenega dela. Pomoč posameznikom zaradi nove organiziranosti ni prav nič osiromašena. Nasprotno — celo obogatena je, saj delavec lahko marsikatero nejasnost reši prek svoje sindikalne organizacije in se mu v marsičem ne bo več treba samemu zatekati po svoje delavske, samoupravne pravice.

Iz delovnih kolektivov

V Alplesu poudarjajo, da sta devalvacija in odlok o uvozu zaradi izvoza prva ukrepa v sedanjih razmerah, ki sta ugodna za izvoznike. Pričakujejo, da bo čimprej natančno obrazložen odlok o uvozu za izvoz. Po informacijah, ki jih že imajo, menijo, da jim bo odlok omogočil večjo proizvodnjo in izvoz. V njihovi tovarni namreč ni izdelka, v katerem ne bi bilo vzgrajenih več kot 50 odstotkov uvoženih surovin in tako pričakujejo, da bodo lahko uvozili potreben repromaterial.

Pričakujejo tudi, da bo zvezna vlada storila vse, da se devalvacija ne bo izničila in sicer z dodatnimi ukrepi, ki bodo zadrževali cene v sedanjih mejah, z omejevanjem splošne in skupne porabe in drugimi ukrepi, ki morajo preprečiti, da se višje uvozne cene ne bodo prelile v povišanje cen. Zlasti je nevarno, da bi tako delali proizvajalci polizdelkov in surovin. Finalisti potem ne bi bili v prav nič lažjem položaju, saj je znano, da imajo cene zamrznjene.

V Iskri Železniki do konca leta zaradi devalvacije ne bodo mogli več izvoziti, kot imajo planirano. Izvoz naj bi ostal letos na enaki ravni, za prihodnje leto pa že iščejo nove kupce za nove izdelke. Ker pa je zastoj tudi na svetovnih tržiščih, saj se s krizo ne srečujemo le pri nas, je večje učinke pričakovati šele v drugi polovici prihodnjega leta.

Hitro in učinkovito

Stanovanjska zadruga Kranj ima 1600 članov, ki gradijo okrog 900 objektov

Pred desetimi leti, ko se je na Partizanski cesti v Kranju začela družbeno usmerjena gradnja, je bila ustanovljena Stanovanjska zadruga Černetov vrt. Na začetku je imela 34 članov. Danes pa se je njeno članstvo povečalo že na 1600, gradijo pa okrog 900 stanovanjskih objektov. Upravnik zadruga je od 1977. leta Cene Kranjc, ki pravi, da je osnovno načelo v zadrugi Hitro in učinkovito.

»Član zadruga lahko postane tako rekoč vsak občan kranjske ali tržiške občine, ki se odloča za zasebno stanovanjsko gradnjo. Pogoji je prijavnica in vplačilo jamstvenega deleža 4000 dinarjev in 10-odstotna članarina od tega zneska. To je znesek, s katerim zadruga pokriva svoje poslovne stroške, ki znašajo brez dobička okrog 5 odstotkov.«

»Ime Stanovanjska zadruga Kranj med graditelji dostikrat zasledimo. Kakšne pa so pravice članov?«

»Naše osnovno načelo je: Hitro in učinkovito. Članu zadruga, če želi, preskrbimo zemljišče, potem pa skrbimo za pridobitev vse potrebne dokumentacije do gradbenega dovoljenja. In ko se gradnja začne, so člani oproščeni tudi plačila prometne davka za potrebni material za gradnjo. In ker danes znaša prometni davek od 20 do 30 odstotkov, je prihranek precejšen. Tako so graditelju že na začetku prihranjena različna pota in čas za pridobitev vse potrebne dokumentacije, ka-

sneje ni toliko težav zaradi materiala, ker je izvajalec del zadruga in še prihranek je precejšen. In ker zadruga največkrat tudi sam opravlja tako imenovano službo nabave, uskladičenja, varovanja in opravlja nekatera kvalificirana in polkvalificirana ter nekvalificirana dela (s tem da mu zadruga preskrbi strokovnjaka za nadzor) se prihranek in pa hitrost gradnje še povečata.«

»Kako pa gledate na zasebno stanovanjsko gradnjo v prihodnje?«

»Zanimanje za zasebno stanovanjsko gradnjo narašča. Opažamo pa, da se mlade družine vse bolj odločajo za manjše montažne hiše in da ne gradijo več toliko za potomce. Na Gorenjskem je še dosti zemljišč, ki za kmetijstvo niso zanimiva, zaradi oddaljenosti pa ne ustrezajo blokovni gradnji. Številna od teh pa so zelo primerna za individualno gradnjo. Z organi kranjske občinske skupščine in Domplanom zato sodelujemo pri izdelavi študij za pozidavo takšnih zemljišč. Moram reči, da s temi organi in s sorodnimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi zelo dobro sodelujemo. Predvidevamo, da se bo preko zadruga začela gradnja v Drulovki in v Senčurju, nekaj nejasnosti pa je še glede zazidalnih načrtov Naklo in Britof.«

Zaradi nenehnega povečevanja članstva po novem statutu predvidevamo ustanovitev skupščine, posle pa naj bi vodil izvršilni odbor. Prav pa bi tudi bilo, da bi se na Gorenjskem stanovanjske zadruga povežale v regijsko zvezo zadrug. To bi pomenilo enotnejši nastop občanov v zasebni in družbeni gradnji preko zadruga. V Sloveniji pa že zdaj pogrešamo ustrezno telo, ki bi povežalo vse stanovanjske zadruga.«

A. Zalar

Urejanje gozdov

Od posekanega lesa se obračunava prispevek za biološka vlaganja, ki ga obe gozdni gospodarstvi smotno uporabita — Več denarja kot so načrtovali zaradi višjih cen lesa

Po zakonu o gozdovih se od posekanega lesa obračunava prispevek za biološka vlaganja, ki je namenjen varstvu in gojenju gozdov, gozdnemu semenarstvu in drevesničarstvu ter nasploh urejanju gozdov. Prispevek za biološka vlaganja se zbira v gozdnih gospodarstvih, po zakonu pa mora znašati najmanj toliko, da se zagotovijo gozdno-gojitvena dela, ki so v načrtih. Obseg sredstev za biološka vlaganja ne sme biti manjši od 10 odstotkov vrednosti blagovne proizvodnje gozdnih sortimentov. Med tako zbranimi sredstvi se največ 40 odstotkov uporabi za odkazovanje gozdnega drevja, najmanj 60 odstotkov pa je treba nameniti za druga dela.

Obe gozdni gospodarstvi, tako v Kranju kot na Bledu, sta lani zbrali več sredstev za biološka vlaganja, kot znaša minimalna obveznost in tudi več, kot je bilo predvideno v letnih operativnih planih — v družbenih gozdovih za 3 milijone 300.000 dinarjev in v zasebnih za 2 milijona 400.000 dinarjev. Vzrok je v rasti cen

lesa kot tudi v povečani oddaji lesa v blagovni promet. Za odkazovanje gozdnega drevja so skupaj namenili 31 odstotkov teh sredstev, za obnovo, nego in varstvo 40 odstotkov, za urejanje gozdov in za raziskovalno delo okoli 11 odstotkov, za združena sredstva interesne skupnosti za gozdarstvo Slovenije 0,4 odstotka, za območno interesno skupnost 0,9 odstotka in namensko prenesena sredstva za letošnje leto so znašala 16 odstotkov.

Lani so od vseh zbranih sredstev porabili 83 odstotkov, ob tem pa so med posameznimi gozdnimi organizacijami zasledili neskladja pri porabi sredstev za odkazovanje drevja za posek. Tako Gozdno gospodarstvo Bled v družbenem in zasebnem sektorju dosega maksimalno dovoljeno mejo 40 odstotkov, Gozdno gospodarstvo Kranj 34 odstotkov, KZK Gorenjske 9 odstotkov, Kmetijska zadruga Srednja vas in Bled ter Škofja Loka pa sredstev za odkazovanje sploh niso izkoristili. D. Sedej

Stari Mayr tudi za zahtevnejše goste

Pri Starem Mayrju bodo kmalu odprli nove restavracijske prostore, namenjene zahtevnejšim gostom, ki bodo odprti od enajstih dopoldne do enih ponoči — Prijetna osvežitev v kranjski gostinski ponudbi

Kranj — Med enajstimi obrati temeljne organizacije Gostinstvo Jelen, združene v škojloški Loki, jih je kar pet v kranjski občini: Prešernov hram, Stari Mayr, hotel Jelen, Gaštev in Gorenja Sava. Trenutno je v njih zaposlenih 126 delavcev.

Kljub temu, da so nagradijeni po delu, to pomeni, da je njihov osebni dohodek odvisen predvsem od prometa, pa število zaposlenih v Gostinstvu Jelen iz leta v leto rahlo pada. Žal odhajajo v glavnem najbolj sposobni kuharji in strežniki, ki jih bolj kot osebni dohodki privlači primernejši delovni čas v vrtcih, šolah in tovarniških menzah.

Še več hlodov mimo tovarn?

V tržiškem Zlitu nasprotujejo predlagani zakonski novosti, ki omogoča zasebnim obrtnikom, da razširijo žagarske storitve tudi za potrebe organizacij združenega dela — Zmogljivosti gorenjske žagarske industrije so že zdaj prevelike za količino hlodovine, ki jo lahko dobijo, saj je več gozdov v zasebnem kot družbenem upravljanju

Tržič — Že prvi osnutek sprememb in dopolnitev republiškega obrtnega zakona je samo s par na videz nepomembnimi besedami bistveno posegel na področje opravljanja žagarske dejavnosti. Tudi najnovejši osnutek je kljub pripombam slovenske lesnopredelovalne industrije novost zadržal.

Za kaj gre? Po novem bodo lahko samostojni obrtniki, ki imajo dovoljenje za razžaganje lesa za potrebe svoje glavne dejavnosti in ki opravljajo storitve za krajevne potrebe, lahko razširili storitve tudi za potrebe organizacij združenega dela. S tem, je rečeno v obrazložitvi osnutka zakona, se odpirajo možnosti za razvoj pogodbenih organizacij.

Novost res pomeni izenačenje samostojnega osebnega dela z delom v združenem delu in spodbuja konkurenčnost po ceni in izbiri žagarskih storitev, kar je za družbo vsekakor koristno.

Na drugi strani pa jemlje »kruh« lesnopredelovalni industriji in posredno odpira nove »svercarske« poti. Pogledmo podatek: kar 67 odstotkov gozdnih površin, ki jih upravlja Gozdno gospodarstvo Kranj, je v rokah zasebnikov, v tržiški občini celo 85 odstotkov. Občani so imeli svoj čas veliko žag samice, ki so jih morali na osnovi odlokov občinskih skupščin zapreti zaradi pomanjkanja hlodovine, ki jo je potrebovala gorenjska žagarska industrija. Ta v primerjavi s svojimi zmogljivostmi še zdaj ne dobiva dovolj hlodovine, razširitev žagarskih storitev v zasebni obrti pa bo to pomanjkanje prav gotovo še povečalo.

V Združeni lesni industriji Tržič, kjer zaradi preskrbe s hlodovino doslej sicer niso tarnali, prav zaradi negotove usode zakonske novosti ne sprejemajo odprtih rok. Njihove osnovne organizacije zveze komunistov so se pri tržiških delegatih za republiško skupščino zavzele, naj ne glasujejo za predlagano spremembo oziroma dopolnitev obrtnega zakona. Pri tem se opirajo tudi na mnenje splošnega združenja lesarstva Slovenije, ki pravi, da utemeljenost predloga družbenoekonomske ni upravičena.

H. Jelovčan

Izhod iz krize v vlaganjih

Kamnik — Kemijska industrija Kamnik, nekdanja smodnišnica, sodi med najstarejše industrijske obrate v Sloveniji. Ob letošnji visoki obletnici (kar 130 let že šteje) se velja povprašati tudi o prihodnosti te energetske tovarne. Dosedanja praksa namreč kaže, da Kemijska industrija Kamnik ni v kdove kako

ugodnem gospodarskem položaju glede na svojo stroko pa tudi drugo slovensko industrijo.

Poslovanje je namreč komajda rentabilno, tovarna se preživlja s z enostavno reprodukcijo in dosledni uspehi (če lahko tako imenujemo visenje na »obu prepada«) so izplod produktivnega in kvalitetnega dela delavcev. Stroški naraščajo hitreje kot celotni prihodek, kar slovenski kemijski industriji »običajno«. Kemijska industrija Kamnik torej ni dohajala sorodnih panog v oblikovanju cen, žal pa tudi ne od reproduktivnih materialov, kar bi videti v vsakoletnem končnem obroču. Za rešitev tega nesorazmerja pri Kemijski industriji ne namenjujejo zatekati k zvišanju cen, saj zavedajo, da s tem ne morejo dolgo rešiti nakopičenih problemov. Izhod iz nezavidljivega položaja zanje le v posodobitvi proizvodnje. Natančno so že pretehtali, kakšno njihovo možnosti, vendar vlaganje sodobnejšo proizvodnjo terjajo strova, ki jih pri Kemijski industriji Kamniku za zdaj ni. Pri odmerjenih sredstev za posodobitev bodo morali karseda razumni in varčni, vselej še, če bodo za pomoč zagrabili banke in delovne organizacije, katerimi so povezani. Najnovejšo trenutno posodobitev proizvodnje gospodarskih razstreliv in predelovalnih aluminija.

Da tu ne gre le za muho »dnevnic«, dokazuje tudi ekonomski izračun. Sodobneje urejena proizvodnja bi jim v srednjeročnem obdobju lahko prinesla skoraj za polovico večji dohodek, več pa bi lahko namenjali tudi v sklad za razširitev materialno osnovno dela. Tudi pri osebnih dohodkih bi se poznalo, kako petino. Delavci se zavedajo, da si bodo morali svojo ekonomsko prihodnost krojiti z vlaganji, vendar bodo morali zaradi te prednosti naloge tudi marsičemu odreči.

D.2

NA DELOVNEM MESTU

Vonj po kravah

Hrastje — Petnajst let je Marjan Vodnik s Prebačevega pri Kranju zaposlen v živinoreji, omdvajset let v kmetijstvu. Prišel je na posestvu Sorško polje — žabnica kot delavec v vrtarstvu. Pozneje je postal sklavistični gnojila, zaščitnih sredstev in rezervnih delov za stroje.

Obenem je vsako leto očistil okoli 40 ton semenske pšenice in pri tem preložil na stotine 60, 70 kilogramov težkih vreč. Po šestih letih je presedlal v živinorejo in ta mu še danes reže vsakdanji kruh. Dolgo je ključoval težkim delovnim razmeram na posestvu v Žabnici, kjer se je delovna izmena pričevala ob polnoči. Avtobusa ob tej uri ni bilo, na delo se je v mrazu in vročini vozil s kolesom. Večkrat v petek sploh ni šel domov. Ostal je na posestvu prek sobote in nedelje, tam spal in jedel. Ni se mu splačalo, da bi v snegu potiskal pedal več kot deset kilometrov daleč. Pred dvanajstimi leti se mu je ponudila priložnost, da je žabniške hleve zamenjal za farmo v Hrastju.

»Veliko je napredovalo kmetijstvo v teh letih. Ko sem pred petnajstimi leti prešel v živinorejo, smo v žabniškem hlevu odkrili na dan tudi po 30 obolenj mastitisa. Danes v celem tednu morda le enega. Izboljšala se je krma in s tem tudi odpornost živali. Pred dvanajstimi leti je bila letna mlečnost krav v Hrastju 4500 litrov, zdaj smo že presegli število 5600 litrov. V starih hlevih so bile nemogoče delovne razmere. Vse smo delali ročno: prenašali molzni stroj od krave do krave, ročno vozili silažno koruzo, nosili zeleno krmo in seno vozili gnoj s samokolnicami. Delavci takrat nismo vedeli, do kdaj bo še šlo tako. No, potem je bil na farmi pred osmimi

leti zgrajen nov hlev za 200 glav živine. Zdaj, ko posestvo z novim porodnim hlevom in štirimi novimi silosi dobiva končno podobo, tudi delavci vidimo svojo prihodnost — delo in zaslužek.« razmišlja Marjan Vodnik, po poklicu »skupinovodja«. Skupaj z ostalimi delavci v izmeni skrbi za pravilno in zadostno krmiljenje, za red v hlevu, za urejenost in velikost čredink. Skrbi, da grede krave pravočasno na pašo, skupaj z veterinarjem opazuje krave v času pojanja in brejosti, jemlje vzorce za ugotavljanje mlečne maščobe... Od petih zjutraj do enajstih dopoldan dela, vsak drugi konec tedna je »dežurni« na farmi. Žival se namreč ne meni za angleške sobote, za nedelje in praznike. S plačo je zadovoljen, 16 tisočakov prejme na mesec. Pravi, da delo opravlja z veseljem in da je lažje delati z živalmi kot z ljudmi. Te vsaj niso zahrbtni in stremuške.

Med drobnimi doživetji, ki dopolnjujejo sliko zavzetega živinorejca, se Marjan rad spominja dogodka, kako sta skupaj z upravnikom iskala tele. Krava je teletila na pašniku, potem pa mladiča po vsej verjetnosti »skril« v bližnji gozd. Tri dni so s psi pregledovali okolico, toda teleta niso in niso našli. Ko so že ugibali, kdo neki ga je ukradel ali ustrelil, se je prikazal in s tem rešil živinorejce skrbi.

C. Zaplotnik

Sestanki in varčevanje

Zaradi varčevanja z benzinom bo odpadel marsikateri (nepotreben) sestanek. »Sklicatelj« bo krepko premislil, preden bo zbral »sestankovalce«, če je sestanek res neobhoden, potreben za nadaljnje delo. Pred razpošiljanjem vabil bo moral karseda pametno doleteti tudi čas seje, zasedanja, konference... Predsednik združenega sveta kranjske Slege je v vabilu na tretjo redno sejo pod štirinajst točk dnevnega reda pripisal: »ČAS SEJE JE PRILAGOJEN LOKALNIM AVTOBUSNIM ZVEZAM. KMETIJE IZ OKOLICE MAVČIČ IMAJO VSAKO URO REDNI AVTOBUS Z BREGA OB SAVI.«

Primer, kako varčevati z gorivom in hkrati zagotoviti dobro udeležbo na sestanku, je vreden posnemanja! (ca)

H. Jelovčan

Bravo, Tone Janša

Torkovi večeri jazz v kadilnici Prešernovega gledališča

Kranj – Torek, 26. oktobra. Pozna večerna ura v kadilnici Prešernovega gledališča v Kranju. Ljudje se stiskajo na sedežih ob nizkih mizicah, pri »šanku«, nekateri obstojijo kar pred vrati. Ne morejo ali nočejo noter, v gnečo.

Prostor je nasičen z dimom cigarete. Luči, morda še nekoliko premočne za pravo vzdušje jazz kluba, pronicajo skozi meglo in ustvarjajo zanimivo igro svetlobe in senc.

Glasbeniki so se namestili prav pri vходу v kadilnico. Slavko Avsenik mlajši, ki igra klavir, je tokrat manjkal, bili pa so: Karel Novak, bas kitarist, Ratko Divjak, bobnar, častni gost skupine, znani trobentar Peter Ugrin in seveda glavni gostitelj, kranjski saksofonist Tone Janša.

Torkovi večeri jazz v kadilnici Prešernovega gledališča, ki se začnejo ob devetih in sklenejo ob enih ponoči, so pravzaprav njegova zamisel.

Tone Janša, sicer zaposlen pri orkestru RTV Ljubljana, je s svojim kvartetom poznan in cenjen pri ljubiteljih jazz na vseh koncih Evrope. Kvartet, ki se ponaha s tremi izdanimi ploščami, v glavnem vse vikende nastopa v Zahodni Nemčiji.

Kljub slavi in zaposlenosti, ko včasih komaj najde čas, da sede h klavirju in zлага nove skladbe, pa je Tonetu Janši vsak nastop v rodnem Kranju še posebno drag.

Zal kranjsko občinstvo glasbeno ni dovolj podkovano. Jazz pre malo pozna in razume, zato ga tudi pre malo ceni.

Tone Janša, v katerem je še dovolj idealizma in predvsem ljubezni do jazz, kot domačin občinstvo najlaže prebudi, vzgaja tako, da mu ponudi kvaliteto glasbo, ki je v Kranju ni. Predvsem samo on lahko pripelje v Kranju tudi kvalitetne glasbenike. Tokrat je bil ob osnovni zasedbi to Peter Ugrin, drugič bo katero drugo spoštovano ime iz sveta jazz.

Kranjčani so Janšev izziv radi sprejeli. In storili prav, o čemer pričajo nabito polna kadilnica Prešernovega gledališča. V Kranju torej ne manjka poslušalcev, ki imajo radi jazz, ga razumejo ali se ga uče razumevati, ki umetnikom kakršne je Tone Janša in njegovi, znajo zaploskati.

Kvartet igra v glavnem Janšev skladbe, ki se prepletajo z deli drugih znanih mojstrov jazz. Tudi v tem je posebna draž torkovih večerov v sproščnem vzdušju Prešernovega gledališča, ki povezujejo glasbenike in poslušalce v edinstveno harmonijo.

H. Jelovčan

Likovna galerija na Jesenicah

Jesenice – Skupščina kulturne skupnosti Jesenice je predlagala samoupravni stanovanjski skupnosti Jesenice, da se po izselitvi Jeseniške knjigarnice in papirnice Državne založbe v nove prostore izpraznjeni prostori namenijo za Likovno galerijo. Ta začasna, vendar uresničljiva možnost ne bi terjala veliko denarja, Jesenice pa bi na dokaj ugodnem mestu v središču dobile pomembno kulturno ustanovo. Vsekakor bi s tem popestrili bogato likovno dejavnost, zlasti DOLIKA in drugih likovnih skupin ter posameznih likovnih umetnikov. Razstavni prostori v prostorih Državne založbe bi bili neprimerno boljši kot prostori v delavskem domu pri Jelenu.

Spremembe in dopolnitve družbenega plana razvoja občine Jesenice za to srednjeročno obdobje na predvidevajo preselitve likovne galerije v prostore knjigarnice, ker takšna možnost tedaj še ni bila znana. Pri tem pa ne gre za večjo naložbo, ampak zgolj za spremembo namembnosti, zato so se tudi člani jeseniškega izvršnega sveta strinjali, da se likovna galerija uredi v središču Jesenic.

D. S.

Čenčiči

Kranj – V četrtek, 2. novembra je Prešernovo gledališče uprizorilo že svojo drugo premiero v letošnji gledališki sezoni. V pevski sobi Osnovne šole France Prešeren v Kranju so uprizorili »Čenčiče«, izbor slovenske poezije za otroke in mladino.

Režiser predstave je Lojze Domanjko, koreografinja Jasna Knez, lektor Ludvik Kaluža, za glasbo je poskrbel Vinko Šorli, za likovno opremo Nina Carnelutti. Igrali so Gregor Benčina, Sergej Ferdan, Karina Groše, Polona Hribar, Robert Nograšek, Teja Kukec, Nataša Pen, Petra Vencelj in Urška Zaletel. Uprizoritelj so za gledališki dogodek izbrali pesmi Nika Grafenauerja, Neže Maurer, Toneta Pavčka, Jožeta Snoja, Saše Vegri in Daneta Zajca.

Že sam poskus ugledališčenja poezije je vreden pozornosti, ob tem pa moramo poudariti, da je predstava že v svoji zasnovi namenjena šolarjem (seveda tudi odraslim), ki jo bodo lahko spremljali kar v svojih šolskih prostorih. Gledališčniki so želeli scensko izkoristiti negledališki prostor šole ter ob tem razbremeniti domači oder, ki je povrh vsega tehnično izredno skromen.

Predstava »Čenčiči« bodo igralci Prešernovega gledališča praktično igrali vsepovsod, tudi zunaj zidov, na travnikih, peskovnikih...

M. L.

Srečanje slovenskih tamburašev

Reteče pri Škofji Loki – V nedeljo, 7. novembra bo v kulturnem domu v Ratačah pri Škofji Loki potekalo tretje srečanje tamburaških skupin Slovenije. Pripravilo ga bo domače kulturno umetniško društvo Janko Krmelj s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka in Slovenije ter združenja tamburaških skupin slovenije. Prireditev se bo začela ob 15. uri.

Nastopilo bo dvanajst tamburaških skupin iz vse Slovenije. Koncert bo začel domači tamburaški orkester Bisernica, ki ga vodi Franc Rant. Nato bodo nastopili: tamburaška skupina Osnovne šole Nada Čilensek iz Griž, ki ga vodi Florjan Lesjak, tamburaška skupina Sentjanž pod vodstvom Ivana Weiss, tamburaška skupina Osnovne šole Dragotin Kette iz Novega mesta pod vodstvom Silvestra Miheličiča, tamburaška skupina SPD Zarja iz

Železne Kaple na Koroškem pod vodstvom Pepce Stane, tamburaški orkester DPD Svoboda iz Ptuj, pod vodstvom Draga Kleina, ansambel Mandolina KUD Stadion iz Ljubljane pod vodstvom Slavka Koklja, tamburaški orkester Središče ob Dravi pod vodstvom Franja Lovrenca, tamburaški orkester SPD Jeka Baško jezero iz Loč pod vodstvom Erike Wrolich, tamburaški orkester ZPD France Prešeren iz Celja pod vodstvom Sreča Cizelja, tamburaški orkester PD Cirkovce pod vodstvom Draga Kleina, ob koncu pa bo nastopil še domači tamburaški orkester Bisernica pod vodstvom Franca Ranta.

Ob koncu bodo tamburaši se skupaj pod vodstvom Franca Ranta igrali skladbo Blaža Potočnika »Pridi Gorenjca« v priredbi A. Grobminga.

Igor Pleško v kranjski Mestni hiši

Cvetlični portreti

Ustvarjalna prizadevanja akademskega slikarja in kranjskega rokaja IGORJA PLEŠKA, ki jih v kranjski galeriji spremljamo že leta nazaj, so bila vedno močno obarvana z avtorjevo osebnostjo. Tihožitja morske favne in flore iz umetnikovih prejšnjih slikarskih ciklov so prinašala na razstave svojevrstno izraznost kolorita, govornost kompozicije in zrelost vsebinske zasnovne. Te lastnosti je slikar ohranil tudi v predstavah cvetlične motivike, ki je predmet sedanje razstave.

Namenoma to pot ne govorimo o tihožitjih, saj so rože, ki jih slikar prikazuje manj mrtvi predmeti kot živa podoba rasti, notranje polnosti in govornosti. Morda bi tem slikam bolj ustrezal naziv – cvetlični portreti.

Slikarju so rože živa bitja, spremlja njihovo rast od prvih kali do razcveta, ko postanejo godne za upodobitev. Ne trga krhkih stebel in jih ne poklada v krste vaz, umetnik slika rože v njihovi rasti in njihovem umiranju, drobne cvetove povečuje do velikih mer, da poudari njihovo enkratnost, njihovo individualnost. Simbolično presaja vanje svoja občutja, svoja razpoloženja, svoj notranji svet.

Zdi se kot da slikarjeve rože živijo in cvetijo z nami, postajajo del našega okolja, ga bogatijo z razkošjem barv, z uglašenostjo oblik in živostjo svoje rasti.

Podobno kot anatom posega slikar v osrčje cvetov in odkriva njihove nenavadne, velikokrat kar fantastične oblike. Zazdi se nam, kot bi se srečali z nekim tujim, še nikoli vidnim svetom, z nekakšno zabrisano realnostjo. Nekatere od razstavljenih upodobitev bi zares lahko primerjali z delom tega ali onega abstraktnega slikarja.

To pa Igor Pleško še zdaleč ni. Slikar vztraja na tleh otipljivega sveta, čeprav je res, da bi mu bilo treba napraviti samo korak in že bi se znašel na drugem bregu.

Možnosti odkrivanja novih oblik v okviru našega makro in mikrokosmosa se zdijo avtorju mnogo bolj perspektivne kot pot v informal. Vsakomur, ki je imel priliko spremljati slikarjev dosedanji razvoj, bo njegovemu mnenju rad pritrilil.

Cene Avguštin

Začetek gledališke sezone

Tržič – Precej pozno, vendar težko pričakovano, se bo prihodnji teden začela na odru tržičkega Cankarjevega doma nova gledališka sezona. Z zamudo se začneja, ker so oktobra potekala zadnja obnovitvena dela odra in prostorov za odrom osrednje tržičke dvorane. Zdaj je dobila lepšo, bolj opremljeno in sodobnejšo obliko in odprla bo vrata tržički publiki, ki že nestrpno pričakuje prve gledališke predstave.

Novost, ki jo letos uvaja občinska kulturna skupnost, so abonmajske predstave, ki jih bo kar šest v sezoni. Tržički publiki se bodo predstavila gledališča iz Ljubljane, Maribora in Kranja ter domače gledališke skupine. Abonmajske vstopnice so že razprodane po sindikalnih organizacijah delovnih kolektivov in v prosti prodaji jih skorajda ni več moč dobiti. To samo potrjuje željo, da v domači dvorani vidimo poklicne gledališke stvaritve.

V petek, 12. novembra, bo sezono odprl Zlatko Šugman z delom Miloša Mikelnja »Direktni prenos«. Gre za satirični paternošter, ki karikira naše družbene probleme s satiro in

humorjem. Teden dni kasneje se bo predstavil Janez Hočevar-Rifle s Fornezzijevo komedijo »Občinski svetnik Jozef Švejk«. Poleg priljubljene igralca bodo nastopili tudi člani ansambla Dvanajsto nadstropje.

Domačo premiero si bodo Tržičani lahko ogledali 25. novembra, ko bodo člani podmladka Mladinskega gledališča pod režijskim vodstvom Jožeta Peharca in Smiljane Brkljač postavili na oder delo »Mali strah Bay-bave«.

Člani igralke skupine Mladinskega gledališča Tržič pa za abonma pripravljajo delo Marca Comolletija »Boing-boing«.

V drugi abonmajski predstavi, 19. novembra, se bo predstavil Švejk (Janez Hočevar-Rifle) v vlogi občinskega svetnika

Komedijo o življenju stevardes bodo na oder postavili v začetku decembra pod režijskim vodstvom Iva Koklja.

Seveda to še ni popolna slika gledališkega snovanja tržičkega gledališča ljubiteljev. Uprizoritve pripravljajo še člani Amaterskega gledališča iz Tržiča, kulturno umetniškega društva Podlujbelj in kulturno umetniškega društva Lom.

Boris Kuburic

Kulturni koledar

RADOVLJICA – V foto galeriji Pasaža v radovljiški mestnici si lahko ogledate razstavo fotografij foto sekcije Triglavske narodni park Bled, ki jo je pripravil Foto-kino klub Radovljica. Na ogled je vsak dan v novembru od 7. do 20. ure.

RADOVLJICA – V Sivčevi hiši si lahko ogledate razstavo likovnih del slikarke Mirne Pavlovec iz Škofje Loke. Odprta je vsak dan od 10. do 12. in 15. do 17. ure.

KRANJ – V galeriji Mestne hiše si lahko ogledate razstavo del akademskega slikarja Igorja Pleška iz Ljubljane. V stebriščni dvorani in v Mali galeriji Mestne hiše se predstavljata likovna skupina BOSCH IN BOSCH iz Subotice in Novega Sada. V galeriji Prešernove hiše pa je odprta razstava Vizualna poezija avtorja Radomira Matička Kule z naslovom Ego sum ego. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

LJUBLJANA – V Cankarjevem domu bo v soboto, 6. novembra ob 19. uri Stalno slovensko gledališče iz Trsta uprizorilo Kravo svatbo F. Garcia. Ob 19.30 se bo občinstvu predstavil mladi vietnamski pianist Dang Zhai-Son. Ob 10. uri dopoldne bo Lutkovno gledališče iz Ljubljane uprizorilo Žogico marjogico. 8. in 9. novembra si boste lahko ogledali izbor filmov s kranjskega festivala športnega in turističnega filma. V torek, 9. novembra in v četrtek 11. novembra ob 19.30 se bo predstavila folklorna skupina Emona. 10. in 11. novembra ob 17. uri bo na sporedu retrospektiva slovenskega etnološkega filma. 11. novembra ob 20. uri se bo predstavila kantavtorica Mateja Koležnik s prijatelji. V petek, 12. novembra ob 20. uri bo gostoval balet Narodnega gledališča iz Beograda s predstavo Othelo je bil Jenisa.

ŠKOFJA LOKA – V galeriji na loškem gradu si do 10. novembra še lahko ogledate razstavo slike, keramike in plastike Aljose in Gorazda Sotlerja iz Škofje Loke. Razstava je odprta med tednom od 10. do 17. ure, ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

SMARJE PRI KOPRU – V soboto, 6. novembra bo moški komorni zbor DPD Svoboda iz Podnarta pod vodstvom dirigenta Egija Gašperšiča gostoval v Šmarjah pri Kopru. Zbor je z domačim zborom France Bevk iz Šmarj je pred leti navezal prijateljske stike in izmenjal gostovanje, letos bosta zhora gostovanji spet izmenjala. Zbor iz Podnarta se bo primorski publiki predstavil s sporedom slovenskih umetnih in narodnih pesni.

SMARJE PRI KOPRU – V soboto, 6. novembra bo moški komorni zbor DPD Svoboda iz Podnarta pod vodstvom dirigenta Egija Gašperšiča gostoval v Šmarjah pri Kopru. Zbor je z domačim zborom France Bevk iz Šmarj je pred leti navezal prijateljske stike in izmenjal gostovanje, letos bosta zhora gostovanji spet izmenjala. Zbor iz Podnarta se bo primorski publiki predstavil s sporedom slovenskih umetnih in narodnih pesni.

SMARJE PRI KOPRU – V soboto, 6. novembra bo moški komorni zbor DPD Svoboda iz Podnarta pod vodstvom dirigenta Egija Gašperšiča gostoval v Šmarjah pri Kopru. Zbor je z domačim zborom France Bevk iz Šmarj je pred leti navezal prijateljske stike in izmenjal gostovanje, letos bosta zhora gostovanji spet izmenjala. Zbor iz Podnarta se bo primorski publiki predstavil s sporedom slovenskih umetnih in narodnih pesni.

KINOPODJETJE KRANJ p.o. Kranj, Stritarjeva 1

Po sklepu Upravnega odbora oglašamo prosta dela in naloge

ŠNAŽILKE – BILJETERKE za delo v kino enoti Kranj.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas. Nastop dela takoj.

Pogoji:
- osnovna šola,
- ustrezne delovne izkušnje,
- 2 meseca poskusnega dela.

Ponudbe poslati v 15 dneh na naslov: Kinopodjetje Kranj, Stritarjeva 1.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v 15 dneh.

Do pravice tudi s pritožbo

Letos so odbori za varstvo pravic pri občinskih zdravstvenih skupnostih ugodili več kot polovici prošelj in pritožb občanov. Lani je bilo največ prošelj za oprostitve prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov zavarovancev

Kranj — Kadar se na svojih sejah sestanejo člani odborov za varstvo pravic pri občinskih zdravstvenih skupnostih, jih navadno čakajo na mizi kar zajetni kupi prošelj in tudi pritožb občanov. Že lani so odbori vseh petih gorenjskih občin pregledali in potem odobrili ali zavrnili več kot 500 najrazličnejših vlog, s katerimi občani zahtevajo uresničitev pravic iz zdravstvenega varstva ali pa oporekajo nekaterim strokovnim odločitvam zdravniškega konzilija.

Med najpogostejšimi so bile lani pritožbe zoper zavrnjene zahtevke za zdraviliško zdravljenje. Lani se je zoper odločitve o zdraviliškem zdravljenju pritožilo 83 občanov, letos v prvi polovici leta pa že 37. V gorenjskih zdravstvenih skupnostih se namreč že nekaj let zaradi sprejetih varčevalnih ukrepov v zdravstvenem varstvu natančno drže pravilnika, ki določa, kdaj je zdravljenje v zdravilišču nujno zaradi določene bolezni in kdaj le koristno. Tega zadnjega pa v gorenjski regiji zaradi varčevanja že nekaj časa zdravstvene skupnosti ne plačujejo. Vendar bolniki kljub temu uveljavljajo takšno ugodnost, če drugače ne, pa

preko sodišča združenega dela. Zgodi se tudi, da se na odločitev strokovnega konzilija zdravnikov občan pritoži in zahteva zdravljenje v zdravilišču, čeprav bi bilo to zaradi njegovega visokega pritiska lahko usodno in zdravniki so bili prav zato proti zdraviliškemu zdravljenju. V takšnih primerih seveda odbor za varstvo pravic upošteva zdravniško mnenje. Po drugi strani pa se spet dogaja — vendar gre res za izjeme — da si kdo enostavno privoščiti, da kljub napotnici ne odide v zdravilišče, pač pa si omisli nekaj tednov počitnic kje drugje. Ni treba posebej povedati, da tako izgubi tudi pravico do nadomestila zaradi bolezni.

Sicer pa je priznavanje bolniškega staleža dokaj pogosto na dnevnem redu odborov za varstvo pravic. Lani je odbor več kot tri četrtine pritožb občanov na odločitve zdravniške komisije prve stopnje zavrnil, na podlagi mnenja zdravniške komisije druge stopnje pa je zahtevke po staležu priznal. Lani je bilo precej zahtevkov za priznanje staleža delavcem iz drugih republik, ki pogosto obolevajo v svojem kraju, pri tem pa si prenekateri na ta način le podaljša dopust.

Da bi zajezili zdravljenje v drugih regijah, predvsem v ljubljanski, kjer so cene višje, so že pred časom v gorenjskih zdravstvenih skupnostih sprejeli sklep, da je treba za takšno zdravljenje, če je enako ustrezno tudi v gorenjski regiji, doplačati k stroškom zdravljenja. To seveda ne velja za zdravstvene usluge, za katere ni ustreznih ustanov na Gorenjskem. Četudi občani na napotnici s podpisom jamčijo, da so seznanjeni z dodatnimi stroški, če se nočejo zdraviti v domači regiji, pa kasneje tem stroškom ugovarjajo in pišejo pritožbe.

Največ vlog pa so lani poslali odboru kmetje zavarovanci za znižanje prispevka za zdravstveno zavarovanje. Od 131 vlog je odbor ugodil 53, ker je ugotovil, da je socialni položaj kmetov zavarovancev res slab. Kadar so podatki v vlogi preskromni, da bi se lahko odločili, je včasih treba tudi na dom prosilca ali pa zberejo dodatne podatke od uprav za družbene prihodke pri skupščinah občin. Na to je očitno pozabila občanka iz Kranja, ki je letos poslala prošnjo za znižanje prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov, ker da je ovdovela. Pri tem pa je zamolčala, da je pododvala še dve kmetiji, eno po možu, drugo po svojem očetu.

L. M.

Obvezno zavarovanje traktorjev

Zaščita udeležencev v prometu

Od 20. avgusta je v veljavi obvezno zavarovanje traktorjev. Zakonodajalec je s tem zaščitil ostale udeležence v prometu. Na Gorenjskem se zakonu še vedno izmika dobra četrtina. Najslabše v radovljški občini.

Kranj — Traktor ni zgolj delovni stroj, ki vozi edino po poljskih in gozdnih poteh; je vse pogostejši udeleženec v cestnem prometu in tudi povzročitelj prometnih nesreč. Prav zaradi tega ga je zakonodajalec povsem izenačil z ostalimi motornimi vozili in tudi zanj 20. avgusta letos predpisal obvezno zavarovanje, iz katerega dobi oškodovanec v primeru nezgode povrnjeno škodo. V primeru, da traktor ni zavarovan, je zavarovalna skupnost prisiljena od traktorista — povzročitelja nezgode — izterjati denar za škodo, ki jo je povzročil drugemu udeležencu cestnega prometa. Isto velja v primeru, ko je traktor sicer obvezno zavarovan, vendar je bilo ob nezgodi ugotovljeno, da je bil voznik vinjen, ni imel vozniškega dovoljenja ali da traktor ni bil tehnično brezhiben.

Na Gorenjskem je akcijo za obvezno zavarovanje takoj po 20. avgustu pričela zavarovalna skupnost Triglav. Njeni zastopniki so bili

navzoči pri tehničnih pregledih traktorjev, kjer so hkrati urejali tudi zavarovanje. Kmetje so ob tem tudi izrazili željo, da bi bilo v prihodnjem letu več takšnih mest, kjer bi traktorje pregledovali in zavarovali. S tem bi se izognili čakanju in dolgim vožnjam. Skratka, privarčevali bi pri času in gorivu.

V avgustu je bilo na Gorenjskem zavarovanih 2766 pregibnih, enoosnih in dvoosnih traktorjev v zasebni lasti, septembra še dodatnih sto. Če k temu prištejemo še 641 traktorjev, ki so bili zavarovani že pred uvedbo zakona, dobimo končno številko — 3507 zavarovanih traktorjev. Po zbranih podatkih (točne evidence ni!) je na Gorenjskem v zasebni lasti 4862 traktorjev. To pomeni, da se zakonu izmika dobra četrtina in s tem vozniki ali lastniki prevzemajo nase tudi odgovornost za škodo, povzročeno udeležencem prometa ob morebitni nezgodi. Precej kmetov na

Gorenjskem ima že po dva ali tri traktorje; le enega so zavarovali. Po številu zavarovanih traktorjev je stanje najboljšje v jeseniški in tržiški občini, kjer je večina kmetov izpolnila obveznosti do zakona. V škofljeljski in kranjski občini je zavarovanih približno tri petine vseh traktorjev v zasebni lasti. Najslabše je v radovljški občini, kjer je doslej zajeta v zavarovanje le dobra četrtina traktorjev.

Ne gre prezreti, da so zavarovalne premije za traktorje, ki opravljajo zgolj kmetijsko dejavnost, dokaj nizke. — od 182 do 394 dinarjev, odvisno od njegove moči (od 18 do 200 kilovatov). Za dobre voznike velja, enako kot pri avtomobilskem zavarovanju, 10, 20, 30 in 40-odstoten popust. Seveda, če v enem, dveh, treh ali štirih letih ne povzročijo ostalim udeležencem prometa nikakršne škode.

Zavarovalni zastopniki sklepajo poleg obveznega zavarovanja tudi vse vrste nezgodnih zavarovanj za voznike traktoriste in kasko zavarovanje traktorjev za vse vrste nezgod — prometno nesrečo, požar, eksplozijo, nezgodo pri delu ipd. Do pričetka septembra je bila v tovrstno zavarovanje zajeta le petina vseh traktorjev v zasebni lasti. Malo, če vemo, kako pogoste so nezgode s traktorjem in kako velika je lahko škoda.

C. Zaplotnik

Z melioracijami do večjega pridelka

V radovljški občini načrtno meliorirajo pašnike in travnike — Dela na Dobravcu pri Bledu so že končana, prihodnje leto pa bodo dokončali melioracijo planine Javornik in pašnika Mežaklja — Na vrsto bodo prišli tudi travniki zasebnih kmetovalcev

Radovljica — V radovljški občini so si na področju kmetijstva kot eno najpomembnejših nalog zadali melioracije kmetijskih zemljišč, katerih cilj je seveda večja kmetijska proizvodnja. Tako imajo naložbe v izboljšanje kmetijskih zemljišč prednost.

Ze leta 1977 so začeli z melioracijo 554 hektarov pašnikov in do konca leta 1981 so zanje namenili 4,1 milijona dinarjev. Sredstva kmetijsko zemljiške skupnosti so uporabljali kot lastno udeležbo in kot odplačilo anuitet. Člani pašnih skupnosti pa so del naložb odplačali z delom na pašnikih. Denar so na pašnikih in planinah porabili predvsem za čiščenje zemljišč, ograditev pašnikov, osnovno gnojenje in za ureditev preskrbe z vodo in poti.

Letos imajo v načrtu večje agromelioracije na 142 hektarih zemljišč v družbeni lastni. Na podlagi potrjenih ureditvenih načrtov bodo veljale 6,8 milijonov dinarjev.

Na Dobravcu pri Bledu so že meliorirali 55 hektarov zemljišč, kar je veljalo 2,3 milijone dinarjev. Odstranili so grmovje in dreve, minirali in izruvali ter odpeljali šture, zavrvali površine, jih pognojili in dosejali travo.

Prihodnje leto pa bodo dokončali melioracijo planine Javornik in pašnika Mežaklja. Na planini Javornik bodo na 57 hektarih dela veljala 2,6 milijonov dinarjev. Postavili bodo ograjo, vodni zbiralnik, očistili planino, jo pognojili in zasejali. Melio-

racije na pašniku Mežaklja, ki meri 30 hektarov, pa bodo veljale 1,9 milijona dinarjev. Zavrvali bodo zemljišče, odstranili dreve in grmovje, šture in skale, pašnik pognojili in ga ogradili.

Pri financiranju teh del sodeluje tudi Zveza kmetijsko zemljiških skupnosti Slovenije z združenimi sredstvi v višini 2,5 milijonov dinarjev. Sicer pa denar za melioracije prispevajo radovljška kmetijsko zemljiška skupnost, kmetijske organizacije in kmetovalci.

Na Belski planini pa predvidevajo gradnjo vlake, ki bo omogočila agromelioracijo 12 hektarov košenic in s tem strojno košnjo in odvoz sena v dolino. Izgradnjo vlake, ki bo predvidoma veljala 370 tisoč dinarjev, bo financirala kmetijska zadruga Bled, kmetovalci, kmetijsko zemljiška skupnost in temeljna organizacija kooperantov proizvodne enote Poljuka.

Meliorirali bodo tudi travnike zasebnih kmetovalcev na Gorjušah, Spodnjem Gorenjku, Senožetih, Nornelju, Ljubenskem polju in v Hrašah, skupno na 57 hektarih travnikov. Odstranili bodo zarasti, groblje in kotanje in tako omogočili strojno košnjo in gnojenje pašnikov, kar vse bo povečalo pridelok.

Kmetijsko zemljiška skupnost bo kot udeležbo na osnovi pravilnika o združevanju sredstev za izvajanje agromelioracij namenila 900 tisoč dinarjev. M. Volčjak

Slaba propagandna tolažba

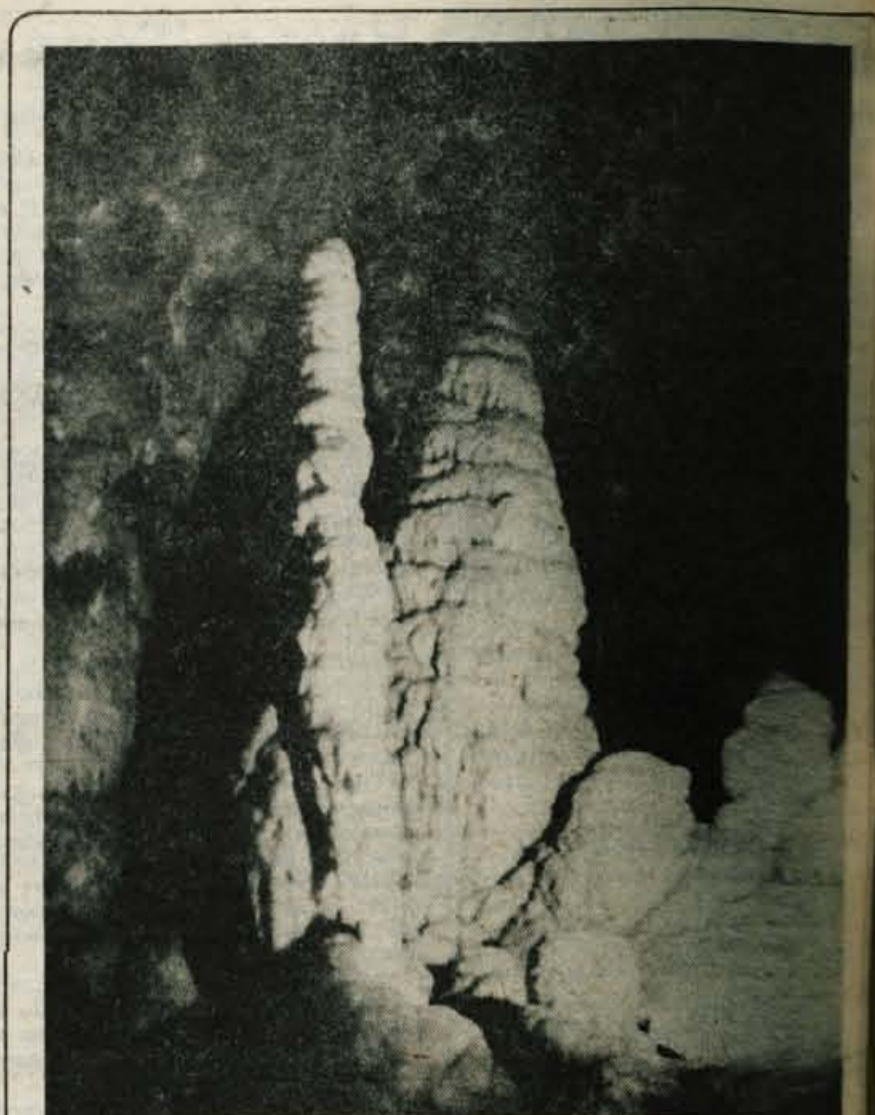
Slaba propaganda odvrča goste — Kranjska gora je brez turističnega prospekta — Letni plakat Kranjske gore

Kranjska gora — Kranjskogorska turistična ponudba je v zadnjih letih precej zasedala tudi v primerjavi z drugimi turističnimi kraji Slovenije, ki se tudi ne morejo pohvaliti z učinkovito turistično propagando, vendar so kljub temu stopili korak naprej.

Včasih — lahko se še vedno spominjamo tistih časov — je domala vse turistične informacije pravčasno in uspešno predstavilo Turistično društvo Kranjska gora, ki je pač zaposlovalo dober in turizmu naklonjen in strokoven kader. Lahko smo dobili prav vse informacije, redno prospekt kraja in tako dalje. Zaman smo tedaj protestirali, da turističnemu društvu ni treba odvzeti prav vse dejavnosti, zaman smo spraševali, kaj neki menijo z novo reorganizacijo — takšnega turističnega društva, ki bi zadovoljilo predvsem reklamnim namenom, v Kranjski gori nenadoma ni bilo več.

In zdaj? Izkazalo se je, da je Kranjska gora že leto dni brez krajevnega prospekta. Turiste tolažijo turistični delavci s hotelskimi prospekti, prospekti Gorenjske in Slovenije in v sili je dober tudi turistični prospekt sosednjega Bleda, ki ga blejsko turistično društvo še vedno redno, a tudi ne brez napora, izdaja.

Kranjska gora se tako na sejmih in drugod sploh ne more dostojno predstaviti. Turistično društvo Kranjska gora je sicer spomladi pripravilo material in tehnične pri-

Samo 60 centimetrov sta visoka kapnika na fotografiji, vendar sta primera edinstvenega osamljenega krasa na Gorenjskem in širše Preceje takšne naravne dediščine je že uničene. Sedaj je še čas, da preprečimo nadaljnje uničevanje...

Oskrunjena narava

Kropa — Že nekaj let se zgražamo nad onesnaževanjem reke Reke pri Ilirski Bistrici. To se je še posebej pokazalo pred nedavnimi ko je Reka poniknila in se je pokazala vsa posledica onesnaževanja voda.

To pa ni edini primer krutega ravnanja z našo naravno dediščino. Tudi na Gorenjskem imamo primere za to. Eden od primerov je v okolici Kropce.

Na fotografiji sta kapnika, visoka samo 60 centimetrov! Marsikdo bi porekel: kaj je to, saj to ni nič! Vendar, pomislite: 12 tisoč let sta potrebnovala, da sta dosegla to višino. V jami, P-13 imenovani, je še nekaj tisoč podobnih kapnikov. Koliko jih v resnici JE, kranjski jamarji še ne vemo. Ko smo jih odkrili, smo jih samo občudovali in posneli. Ko stopiš v to prelepo 93 metrov globoko in 360 metrov dolgo jamo, lahko samo osupneš. Tu najdeš kapnike, rjave in bele, ki VISIJO s stropa kaže zrele hruške ali rastejo iz tal kot štiri posekanih dreves. Ponekod se stikajo in videti je, kot bi stebrički hoteli preprečiti PORUŠENJE stropa. Ob siju karbidove luči se bleščejo v tisočih barvah in odtenkih. Jama P-13 se nahaja na hribu Peči nad Brezovico pri Kranju. Na pičlem kvadratnem kilometru površine je kar 45 jam in breza. To je edinstven primer osamljenega krasa v Jugoslaviji.

Toda, 10 edinstvenih jam je že uničenih. Jama P-13 je za zdaj nedotaknjena, vendar jo čaka enaka usoda kot že spokojnihe domače jam. Hrib se manjša in umika pred kamnolomom, ki uničuje edinstveno naravno lepoto. Za nekaj tovrstnih kamenj se uničuje ta naravna dediščina. Sedaj je še čas, DA tudi vseh ostalih jam ne doletela enaka usoda. Pri Kropci je VEDAR edinstven primer osamljenega krasa ne le v Jugoslaviji, ampak v Evropi. Lahko s uprašamo, kam bomo prišli, če bomo tako še naprej uničevali NAŠO NARAVNO DEDIŠČINO...

M. Chvatal

obratovalni čas. Nesprijemljiv primer, ko je karto sprehaja pred leti založilo Turistično društvo Kompasov biro pa je pozneje ponatis. Ko pa je Turistično društvo letos karta pošla in je hotel ponatisniti, je Kompasov biro poročilo v tiskarni prekladal z nalogo, da jih imajo še nekaj na zalogi in da pripravljajo obnovljeno karto sprehajalnih poti. V resnici pa letošnji poletni gostje do te karte sploh niso uspeli priti...

D. Sede

Nepričakovana pošiljka plina

Tržič — V tržiški občini pričakovali gospodinjstvi plin ob 10. novembra. Dogovorili so se s komite za plan in gospodinjstve skupščine občine izdelal najprej nejški predlog evidence za izdajo plina, tako da bi ga dobilo 60 ljudi in da bi preprečili ustvarjanje zalog ter zmedo.

V petek pa jih je prehitel vodovodnjak, ki je v Tržiču nepričakovano odložil 130 steklenic namenjenega porabnikom v drugih krajih, kjer pa ga menda niso sprejeli. Tržičani so dragoceno sprejeli. Tržičani so dragoceno sprejeli siljko seveda opazili in pobili steklenice. Pri izdajanju plina so uvedli evidenco, tako da bodo čakajoči, ki ga niso uspeli dobiti petek, imeli prednost pri naslednji pošiljki.

Do takrat bo tudi komite za plan uspel izoblikovati najboljše načrtovanje plinskih steklenic. R. J.

Leto slabih izkušenj

Pod Kamniškimi vrhom v vasi Laniše gospodarijo Laniškovi, ki se že leto dni ukvarjajo tudi s kmečkim turizmom — Minulo leto so zabeležili nekaj čez sto nočitev — Da se bo naložba obrestovala, bo treba še veliko takih let

Laniše — Pred letom dni so šli Laniškovi v istoimenskem kraju Laniše pod Kamniškimi vrhom z malce negotovosti v kmečki turizem. Že ko so načrtovali gradnjo nove hiše pred skoraj desetimi leti, so jim z občine predlagali, naj jo namenijo kmečkemu turizmu. S posojilom Emone, kmetijske kooperacije in zadrugne ovse (tridesetimi starimi milijoni) in seveda z neprecenljivim lastnim delom so dogradili domačijo, nato pa skotavljajo sprejeli prve goste.

Anica Lanišek

Sprva jim je goste zagotavljala turistična agencija Integral, zdaj pa so se povezali s Kompasom, ki jim je obljubil tudi več tujih gostov. Ko so se po slabem makadamu pripeljali do njih, je imela gospodinja Anica opraviti v kuhinji, hči Marjeta (ki je zavoljo turistično namerjene kmetije ostala doma, po poklicu je namreč gostinka) pa je prevela most. Avgusta so odšli zadnji gostje, novih pa pred zimo ne pričakujejo, tako da sta našli čas tudi za klepet. V vasi, kjer se jeseni kmet ukvarja z delom in nima priložnosti niti za hiter klepet čez polot, so minute za pogovor prijetne in dragocene.

»Kmetni ljudje, še posebej tisti, ki iščejo mir, so naši najpogostejši obiskovalci,« pravi Anica Lanišek. »Prihajajo iz okolice Ljubljane, pa iz Zagreba, imajo imeli tudi Belgijce in prvo leto Angleže. Ugaja jim naš hribovski zrak, domača hrana, ki jo pripravljamo iz skupne skled, sprejemajo po gozdu, stikanje za gobami, radi pa se zapeljejo tudi po okolici. Nekateri smo poletni poletniki tudi na Veliko planino, saj se poleti pase naša čreda. V neposredni pastirski koči resda ni noben preživeti dolgih počitnic, ampak dan življenja ob siru, kmetijskih in mleku se pa kar preliže.«

Sredi poletja, ko turisti najraje prihajajo v Laniše, je na kmetiji tudi največ dela. Pridni gospodinjini Anici kljub vsemu marsikaj postori-

ti. Ker je gospodar Ciril na delu, sta s hčerjo precej obremenjeni.

»Poleti je za nas zgodaj dan,« se zdi Laniškovi gospodinjini samo po sebi umevno. »Najprej postorimo zunaj, potem pa že gostje čakajo zajtrk. Resda tudi turisti sežejo po kmečkem orodju, a le za svojo rekreacijo...«

Laniše so le slabih šest kilometrov oddaljene od Kamnika, vendar so z dolino povezane s slabo cesto, tudi telefona ni. Vse to Laniškovi v letu dni kmečkega turizma na domačiji še posebej trdo občutijo. Za goste se morajo iti dogovarjat v Kamnik, tja morajo po vsakdanje potrebščine za gospodinjstvo, kar terja veliko kmetu tako dragocenega časa.

Prvo preizkusno leto, ni bilo kdove kako uspešno, menijo Laniškovi. Uredili so sobe z 12 ležišči, ki jih je do danes obiskalo 100 gostov. Turisti prihajajo le v poletnih mesecih, tako da se naložba prav počasi obrača. Laniškovi bi radi goste sprejeli tudi pozimi. Takrat je več časa, njihovo vseletno delo za kmečki turizem bi se tako bolj izplačalo, bližnji hribovi pa so prijetni tudi za začetniško smuko. Gospodar je za to zimo kupil tudi prestavljivo vlečnico. Lani jih je zima prinesla okoli, saj ravno v času, ko so se dogovorili s turisti za zimovanje, ni bilo snega. Goste so poslali nato na Veliko planino. Upajo, da se to zimo praksa lanske ne bo ponovila.

Letos je bila obilna letina sočnih jabolk, zato bo pri Laniškovih dober, sladek most. — Foto: D. Ž.

»Ko smo začeli,« pripoveduje Anica Lanišek, »so nam obljubili olajšave pri davkih. Komite za turizem nam zdaj daje nekaj dotacije, vendar ne zadostuje. Če ne bomo oproščeni pri davkih, nam bo šlo sila težko, saj z nočitvami ne bomo mogli kriti stroškov. Po letu dni, ko smo se privadili gostov, pa bi bilo škoda vse skupaj pustiti.«

D. Ž. Žlebir

VAŠA PISMA

»STEZICA SE VLJE TUDI POD VILO BLEDE«

Na naš članek o najbolj prizadevnih turističnih društvih na Gorenjskem ki je bil objavljen prejšnji petek, se nam je oglasil bralec Jurij Hočevar z Bleda.

Napisali smo namreč, da je prvo mesto med turističnimi društvi odesel Bled predvsem zato, ker mu je uspelo zaokrožiti sprehajalno stezo okrog jezera, tudi pod vilo Bled. V pismu pa nam tovariš Hočevar piše takole:

»Če menite, da je stezica, ki se vije tudi pod vilo Bled, dostopna sprehajalcem, vam utegne koristiti obvestilo, da to ni res.« V nedeljo, 24. oktobra, se je hotel sprehoditi po njej, a ni šlo...

Seveda smo takoj povprašali na Turistično društvo Bled, kaj je s stezico, ki jim je pripomogla do prvega mesta med gorenjskimi turističnimi društvi, pa so nam povedali naslednje:

Dolga leta si je Turistično društvo Bled prizadevalo, da bi sprehajalna steza okrog Blejskega jezera tekla neprekinjeno. Vsa leta se je zatikalo prav pod vilo Bled. 600 metrov steze je to. Vendar jim je letošnje spomlad le uspelo, da so jo pridobili za sprehajalce. Od 1. julija do 15. oktobra 1982 so se sprehajalci lahko tod nemoteno sprehajali, le Turistično društvo Bled je moralo plačevati posebnega čuvaja, da se tod turisti niso kopali, ribarili, da je čistil okolico in podobno. To jih je drago stalo. Za prihodnje leto bodo skušali doseči, da bi bil tu čuvaj prisoten le občasno, da bo ceneje. Računajo tudi, da bodo stezico lahko odprli že s 1. majem in da bo odprta vse do pozne jeseni.

Tako je s to stvarjo, tovariš Hočevar in vsi ostali, ki bi se radi sprehodili okrog in okrog jezera. Spomladi bo spet odprta.

Na martinovanje s Kompasom in Glasom

Na martinovanje s Kompasom in Glasom. Izlet z martinovanjem v »dolenjskih Benetkah«, ki ga organiziramo skupaj s Kompasom, je vzbudil veliko zanimanje med vami in v hipu sta bila polna dva avtobusa, čeprav smo v začetku načrtovali enega. Dodatnega avtobusa nismo uvedli, ker bi v tem primeru nastala težava pri izvedbi izleta (kapaciteta gostinskih prostorov, zidance). Vse tiste, ki bi šli radi zraven, pa zaradi zasedenosti ne bodo mogli, prosimo za razumevanje in obljublamo, da bomo kmalu zopet organizirali kaj podobnega. Kot smo obljubili, vabimo s seboj tri naračnike. Aleksandra Peternelj, Pot v Bitnje 66, Kranj je izžrebala: Julko Kumer, Debeni 3, Gorenjska vas, Ivanko Rutar, Rupa 30, Kranj in Jožeta Jenka, Virmaše 90, Škofja Loka.

Meja pričakuje vodovod.

Vasica Meja na Sorškem polju ima le osem vežnih vrat, okrog vsake hiše je nekaj zemlje, ki jo tamkajšnji prebivalci, zvečne starejši, še zmeraj obdelujejo. Le pri dveh hišah je moč slišati tudi otroški jok in kričanje, pri drugih pa največkrat le jadikovanje, kdo bo prevzel njihove domačije, ko bodo sami omagali. Mlajši so se namreč izselili, in to predvsem zaradi tega, ker vas nima vodovoda.

Zdi se, da je to edina gorenjska nižinska vas, ki je brez vodovoda, kljub temu, da je vodovodno omrežje praktično okrog in okrog vasi in da tamkajšnje hiše ležijo dobesedno na rezervoarju pitne vode. Prebivalci se zdaj preskrbujejo z vodo iz vodnjakov, ki pa je, vsaj tako so pokazale že večkratne analize, brez prekuhanja neužitna, pa tudi premalo je je. Hiši, v katerih živijo tudi majhni otroci, si pomagata tudi s kranjskimi gasilci. Po pravnici vsaka dva meseca jima je pripeljejo, račun pa je seveda zavoljo prevoza domala dvajsetkrat večji, kot bi sicer bil, če bi ta voda pritekla v hiši po ceveh.

Meja spada v krajevno skupnost Mavčiče, kjer so se avgusta letos domenili, da ima napeljava vodovoda na Mejo odslej absolutno prednost v okviru dejavnosti krajevne skupnosti. Kranjski Vodovod je že naredil okvirni predračun za napeljavo približno 1.600 metrov glavne vode in domala 700 metrov cevi do posameznih hiš (poslopja so namreč precej raztresena), ki za zdaj znaša skoraj tri milijone dinarjev. Več kot tretjino so pripravljene prispevati vasičani in krajevna skupnost, nekaj manj kot dva milijona pa naj bi prispevala občina iz združenih sredstev krajevnih skupnosti in samoupravna interesna komunalna skupnost občine Kranj.

Čas, v katerem so se vasičani odločili za napeljavo vodovoda, spričo-

hudih gospodarskih težav najbrž res ni najbolj primeren, toda spričo dejstva, da napeljava ni pretirano draga in da gre v bistvu vendarle za zagotovitev temeljne življenjske potrebe, je projekt vsekakor izvedljiv. Vasičani Meje so imeli prvo in doslej edino priložnost za napeljavo vodovoda proti koncu petdesetih let, ko so napeljevali tako imenovani zasavski vodovod (v Mavčiče in na Podrečje), toda takratni prebivalci Meje so bili denarno prešibki, da bi se lahko priključili. Tudi zdaj nimajo bistveno več denarja, toda glede na to, da so se nekateri pripravljeno vrtni nazaj, če bo pritekla voda, pred tem pa tudi pomagati z delom in denarjem, je zdajšnji položaj na Meji vendarle precej drugačen kot pa pred približno četrto stoletja.

Ko se je to jesen pričelo govoriti o vodovodu na Mejo, je bilo veliko ljudi, ki so bili vse doslej prepričani, da na Meji vodovod je. In prav ta »nevednost« jih je zdaj še bolj združila z vasičani Meje, kar se med drugimi kaže tudi v tem, da so vsi pripravljeno pomagati. Lastniki zemlje, koder naj bi vodovod potekal, obljublajo, da ne bodo delali nobenih težav; vso potrebno pomoč so obljubili tudi na občini in kranjskem »Vodovodu«, tudi komunalna skupnost z razumevanjem gleda na načrte in želje vasičanov Meje in tako res lahko upamo, da bodo tamkajšnji prebivalci kmalu zaživel drugačno življenje.

Milena Fornazerič

»Kamničan« spet na glavnem tiru

Kamnik — Medtem ko je kamničan leta in leta stal na slepem tiru, saj so se delavci v Ljubljano vozili z avtobusi (in seveda z osebnimi avtomobili), so v težki bencinski krizi prisiljeni omesti mu pajčevine in ga potisniti na glavni tir pogosteje kot le enkrat tedensko.

Čeprav se v Kamniku ne bodo mogli docela odpovedati avtobusnim prevozom, saj se iz raztresenih vasi delavci težko pripeljejo kako drugače, so vendarle kanili dati prednost železnici. Skušali bodo urediti tudi kombinirane prevoze: do železniške postaje bo delavec iz komendškega, tuhinjskega ali moravskega konca pripeljal avtobus, do Ljubljane pa vlak. Železniški prevoz so zadnji teden bistveno okrepili, saj vlaki vozijo domala vsko uro. Avtobusne linije do Ljul. jane niso več tako pogoste, saj jih je nesmiselno podvajati s cenanim železniškim prevozom.

D. Ž.

Trofejni kozorog — Tale trofejni oziroma kapitalni kozorog, ocenjen s 180 točkami, je omahnil v Brani v bližini Kamniškega sedla. Sodi med naše najimennitnejše trofeje. Lovca je bil tujec in je moral zaradi odšteti lepo vsoto deviz. Lovski turizem je tako lahko tudi pomemben vir pridobivanja deviz, česar se naše lovške organizacije zavedajo, vendar pri tem skrbijo, da narava zaradi tega ni osiromašena.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Na verigi za morišče

Francka Bohinjc z Jesenic

Francka Bohinjc z Jesenic je v svojem življenju veliko pretrpela. Najbolj je bilo med zadnjo vojno, ko so jo v Begunjah zaradi aktivnega dela v osvobodilni fronti obsodili na smrt z ustreliščjo. Sedaj gre v Nemčijo in večkrat razmišlja o preteklosti in se čudi, da je sploh še na svetu. Na dan borca je bila na srečanju borcev NOB krajevne skupnosti

Plavž na Jesenicah. Vsak ji je pristrčno stisnil roko. Lani je bila namreč hudo bolna in je morala v bolnico. Zato je bila radost vsakega, ki jo je zagledal spet na nogah, toliko večja. Na tem srečanju na gostoljubni domačiji pri Gožu na Spodnjem Plavžu smo se veliko pogovarjali o Francki, ki je bila ves čas po vojni, dokler ji je zdravje dopuščalo, zelo aktivna v številnih organizacijah.

Rojena je bila 2. decembra 1898. leta na Bledu. Že v prvi svetovni vojni, ko so mnogi stradali, je tudi ona veliko pretrpela. Doma je bilo pet otrok. Trije bratje so morali v vojsko, ona in sestra pa sta trdo delali na kmetiji. Eden od bratrov je bil v ruskem ujetništvu. Tudi njen mož Franc je okusil rusko ujetništvo. Ko sta se vzela, je bil krojač na Bledu. Rodila sta se jima dva sinova: Francelj in Slavko. Med vojno sta bila oba tako kot mati Francka zelo aktivna v boju proti okupatorju.

»Ne da se opisati, kakšen občutek je to, ko si obsojen na smrt in uklenjen v verige čaka v vrsti, da te ubijejo,« je dejala Francka, ko je pravila, kako so jo februarja 1944 gestapovci aretirali. Takrat so stanovali pri Neumanu na Stari Savi na Jesenicah. »Ravno sem obešala perilo partizank,« je dejala, »ko so po stopnicah trdo prikorakali

Druschke, Linke in Steiger. Osorno so zahtevali, da se napravim in grem z njimi. Preden sem stopila v avto, sem videla, da je bila hiša okrog in okrog zastražena. Iskali so tudi sina Slavka, a ga niso dobili, ker je bil ta čas v delavnici. Proti večeru so tudi njega pripeljali uklenjenega v Stanovnikovo vilo.«

»Kaj pa je bil vzrok, da so vaju tako naglo odpeljali?«

»Po mojem,« je nadaljevala Francka, »nas je moral nekdo ovaditi, izdati, da sodelujemo s partizani. Na gestapu so me namreč trdo zasliševali, pretepali ter tako brčali, da sem dobila kilo. Hoteli so izvedeti, s kom sem povezana, s kom sodelujem in kje so partizani. Nisem vedela, da sva izdana. Ko so me zasliševali, je Slavko sedel v sosednji sobi in vse slišal... Razumljivo, da nisem ničesar izdala, kljub vsem mukam. Tudi sin je ostal trden kot jaz. Ko sva bila oba vsak v svojem bunkerju, mi je Slavko zakričal: »Drži se, da ne boš kaj povedala! Izdajna sva.«

Z gestapa so potem oba odpeljali na policijo h Kovaču, kjer sta prebila strašno noč. Naslednji dan so pripeljali uklenjene zopet nazaj na gestapo, od tam pa v Begunje. »So vas tu še naprej zasliševali?«

»Sem in tja so me še kaj spraševali. Veliko pa ne, saj so itak vse zvedeli od tistega, ki je naju s sinom zatožil. Tu sem bila v belegaš skupaj z drugimi in čakala na obsodbo. Petdeset ali šestdeset nas je bilo v sobi. Od tu smo šli ven le na »apel«

zjutraj in opoldne. Spali smo na ozkih posteljah, največ pa kar po tleh.«

»Pa ste vedeli, kaj bo z vami?«

»Nič nisem vedela. Z drugimi vred sem čakala v negotovosti. Neki dan pa so nas vse odpeljali v dvorano na sodbo. Od kod so prišli sodniki, ne vem. Bili pa so napravljivi v črne obleke in sodniška pokrivala so imeli na glavah. Posamič so nas klicali na obtoženiški stol. Pred menoj so bili obsojeni na tri, pet, deset in več let. Meni so na kratko prečitali obtožnico, v kateri je bilo zapisano, da sem delala za bandite. Obrambe nisem imela. Sama pa se tudi nisem mogla braniti. Nebogljenka ženska proti številnim uniformiranim gestapovcem. In v takšnem primeru je človek ves iz sebe, da še govoriti ne more. Pa še vsi so biče držali v rokah! Tako sem obsodbo na smrt z ustreliščjo sprejela tiho, brez besed. Kaj naj bi pa v takšnih okoliščinah nemoči in brezpravja sploh rekla?«

Na smrt obsojeno Francko Bohinjc so nato dali v poseben bunker. Tako so rekli samic, kamor so zapornikom dajali hrano skozi linico in so jim bile uši edina družba. Kadar je šla iz bunkerja, je bil vedno z njo stražar.

Tako je minilo približno pet tednov. Prišel je 5. april, ko so začeli voditi obsojene na streljanje. Vsakemu so naredili verige. Vodili so jih posamič.

»Tudi name je prišla vrsta,« je dejala Francka. »Slišala sem strele, pod katerimi sta padla tudi dva Nemca, ki sta bila v službi v Begunjah, pa sta sodelovala s partizani. Že so se odprla vrata za mojo zadnjo pot! Že so mi naredili verige in že sem naredila nekaj korakov proti morišču. Vdana v usodo sem se že videla, kako padam pod strelom. V tem pa je nekdo prišel in gonjačem zavpil, da ne smejo več streljati. Brez besed smo se ustavili, se obrnili in odšli tja, od koder smo prišli. Kaj se je zgodilo takrat, nisem vedela. Čez šestnajst dni pa so me obvestili, da mi je bila kazen znižana na dosmrtno ječo zaradi pomilostitve, ki je bila razglašena na Hitlerjev rojstni dan.«

Francka je bila v bunkerju še do maja, ko se je v Begunjah nabralo dovolj zapornikov za transport v Nemčijo. Preden so jih odpeljali, so zvezali po dva in dva skupaj ter jih s kamionom zvozili na železniško postajo v Lescah. Tu so jih strpali v živinske vagoncine in odpeljali v Nemčijo. Verige so jim sneli z rok šele od Beljaka naprej.

Francka se je iz zapore v Nemčiji vrnila avgusta 1945. Vse to smo zapisali, da bi bolje cenili današnje življenje, ko se kruh valja v smeteh, takrat pa ga ni bilo niti za v usta. Da bi ne pozabili na ljudi, ki so toliko pretrpeli za današnje boljše življenje.

Branko Blenkus

1 Franc Langerholz-Cac

Ločani v Andih

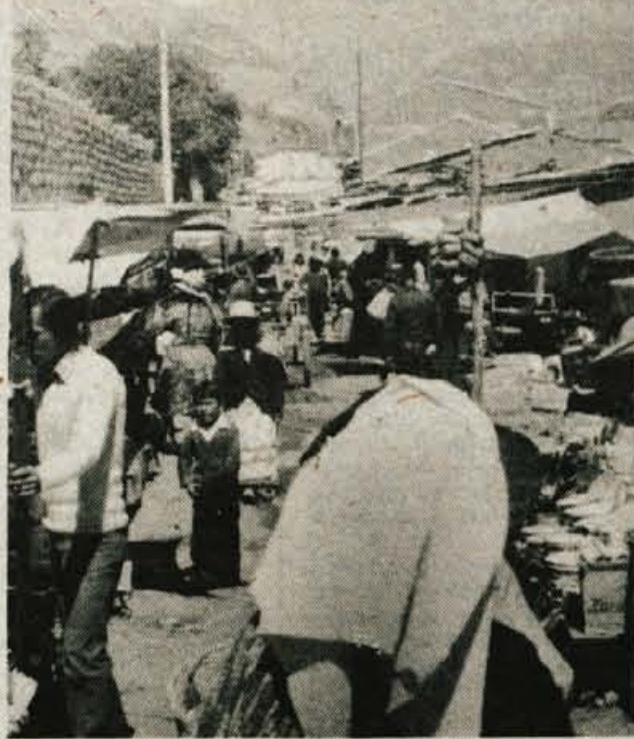
Sedimo v Jatovem letalu za Zürich in zelo veseli smo, da je stvar le stekla, kajti še pred nekaj dnevi je bilo vse skupaj veliko bolj podobno polomu kot pa alpinistični odpravi. Na mehkih in udobnih avionskih sedežih se spominjamo nervoznega tekanja, obupnega iskanja finančnih pomoči.

Vse skupaj se je začelo že pred časom, ko se je v alpinističnem odseku Skofja Loka porodila misel na Ande. Veliko domačih in tujih sten smo že preplezali, tudi najtežjih, zakaj se ne bi poizkusili tudi v visokih južnoameriških gorah? Vsi smo bili takoj za to, vsi goreči smo šli na matično Planinsko društvo, kjer pa smo dobili prvi tuš. Kljub temu da loški planinci praznujemo letos 75-letnico delovanja in bi odprava lahko pripomogla k še lepšemu jubileju, nas planinski funkcionarji hočejo prepričati, da bi stvar preložili ali se odločili za kak bližji cilj. Letos ni denarja, so rekli. Vendar je bila želja po novih doživljajih že premočno zakoreninjena v naših srcih, zato nismo popustili. Sledile so prošnje za denarno pomoč, spet smo bili razočarani. Tisti, ki so največ obljubljali, so nam na koncu velikodušno dajali samo nasvete. Prek agencij smo poiskali najcenejši letalski prevoz v Južno Ameriko, a tudi tu nismo imeli sreče. Nekaj dni pred odhodom smo dobili telesa, da je »naša« polet odpovedan. Bili smo poklapani in sila pesimistični. Odložili smo se za redni, veliko dražji prevoz. V teh težkih dneh smo vsi upali na pomoč Planinskega društva Skofja Loka, vendar zaman. Lahko rečem, da smo bili zelo razočarani nad društvom, katerega jubilej smo hoteli počastiti. Vendar nam niso nudili ne moralne pomoči pa tudi finančno so pokrili le slabo desetino vseh stroškov odprave. Nekaj so nam dale različne tovarne in privatni obrtniki, nekaj pa smo zaslužili s prodajo značk naše odprave. V veliko pomoč so nam bili tudi nekateri člani AO Skofja Loka, ki so uredili veliko stvari v zvezi z našim potovanjem. Ogromno je za nas naredil tudi naš prijatelj Pavle Segula. Hvala!

Kar smo imeli vsi že za skoraj nemogoče, se na koncu le uresniči. V domačem kraju se dopoldne zberemo z vso opremo. Peljemo se skozi Kranj in tam se poslovimo od sodelavcev Gasilsko-reševalne službe. Po krajšem poletu pristanemo v Zürichu. Izredna prijaznost ljudi in čistoča naredijo na nas močan vtis. Toda cene so tako visoke, da kar obsedimo v udobnih stoli in čakamo na letalo za Madrid. Žele je obut v copate Adidas — model Zürich. Sprašujemo ga, če ima tudi model Madrid za špansko glavno mesto. Pri pregledu ročne prtljage najdemo pri Zeletu ledno kladivo, ki ga zaradi splošne varnosti shranijo pri pilotu. V Madrid letimo z družbo Swissair in še danes smo prepričani, da je to najsolidnejša družba. Vmes pristanemo še v Genui. Letala niti ne zapustimo, kmalu odletimo proti Madridu. Tu se že vse pripravlja na bližajoče se svetovno nogometno prvenstvo. Delajo podnevi in ponoči da bo vse nared. Hodimo po letališču ter se norčujemo iz smešnih pokrival, ki jih nosijo miličniki. Enega celo prepričamo, da nam da pomeriti svojo »čelado«. Vsi zdolgo-

Srečni smo, potovanje se je začelo

Na trgu je bilo vedno živo

časeni in zaspani le dočakamo zgodnje jutro, ko nas sprejme letalo španske družbe Iberia. Posedejo nas po celim letalu, a potem se le malo premaknemo skupaj. Kmalu sledi prvi obrok, a takrat še slutimo ne kakšna gostija nas čaka. Vsi, ki želijo pripotovati na cilj s polnim trebuhom, naj potujejo s to družbo. Mislim, da v nobenem drugem letalu ne dobiš med poletom kar sedem toplih obrokov. Zapuščamo Evropo, letimo direktno proti zahodu, tako da nas skoraj vso dolgo pot spremlja tema. Spimo, jemo. Končno se spet zasveti napis, da moramo pripeti varnostni pas. Spuščamo se, v trdi temi zagledamo spodaj množico luči. San Juan, mesto na Portoriku. Pristanemo in ogledujemo si »free shop«. Velika vročina, vse je mokro, kajti dež je dnevni spremljevalec tamkajšnjih ljudi. Ko zapuščamo soparno letališče, se začne daniti. Čudoviti prizor nas vse očara. Stevardese ob vsakem vzletu demonstrirajo postopek ob morebitni nevarnosti. Naslednji pristanek je Bogota v Columbij. Kratak postanek, nato nadaljevanje poti proti Ekvadorju. Kratak polet in začnemo se spuščati proti Guayaquilu. Pilot dolgo časa kroži, spodaj pa samo močvirje; voda, blato. Resno se že bojimo, da se je pilot zmotil. Letalo je že skoraj na tleh, nekaj deset metrov visoko, pod nami pa še vedno sama voda. Še danes ne vem, od kod se je naenkrat prikazala betonska steza. Na letališču opazim gasilce in grem malo k njim na »obiske«. Dam jim značko odprave in v zameno mi razkažejo opremo za gašenje. Še zadnjič vzletimo in po zvočniku nas obvestijo, da bomo preleteli ekvator. Res zagledamo mesto Kito, ki je ravno na ekvatorju. Pravili so, da ob preletu ekvatorja v letalu delijo šampanjec. Željno pričakujemo strežnice, da nam natočijo žlahtne pijače, toda namesto nje dobimo še en obrok hrane. Kmalu zagledamo visoke vrhove; Andi — naš cilj. Vsi navdušeni nad čudovitim pogledom fotografiramo kot obsedeni. Nekaj časa se naš pogovor suče le okoli gora in v hipu so pozabljeni vsi težki trenutki pred odhodom. Pristanemo v glavnem mestu Peruja, v Limi. Na letališču nam vzamejo potne liste z obljubo, da jih čez dva dni spet dobimo. Pred letališko stavbo se v nas zažene najmanj deset denarja želnih taksistov. Sprva jih odganjamo na lep način, a nam kar sledijo kot muhe. Sedaj stopi v akcijo naše »orožje« smučarske palice. Po tem napadu nas končno pustijo pri miru. Že na letališču nas nekdo prepričuje, naj se nastanimo v Youth Hostalu, ki je po njegovih besedah najlepši, najcenejši, skratka idealen hotel. Res nas avtobus pripelje pred to velezgrado, na zunaj prav povprečnega videza. Na oknih so narisani kljukasti križi in ko vstopimo, nas mlada strežnica Ursulla pozdravi s »Heil Hitler«. Kar zijamo od iznenadenja. Vendar smo preveč utrujeni, neizkušeni in premalo izbire imamo, da bi se prevažali po Limi, zato ugriznemo v kisl jabolko in se nastanimo v teh hitlerjevskem brlogu. Tolažimo se, da le za nekaj dni. Popoldne izkoristimo počitek, se po ulicah sprehajamo, jemo banane in ne slutimo, da bodo prav banane zelo pomembne za našo prehrano.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(63. zapis)

Mikavna Valvasorjeva pripoved o Fužinskem gradu na levem bregu (torej že na Gorenjskem!) Ljubljani, me je kar nehoti opozorila še na drugo Valvasorjevo pripoved, o čolnarjenju po Ljubljani v njegovem času; v času, ko je nastajalo veliko delo v petnajstih obsežnih knjigah »Slava vojvodine Kranjske«, v letih do 1689, ko je bil Valvasorjev pristrčni slavospev domači deželi končno le natisnjen — pa čeprav je moral avtor zaradi velikanskih stroškov s tiskom, povsem obubožati in skoraj osamljen kmalu umreti...

V enajsti knjigi je stari zgodovinar in krapajec spregovoril tudi o živahnem življenju čolnarjev na Ljubljani. Vendar bi rad o tem njegovem pričevanju kaj več spregovoril v enem od prihodnjih zapisov, ko bom mogoče kramljanju dodati še pripoved o brodarstvu na Savi — vsaj na onem kratkem odseku, ki ga bodo obravnavali ti zapisi — to je od njenega Sotočja z Ljubljano pod Podgradom pri Zalogu in ob toku Save nizdol: pod brodarstvom zavetnikom sv. Miklavžem (741 m) pri vstopu reke v solesko, mimo nekdanjega pristanišča Save ob Savi in skozi Litijo (krajeno ime ima očitno svoj izvor iz časov prvih, še antičnih savskih brodarjev, saj ga izvajam iz latinske oznake za breg ali obalo t. j. obrežni »litus«, ali obrežni t. j. »litoralisi«; nikakor pa iz izvora imena ne bi smeli naslanjati na litij, mehko raztežno kovino srebrnkaste barve, ki ji je izvor v grški besedici za kamen t. j. »lithos« v novolatinsčini »lithium«) tja do Zagorja na robu zgodovinske Gorenjske.

SPET NA STRANSKI POTI!

Kaže, da sem zašel — namesto da bi se zvesto držal trdne poti, me nekaj premoti in pero mi kar samo od sebe uide na ljubo snov »jezikovnih« pomenkov in ugibanj.

Pobudo za ta »skok v stran« mi je dalo ledinsko ime »Na Trebižih«, severovzhodni ravnici pri Zalogu, v strogem sotočju Save in Ljubljane.

Seveda, brž mi je v mislih Trbiž onstran meje. Mi pravimo: gremo v Trbiž po to in ono (zda) vedno manjkati!, domačini iz slovenske Kanalske doline, iz Ukev, Ovčje vasi in Zabnic pa hodijo po opravih na Trbiž. — Ker prihaja, tako krajeno kot ledinsko, ime od oznake za otrebljen svet, bo pač bolj prav predpona »na«, ne pa »v«. — Saj hodimo tudi »na« Trebijo v Poljanski dolini, ne v Trebijo.

Na iztrebljen svet, ki naj bi pozneje služil za obdelavo, po vsej priliki spominjajo tudi še nekatera druga naša znana krajena imena npr. Trbovlje, Trebnje, Trebelno, Trebeljevo, Trboje, Trebež idr. — kjer pa so zaraščen svet »trebil« z ognjem, s požiganjem, da bi tako dobili zemljo za kultiviranje, za njive in travnike ali vsaj za pašnike in senožeti, so kraji dobivali spet

drugačna imena, kot so npr. Goropeke, Izgorje, Opale, Pogare in podobno.

OD BISTRE PRI BOROVNICI DO SAVE PRI LITJI

Čolnarjenje po Ljubljani tudi v poznejših časih (po Valvasorju ni povsem opustelo, celo nekakšen »pravi parnik« je nekaj časa plul od Vrhnike do Ljubljane. Pa tudi podpeški črni marmor, ki se že vedno vzdani temelje in v portale številnih ljubljanskih hiš, je bil pripeljan iz Podpeči po Ljubljani do mestnega »pristanišča« pred Cojzovo palačo.

No, nas bo gotovo najbolj zanimiva Prešernova »stika« s čolnarjenjem po Ljubljani. — Približno v istem obdobju sta službovala pesnikova strica Jakob in Franc ob takratnih rečnih poteh. Prvi v Borovnici (1814—1827), drugi na Savi (pri Litiji) ob Savi (1814 do 1824)

Navada — resda tudi malo preučljiva — dijakov onih časov je bila, v vakancah obiskovati imetje sorodnike in si tu pri njih izprositi kako »podporo«. Tako v tudi pesnik s svojim bratom Jurjem (poznejšim župnikom na Koroskem, nazadnje v Ovčji vasi v Kanalski dolini) rad obiskoval oba svoja strica.

Specbno tudi zato, ker se je dalo tako lepo prepeljati s čolnom »enega strica do drugega, od Borovnice skozi Ljubljano pa vse do Save ob Savi, od Jakoba do Franca. Neka časa v družbi s čolnarji po Ljubljani (najbrž od Bistre pri Borovnici), potem pa od Zaloga naprej s savskimi brodarji. Dolgečas nabudnima fantoma gotovo ni bilo Gotovo so si čolnarji znali marsikatero zgodbo povedati. Menda imajo tudi mornarji (Krajevski brodarji in čolnarji svojo latinsčino kot lovci in ribiči!

Najmlajša sestra pesnikova, Alenka Prešernova, pripoveduje v svoji spominih o tej »plovbi« obeh svojih bratov:

»Namenila sta se, Franc in Juri, od strica Jakoba še k stricu Francu, fajmostru — Vstopila sta čoln; se skoraj od Borovnice pelje po Ljubljani in kar naravnost čolnu skozi Ljubljano. Od Zaloga naprej pa po Savi do župnije Sava. Mikala ju je voznja in pomeni brodarji prav gotovo, tako rada se podajala na to tvegano pot. Stricu Francu na Savi pa ju čakala tudi obilica medu — stric je bil izveden čebelar, najbrž v onih krajih.

O značajih obeh pesnikovih stricov Alenka spominja:

»Na Dunaju je Franceta najbolj podpiral stari stric Jožef Prešern. Domači smo vedeli, da je brat najbrž največ koštal. — Tudi oba strica Franc in Jakob, sta mu na Dunaj precej pošiljala. Več stric Franc kot Jakob. Franc so mu rekli ti imajo denar za lečo, prav tako dober kakor leča. — Jakob, sami zelo veseli in dobrih rok, niso kaj prida denarja imeli, a dali so, kar so mogli.«

5 Janez Lušina-Mali Deveti september pred 40. leti na Jelovici

Zarja na zahodu je kazala na lep naslednji dan. Četa je pohod nadaljevala in se v kraju, imenovanem Hafnarjevo, razdelila. Razdeljena na več skupin naj bi laže preživela hajko. Večji del čete je nadaljeval nočni pohod proti zahodnemu delu Jelovice, manjši s komandirjem čete pa proti Dražgoški gori. V noči od 9. na 10. 8. se je vsa četa spustila v stene Dražgoške gore. Jutro 10. 8. je po skupinah dočakala v skalah Dražgoške gore: od peči nad vasico Pri cerkvi (Dražgoše) do sten v Podmulezu.

Nemci so 10. 8. že povsem obkrožili Jelovico, na njej pa zasedli vsa pota, višinske točke, gozdne poseke ter planšarije. Sistematično so v strelskih vrstah pričeli hajkati skozi gozdove. Pri tem so požgali vse gozdarske, planšarske in drvarske kočve. V popolni obkolitvi se je znašel Kranjčev bataljon iz II. grupe odredov. S številnimi izmiki in juriji je prebil marsikateri obroč in nemško zasedo in preživel ofenzivni obroč SELŠKA ČETA je 10. 8. iz sten Dražgoške gore lahko opazovala številno nemško vojsko pod seboj. Streljanje iz pehotnega orožja,

ki so ga borci slišali iz Jelovice, pa je potrjevalo, da je na Jelovici »huda ura«.

Nemci so kmalu odkrili posamezne skupine čete. Z vrha gore so se strelci spuščali navzdol. Na več mestih je prišlo do streljanja. Razmak med borci in Nemci je bil tu in tam le nekaj metrov. Odločala je hitrost: kdo bo prej napolnil izpraznjeno orožje in kdo se bo bolje znašel v navpičnih stenah. Padli so prvi borci in nekaj Nemcev. 11. 8. so Nemci ponovno močno obstreljevali Dražgoško goro, potem pa so v dolgi strelski vrsti začeli stikati navzdol po gori. Spuščali so se mimo vseh sten, nekateri so preplezali in do mraka prišli do podnožja gore. Ponovno je padlo nekaj borcev in Nemcev. Skupini borcev, ki jo je vodil komandir voda Janušek, je uspelo preplezati 10 m visoko steno in se hitro umakniti v gozdove Jelovice. Prišla je deževna noč in skupina je bila rešena. Podobno so se rešile tudi druge skupine. Borci so bili silno lačni, še bolj žejni. Štiri dni ni nihče nič zaužil. Nekateri, ki so se skrili sami v jarnah in luknjah Dražgoške gore niso jedli 5 in več dni. 14. av-

gusta je bila četa končno združena. Ugovinjeno je bilo, da je 8 borcev padlo, 2 sta bila ujeta in ustreljena pred gasilskim domom v vasi Rudno. Šest novincev iz Kroke pa je zgubilo zvezo s četo in so se vrnili domov. Nemci jih niso preganjali, ker niso vedeli, da so bili »mobilizirani«.

Po končani hajki so posamezne skupine preiskale Dražgoško goro ter našle dve puški padlih Nemcev. Sedmi dan so te skupine v neki jami našle borca II. grupe odredov, ki se je sam skrtil, ter vhod v jamo založil s kamenjem. Bil je že tako izčrpan, da ni mogel hoditi. Spominjam se, da je ob neki mlaki pokleknil na kolena in padel ter se napil vode. Drug drugemu smo pripovedovali, kako je posamezna skupina preživela kritične dni: Mirko Ambrožič je doživel, da je ob njem padel partizan Blaž Ažman iz Kroke. Njegova skupina 4 borcev je sedela na ozki polici v navpični steni. Pod seboj je opazovala Nemce in nekaj oklopnjakov, s katerimi so prišli pod Dražgoško goro. Nenadoma se je s strani pripeljal Nemec in z brzostrelko pokosil Blaža. Partizani so se spustili navzdol po steni in se rešili. Janko Prezelj-Stane je doživel boj z Nemci v navpičnih stenah nad Podmulezom. Ob njem je padel brat Jože Prezelj in še dva partizana. Videl je, kako je Lojze, politdelegat, nad seboj ustrelil Nemca in kako je ta zgrmel čez steno. Njegova skupina se je v noči 10. na 11. 8. »prethotapila« mimo spehč Nemcev v gozdove v Trgovcih in proti Marinčku. Pri tem je partizan Majnik stopil spečemu Nemcu na trebuh. Nemec je zakri-

čal, nastal je preplah, ki ga je Majnik izkoristil, da je mimo Nemcev zbežal za svojimi. Pri Januškov skupini je hajko preživljala tudi partizanka Katarina Mede iz Kranjčevega bataljona. Skupaj s soborci je 11. 8. pod noč preplezala steno in se rešila na Jelovico. Pri hajki smo zvedeli, da so Nemci zjutraj 9. 8. v Novakovi Jelovici ubili dva kurirja Selške čete, doma iz Železnikov.

Neznani partizan je padel v globoki kotanji pri Kališniku. Pri mrtvem so našli 30 praznih tulcev iz brzostrelke, katere naboj je od prvega do zadnjega Namec izpraznil v zajetega partizana.

Hajka je bila velika vojaška šola, zlasti nam mladim. Dasiiravno je bila to huda preizkušnja moči in živcev, smo iz nje izšli prekaljeni še bolj prepričani, da partizanov ni moč uničiti.

Hajko sem preživel z Januškov skupino. Z njo sem v mraku 11. 8. preplezal skalo v Podmulezu in se rešil na Jelovico. Videl sem Nemca, ki je z brzostrelko v roki prišel 11. 8. navzdol po Dražgoški gori in se je zaustavil na vrhu prepadne stene. Janušek je nanj nameril in počil je strel. Namec je zgrmel čez steno. Imel sem občutek, kot da gledam skakalca v vodo. Nemec je naredil nekaj zgrbov in izginil pod navpično steno. Hudo smo bili lačni, tako da smo v zapuščeni nemškem taborišču pobirali ostanke hrane. odvrgeni paradižnik in spotoma nabrani borovnice...

ta mesec na vrtu

Novembra nadaljujemo s spravljanim korenastih zelenjadnic. V jame podpisnice damo predvsem peso, redkev, zeleno, pastinak, krompir, korenček, kolerabico, zlasti podzemeljsko, in repo; v zasipnih piramidah se drži bolje korenček in zelje (belo in rdeče); solatne vrtnine damo v gredo zasipnico ali pod dvojne tunele, ki jih še dodatno varujemo s slamo, koruznico, dračjem, smrečjem, vresjem in podobnim. Globoke oknjake uporabimo ravno tako za vzimovanje zlasti zelene zelenjave. Del zelenjave vložimo v kleti, da je vedno pri roki. Pazite na miši! Skodijo tudi prašički, zatiramo

jih z blattanezom. Zelenjavo, ki jo hranimo v plastiki, prej očistimo in operemo. Nadaljujemo delo iz prejšnjega meseca, gnojimo in prekopavamo vrt. V špargljišču poruvamo in sežemo suha stebila in pognojimo z rudninskimi gnojili (NPK). Špargljevko zažgemo zaradi rje in špargljevega hrošča. Prekopavamo kompost, zrelega presejemo; na novo sestavljamo kompostne kupe. V bazenih izpraznimo vodo in pred mrazom varujemo vse občutljive naprave, zlasti izpostavljene železne in aluminijaste cevi, pipe, hidrante in podobno. Za večji mraz so občutljivi vsi medeninasti deli. Pospravimo vrt!

Ljudje ne želijo ničesar tako obvarovati in na nič ne pazijo tako slabo kot na lastno zdravje. **Malo solimo — zdravo živimo.** **Mirna prebava je pol zdravja.** **Kdor veliko tarna, malo trpi.**

juha z jetrnimi cmoki

Za 4 osebe potrebujemo: 6 starih žemelj, okrog 1/8 litra vročega mleka, 500 g telečjih jeter, 1 čebulo, 100 g mesnate suhe slanin, 2 jajci, 2 jedilni žlici sesekljane peteršilja, 1 čajno žličko majarona, 3–4 žlice kruhovih drobtin, sol in poper. Poleg tega pa seveda liter in pol skuhanje juhe, ali instant juhe, ter po 1 žlico drobnjaka in sesekljane peteršilja.

Zemlje narežemo na koščke in jih prelijemo z mlekom ter pustimo pol ure, da se dobro namoči. Jetrna narežemo na majhne koščke in jih skupaj s čebulo in slanino drobno zmeljemo na strožek. Zmleti masi dodamo vse ostalo: jajca, peteršilj, majaron, drobtine, poper in sol. Zmes dobro premešamo in pustimo stati pol ure, potem pa oblikujemo cmoke. 15 minut naj počasi vro v slani vodi. Potem jih vzamemo s penovko ven in damo v vročo mesno juho, potresemo z drobnjakom in peteršiljem in posladimo.

Prav je, da vemo

jedi zgostimo brez prežganja

Pri nekaterih boleznih prebavil bolniki ne prenašajo navadnega prežganja iz maščobe in moke. Tedaj si pomagamo tako, da moko zarumenimo v železni kozici brez maščobe. Zarumenelo moko zalijemo, jo gladko razkuhamo in primešamo juhi, omaki ali kaka drugi jedi. Jed pa zabelimo tako, da razpustimo v njej košček surovega masla ali pa ji prilijemo malo olja.

juha brez cinka

Premastna goveja juha marsikomu škoduje in dela težave želodcu. Pomagamo si tako, da preden juho zakuhamo, vlijemo v lonec nekoliko mrzle vode. Mast se na površini strdi in jo lahko posnamemo z žlico ali zajemalko. Najbolje pa je, da juho skuhamo za več obrokov hkrati, jo odcedimo, ohladimo in ohlajeno postavimo v hladilnik. Tu se bo maščoba strdila v trdo skorjo, katero pobereмо z žlico. Juha bo resnično brez cinka. Juho potem porazdelimo na obroke, tisto, ki jo bomo potrebovali ta ali naslednji dan, pustimo v hladilniku, ostale pa spravimo v plastične posode in spravimo v zamrzovalnik. Kako bo kdaj prišla prav!

starost jajc

Starost jajc ugotovimo, če jih damo v slano vodo (na 1 liter vode 10 do 12 dg soli). Popolnoma sveže jajce pada na dno. Jajce, staro približno 5 dni, plava v sredini, osem in več dni staro jajce pa ostane na površju. Čim starejša so jajca, tem višje se dvignejo.

previdnost pri uporabi jajc

Če ne vemo zagotovo, da so jajca sveža, tedaj pri kuhanju ubijemo vsakega posebej v posebno skodelico in ga denemo šele potem v jed ali k ostalim, že ubitim jajcem. Tako lahko mnogokrat preprečimo škodo, ker ne pokvarimo vse jedi z enim samim slabim jajcem.

juha brez cinka

Premastna goveja juha marsikomu škoduje in dela težave želodcu. Pomagamo si tako, da preden juho zakuhamo, vlijemo v lonec nekoliko mrzle vode. Mast se na površini strdi in jo lahko posnamemo z žlico ali zajemalko. Najbolje pa je, da juho skuhamo za več obrokov hkrati, jo odcedimo, ohladimo in ohlajeno postavimo v hladilnik. Tu se bo maščoba strdila v trdo skorjo, katero pobereмо z žlico. Juha bo resnično brez cinka. Juho potem porazdelimo na obroke, tisto, ki jo bomo potrebovali ta ali naslednji dan, pustimo v hladilniku, ostale pa spravimo v plastične posode in spravimo v zamrzovalnik. Kako bo kdaj prišla prav!

M. Mességué: Narava ima vselej prav

jetra

Dokazano je, da je delovanje jeter neposredno povezano s hrano. Nekateri ljudje trpe za zmanjšano dejavnostjo jeter in se morajo vse življenje držati stroge diete, da ne draže jeter. Kdor dobi nenadoma hud jetrni napad, mora takoj preiti k najstrožji dieti. Ta je prvi pogoj za ozdravitev. Kalorične jedi, kot so kuhane maščobe, omake, pražene jedi, stročnice, sladkarije in alkohol, so sovražnice jeter, povzročajo in sadije pa so njihovi prijatelji. Ob prvem znamenju jetrne bolezni je treba začeti z vegetarijansko kuro.

Toda, tudi pri vegetarijanski kuri mora človek biti previden, ker se je treba izogniti tudi nekaterim zelenjavam: zelju (zelenemu in rdečemu, brstičnemu ohrovtu in cvetači), gomoljnicam (repi, gomolju zelene), špinaci in kumarom. Pri sadju naj se bolnik odpove bananam, melonom, marelicam in slivam. Pogosto bolnik ne prenaša dobro tudi surove hrane, zato naj raje sega po zelenjavnih juhah, po kuhani zelenjavi in kompotih.

Nekatero rastline vplivajo na razdražena jetra kot zdravilo. Najbolj učinkovite so artičoke in regrat. Spominjam se še, tedaj sem bil še otrok, kako so prihli k mojemu očetu sosedje, ki so se topili v solzah, ker je eden izmed njih obolel za zlatenico. Moj oče je bolniku nemudoma predpisal artičoke in regrat v vseh oblikah, kuhane in surove, v solati in juhi. Svetoval mu je tudi, naj uporabi vse dele rastline. Stekel je na vrt, odtrgal od artičoke nekaj velikih listov, podobnih akantusovim listom (ali pa je posušene liste prinesel iz svoje zaloge) in priporočal, naj jim doda še regrat s korenino vred ter iz vsega skupaj pripravi močan preliv.

«Čim bolj bo grenak,» je rekel, «tem prej boste zdravi.» Danes vemo, da se pol ure zatem, ko popijemo regratov čaj, podvoji izločanje žolča.

Naslednje čudežne rastline, ki pomagajo pri obolenju jeter in ki jih moramo naštet, so korenje, paradiznik, vse solate (ta je lahko tudi kuhana), kreša in olive. Poznam zelo preprost in učinkovit recept z olivnim oljem, ki sem ga vselej priporočal jetrnim bolnikom: vsako jutro naj na tešče popijejo žlico čistega olivnega olja. Olivno olje ima neprijeten okus, toda če mu dodamo nekaj kapljic limoninega soka ali če takoj zatem, ko popijemo olje, pojemo posladkano rezino limone, se neprijetni okus omili. Olivno olje spodbudi in razgiba leni žolč in preobremenjena jetra. Pri jetrnih napadih sta olivno olje in česen, če ga prenesemo, edini dopustni začimbi.

Kakor limona spodbujajo jetra tudi drugi kisli sadeži: pomaranča, mandarina, grenivka. Priporočljivo je jesti tudi grozde, ki močno čistijo kri in kralja med sadeži — vedno nežno, vselej dosegljivo jabolko.

Postopno, glede na to, kako težave popuščajo, spet lahko jemo tudi meso, pustimo ribo in mleko, ki naj bo, če je le mogoče, posneto. Čeprav ne smemo piti kave, alkohola in penetih pijač, pa se nam ni treba odreči vseh pijač. Prav nasprotno, strupe lahko izločimo iz telesa le, če veliko pijemo. Zato pijte zdravilne čaje in kislo vodo, ki ne vsebuje ogljikove kisline. Če nimate na zalogi listov artičoke in regrata, pijte žajbljev, rožmarinov ali metin čaj, ki dobro učinkujejo na jetra.

Če imate večkrat težave z jetri, si pripravite zalogo učinkovitih rastlin in začnite pri prvem znamenju obolenja piti mešan zeliščni čaj, ki bo učinkoval na vaša jetra kot balzam. Ker potrebujete za čaj več vrst zelišč, pripravite preliv iz litra vode in šepca vsake rastline. Tak čaj pijte štirikrat na dan. V čaj morate vsekar dati: žajbljeve cvetove, korenino rabarbare, janež (celo rastlino) regrat (celo rastlino) in veliko vejico taventrože. Če nimate pri roki vseh teh rastlin, lahko naredite čaj iz vsake rastline posebej. Kadar so bolečine zelo hude, hitro pomagajo topli obkladki. Učinek bo hitrejši, če namočite obkladek v pravkar omenjeni zeliščni čaj. Lahko pa naredite tudi topel kašnat obkladek iz zelja, sesekljane kreše in stepenega beljaka. Tak obkladek je vedno zelo učinkovit in zelo hitro omili bolečino. Poleg tega vam svetujem, da popijete še kozarec omenjenega preliava.

Ker je obolenje jeter pogosto psihične narave (razburjenje, jeza...), je zelo pomembno, da si uredite življenje in poskrbite za miren spanec. Izrabite vse, kar prispeva k dobremu spanju: šport, gibanje, svež zrak, urejen delovni čas, mir in redni obroki hrane.

Srečni so ljudje, ki lahko rečejo: »Moja jetra? Saj se ne vem ne, da jih imam,« zakaj ta muhavi organ lahko celo največjemu optimistu prežene smeh.

Bili so mučeni in ustreljeni na suženjskem delu

B koleti smo se učenci sedmih razredov nekaj dni pred prvimi novembrskim odpreli v Begunje. Tam naj bi pričakali sveče na pogrebu padlih talcev, ki so med drugo svetovno vojno dali življenje, da mi živimo v miru in ustavi.

Pol ni bila dolga. Kmalu smo bili na vrhu klanca. Zagledali smo begunjsko pokopališče. Zaradi tega smo na levo in že smo zagledali nekdanjo mogočno graščino, v kateri je zdaj psihiatrična klinika. Med vojno pa so se v tej zgradbi dogajale strašne stvari, ki ne bodo nikoli pozabljive.

Vstopili smo skozi velika, z zeleno okovana vrata. Kolesa smo pralonili ob zidove in se naspeti proti skromnim nagrobnikom talcev. Na večji spominjalni kipi smo položili venec, ki smo ga sami izdelali. Preden smo pričakali tudi sveče.

Nemčijo, in v Slovenijo naseliti nemške družine. Sprva so mislili, da to delo ne bo težko, vendar so se usteli. Za Komunistično partijo, Osvobodilno fronto in celo partizansko vojsko je stal še ves zavedni slovenski narod.

Begunjski zapor je bil sprva ženska kaznilnica. Nemci so jo najprej preuredili v zbirno taborišče za izseljence, vendar so ga že po mesecu dni ukinitili in ga spremenili v zapore za politične jetnike. To dokazujejo tudi podatki, da je šlo v letih vojne skozi begunjske zapore 12.134 jetnikov, med njimi 2280 žensk in 405 otrok.

V prvem obdobju streljanja talcev so Nemci za vsakega domačega izdajalca, ki ga je kaznovalo narodnoosvobodilno gibanje, ustrelili pet, za vsakega ubitega Nemca pa deset talcev. Sprva so talce streljali na mestu, kjer je bila izvedena partizanska akcija, kasneje pa so jih streljali na dvorišču begunjskih zaporov in v dolini Drage. Pozneje se jim v Dragi ni več zdelo varno, ker bi jih lahko presenetili partizani, zato so poiskali zatočišče na vrtu be-

Prodaja nalepk ob tednu otroka

V ponedeljek ali v torek, ne spominjam se več dobro, smo v šoli dobili nalepke ob tednu otroka. Vsak razred je dobil po sto nalepk. Tovarišica je vsakemu učencu dala tri, osem, če želi, tudi štiri.

Vzela sem samo tri, ker sem vedela, da jih več ne bi mogla prodati. Cena je bila zelo visoka, deset dinarjev. Pa še tiste tri sem s težavo prodala. Ena sem prodala našemu starejši sosedu, ki živi sama. Tamni mojo sestro, sem nagovorila, naj jih gre ona prodati, ker se ji je bilo mene sram. Nato sva šli še k zgornji sosedu. Zanj je bilo mene sram. Nato sva šli še k zgornji sosedu. Zanj je bilo mene sram. Nato sva šli še k zgornji sosedu. Zanj je bilo mene sram.

Tu so se noč in dan v neena-komernem ritmu menjavali kriki mučenih, ječanje umirajočih, žvižgi gestapovskih bičev, vzdihljaji na smrt obsojenih, rezka povelja zapornskih čuvarjev ter monotono bitje ure v vaškem zvoniku, ki je neprizadeto štela življenja. Vsako ime na razglasu ustreljenih pomeni nenapisano knjigo o bolečinah in stiski pa tudi o človekovi neuklonljivosti.

Kostanj

Veter piha, drevje naha, kostanj dozori in z dreves odpade. A ljubitelji narave brž po bližnji in v gozd, v roke vrečke in košare, da naberejo si polho kostanjev — sladkih dobrot. Andreja Tomše, 7. a r. osn. šole Cvetko Golar Škofja Loka

Iz šolskih klopi V tuji šoli

Se majhnega dečka me je pot zanesla v tujino, kjer sta delala očka in mamica. V domovini sem že hodil v šolo in se dobro učil. Mislim, da bo tudi v tujini tako, a je bilo na žalost drugače. Prvi dan me je v šolo spremljala mamica. Zanimalo naju je, ali je v razredu kakšen Slovenec. Res je bil. Janko me je lepo sprejel. Razumel nisem ničesar, kar je povedala tovarišica. Zato sem bil vesel Jan-kove pomoči. Nekaj časa sem nerad hodil v šolo, a kmalu sem s ujele sošolce in dosegel prve uspehe.

Ko sem prišel v Nemčijo, sem bil star tri leta. Ker so moji starši ves dan delali, sem šel takoj v vrtec, čeprav še nisem znal nemško. V vrtec sem bil edini tujec. Moja »Tante«, tako smo rekli tovarišici, mi je vse večkrat pokazala in povedala. Ker me otroci niso razumeli, se niso igrali z menoj. Oni so prepevali, jaz pa sem samo gledal. Bilo mi je zelo hudo. Spomnil sem se na dedka, kako je doma prepeval z menoj. Naenkrat sem zlezel na mizo in na ves glas zapel Na planinah sončece sij. Vsi so me poslušali. Tega dne sem dobil nove prijatelje, čeprav nisem znal nemško. Peter Drobnik in Sergej Jelenc, slov. dopolnilna šola, Reutlingen

Na Primskovem smo praznovali

Včasih je tudi v naši krajevni skupnosti lepo in praznično. Enkrat na leto se spominjamo krajanov, ki so množično odšli v partizane. Temu dogodka in še drugim dogodkom iz narodno-osvobodilnega boja je posvečen praznik krajevne skupnosti Primskovo.

godba, pevci so zapeli več pesmi, nastopili pa so še recitatorji in pionirji naše šole. Tudi cicibani iz otroškega vrta so pripravili svojo točko. Tistim krajanom, ki so ob spomeniku največ delali, so podelili priznanja in pohvale. Lili, ki je predsednica našega pionirskega odreda, je obljubila, da bodo spomenik in park v njegovi okolici skrbno čuvali.

Letos je bilo še posebno slovesno. Priredili smo proslavo z odkritjem spomenika 56 vaščanom, padlim med vojno. Na začetku proslave so zapeli in zaigrali himno. Po slavnostnem govoru je tovariš Aci odkril spomenik. Spomenik je visok, lepo obdelan bel kamen, na njem so vpisana imena padlih borcev. Njuna v spomin so ob spomeniku položili vence. Nato je zaigrala

Pionirji naše šole smo tako sprejeli spomenik in okolico spomenika v svoje varstvo. Starejši tovariši borci so nam nalogo zaupali in mi smo zelo ponosni. To je za nas pionirje pionirskega odreda Stane Kovčič velik dogodek in tudi praznik. Leda Novak, 3. a. r. osn. šole Primskovo

Letalska modelarska šola, ki se stiska v kleti osnovne šole Star. žagar v Kranju, letos praznuje častiljivih dvajset let uspešnega dela. V tem času je šlo skozi okrog osemsto učencev, ki so pod vodstvom Milana Omejca spoznavali osnove aerodinamike, letalstva in meteorologije, oblikovali bolj in manj zahtevne modele ter se z njimi kosali na najrazličnejših tekmovalnih. Niso vsi postali letalci, večino učencev pa so, in to je tudi najpomembnejše, pritegnili tehnički poklici, ki jih naše tovarne tako potrebujejo. Žal bi se po dvajsetih letih letalska modelarska šola skoraj morala posloviti. Še bolj kot prostorska stiska jo je pestilo pomanjkanje denarja. Navsezadnje jo je sprejela v svojo dejavnost osnovna šola Stane Žagar in tako učenci lahko še naprej oblikujejo svoje modele letal. Medse vabijo tudi vrstnike od drugod. — Foto: L. M.

Čudno drage so se mi zdele, vendar prodala sem jih. Za druge sošolce ne vem, kako so jih prodali. Denar smo dajali blagajniku. Oštalo je pet nalepk, katerih sošolci niso mogli prodati. Navsezadnje je kupila nalepko tudi učiteljica. Čudno drage so se mi zdele, vendar prodala sem jih. Za druge sošolce ne vem, kako so jih prodali. Denar smo dajali blagajniku. Oštalo je pet nalepk, katerih sošolci niso mogli prodati. Navsezadnje je kupila nalepko tudi učiteljica.

Bogati, a revni

Gorenjska — industrijsko bogata, energetska revna. Vse je treba pripeljati od drugod: premog, plin, naftna goriva, celo električno energijo. Le nekaj majhnih vodnih elektrarn imamo, ki dajejo četrtno potrebne elektrike, upoštevaje jeseniško železarno komaj 15 odstotkov.

Gorenjski energetski problemi so zato toliko bolj zaostreni in ni naključno, da so si prav gorenjski energetiki prvi v Sloveniji skupaj zadali vrsto nalog.

Ustanoviti energetska skupnost

Osnovni zaključek akcijske konference o energetiki, ki jo je pripravil medobčinski svet ZKS za Gorenjsko, je bil, da bodo pospešili ustanovitev pokrajinske energetske skupnosti. Pripravlja jo posebna delovna skupina, narekuje pa jo zakon o energetskem gospodarstvu.

Energetska skupnost bo povezala vse gorenjske preskrbovalce z energijo, ki se zdaj vsak zase otepajo s težavami. Le skupaj bo moč načrtovati potrebe po energiji, razvoj energetike, se dogovarjati o smotni porabi energije in sprejemati učinkovite varčevalne ukrepe, če bo to potrebno.

Doslej še niso povsem razčistili vprašanja, če kaže vključiti tudi komunalno dejavnost, ki skrbi za toplifikacijo mest. Vse bolj se vsiljuje tudi misel, da bi med energetske vire vključili drva, ki jih je na Gorenjskem dovolj. Žal jih zdaj ne znamo pripeljati iz gozdov in preskrbovalci drva kupujejo na Kočevskem in v Brkinih.

Izdelati občinske energetske bilance

Gorenjske potrebe po energiji temelje na ohlapnih ocenah. Težko se je zavolje tega pogovarjati o preusmerjanju z enega na drug vir energije, določiti obveznosti pri oskrbi, načrtovati večje naložbe, ki bodo odvisne od oskrbe z energijo. Tako je na primer praktično nemogoče načrtovati velike skupne toplotne, če ne vemo, s kakšnimi viri energije bomo razpolagali v prihodnjih letih.

Neobhodno potrebne so zato občinske energetske bilance. Dale bodo sliko gorenjskih energetskih potreb, ki jih bo treba zadovoljiti.

Izdelava občinskih energetskih bilanc je zato druga ključna naloga pri reševanju energetskih problemov. Energetska bilanca pa je na drugi strani tudi pogoj za pridobitev soglasij za projektiranje večjih porabnikov energije.

Tako energetska skupnost kot energetska bilanca naj bi zagotovili ustrez-

zen položaj energetike, ki se nenehno otepa z izgubami in je ogrožena celotna enostavna reprodukcija.

Določiti vrstni red porabnikov električne energije

Oskrba z električno energijo se tudi v Sloveniji vse bolj zaostre in letošnje zimo bomo težko prebradili brez redukcij. Posebej, ker je električna energija za gospodinjstva najboljše nadomestilo za pomanjkanje plina, premoga, kurilnega olja.

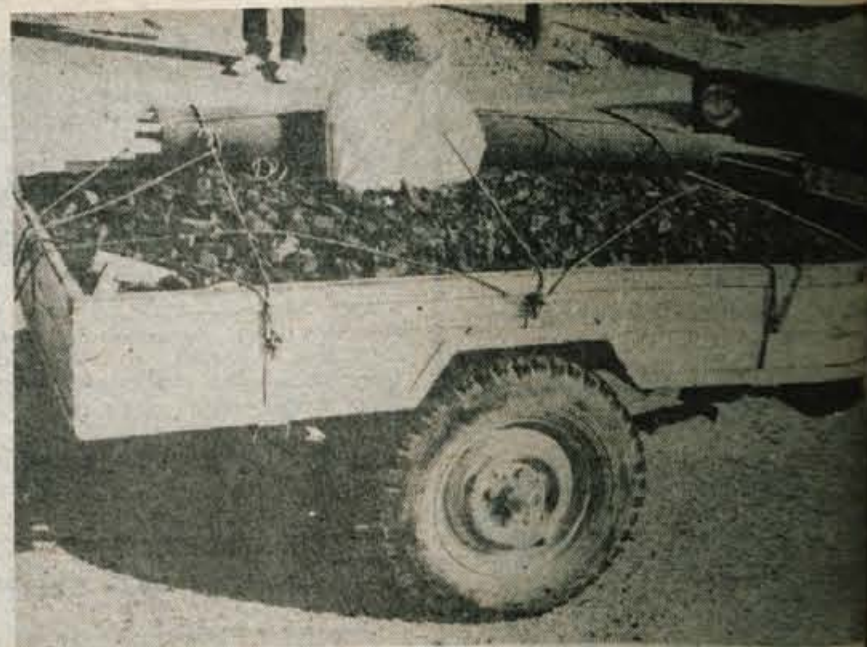
Redukcije izvajajo, kot je zapisano v posebnem družbenem dogovoru. Vendar ga bo treba vsebinsko dopolniti, saj smo sprejeli načelo, da morajo izvozniki manj omejit. Torej bo treba natančno določiti, kdo je izvoznik, sestaviti vrstni red porabnikov.

Program ukrepov za smotno porabo energije je star sedem let, vendar je bil uresničen le v nekaterih podrobnostih. Zdaj ni več moč odlašati. Vse organizacije združenega dela bodo morale imeti programe zmanjšanja porabe električne energije.

Če se doslej ni splačalo uporabljati majhnih industrijskih elektrarn, bo to posledic pomanjkanja električne energije bolj potrebno. Razrešiti pa bo seveda treba vključevanje teh virov električne energije v elektrodistribucijsko omrežje, določiti ceno za oddano električno energijo ali se dogovoriti za kompenzacije.

Problem so prenosne naprave

Ker se mora Gorenjska z električno energijo oskrbovati pretežno iz drugih

predelov Slovenije, je ključno vprašanje prenosnega omrežja. Če nekaj časa vemo, da komajda še zmore zagotavljati nemoteno oskrbo. Letos bodo prenosne naprave ob normalnem obratovanju — kar pomeni, da poraba ne sme preveč poskočiti — še sposobne prenašati potrebno energijo.

Zato je bolj kot izgradnja vodne elektrarne v Mavčičah za Gorenjsko pomembna razdelilna transformatorska postaja Okroglo, katere izgradnja pa je zaradi pomanjkanja denarja skorajda ustavljena.

Kritični oskrbi z električno energijo se bo zato Gorenjska izognila le z dograditvijo rezervnega transformatorja Beričevo, že omenjene postaje Okroglo in daljnovođa Beričevo-Kranj.

Nadaljnji razvoj gorenjske industrije, posebej jeseniške železarne, je življenjsko odvisen od teh naložb.

Zadnja leta poraba bencina pada

Najbolj zaostrena je zdaj oskrba s tekočimi gorivi, posebej s kurilnim oljem, ki ga na črpalkah delijo le po petnajst litrov. Že podatek, da je Petrol letos na Gorenjskem prodal kar 83 odstotkov kurilnega olja manj kot v istem razdobju lani, pove kako manjka kurilnega olja. Vse poletje je bila namreč prodaja prepovedana. Zdaj Kranj, Tržič in Skofja Loka oskrbuje Istrabenzova črpalka v Medvodah, v Radovljico in na Jesenice pa kurilno olje vozijo z radovljiške črpalke.

Zanimivi so podatki, kako je zadnja leta na Gorenjskem upadla poraba bencina. Do konca leta 1979 je poraba rasla, z letom 1980 pa je začela upadati in tako se je v zadnjih treh letih zmanjšala za 25 odstotkov, od tega v letošnjih devetih mesecih za 8 odstotkov.

Malo zanimanja za zemeljski plin

Količine, ki jih dobivamo po vzhodnem kraku slovenskega plinovoda, so razdeljene. Nove bo moč izkoristiti leta 1985. Postopki za priključitev na plinovod so namreč dolgi. Tako se vanje povežati v organizacijo, ki bo delala komunalne delo. Tako bodo v Kranju po predinvesticijski študiji uredili priključitev enotne oskrbe toplotno energijo.

Veliko kritičnih besed je bilo njih na račun preveč ogrevanih stanovanj, saj ljudje v blokih raje odprejo okno, namesto da bi zapirali vrata. K varnosti jih bodo torej le merilniki porabljene toplote. Projektanti družbene gradnje jih doslej niso prepovedali. V bodoče bodo morali pripravi stanovanja z merilniki.

Če se bodo za priključitev na plinovod odločili še v Skofji Loki, o čemer se bodo morali kaj kmalu izjasniti, pa

se bo povečala za 119 odstotkov, tako znašala 190 milijonov kvadratnih metrov.

Premog zahteva sovlaganja

Letošnje gorenjske potrebe po premogu znašajo 100 tisoč ton. Če je uspelo zagotoviti nekaj tisoč ton. Ker Gorenjska ni v energetske bilance, je težko oceniti, bo v prihodnjih letih poraba premoga. Merkurju ocenjujejo, da jim na podlagi vseh sovlaganj v preteklih letih 1985 uspelo zagotoviti manj kot 90 tisoč ton premoga, verjetno ne bo zadoščalo.

Za sovlaganja v preteklih letih je treba do leta 1985 zagotoviti 30 milijonov dinarjev. 30 odstotkov denarja bo zagotovila trgovina, bo treba zbrati v širši državi. Banka je potrdila le za letošnje leto, še to pod dokaj slabimi pogoji, saj je obrestna stopnja visoka, doba vračanja pa kratka. Doba sovlaganja v preteklih letih je slej ko prej pa bo treba nekako razmisliti, ali se splača voziti tako daleč, saj bi bilo boljše, bi ga ob premogovniku proizvedli električno energijo. Na dani ena od nalog bodoče energetske politike.

Slej ko prej pa bo treba nekako razmisliti, ali se splača voziti tako daleč, saj bi bilo boljše, bi ga ob premogovniku proizvedli električno energijo. Na dani ena od nalog bodoče energetske politike.

Graditi toplotne

Vsa večja mesta, posebej razvito industrijo in usmerjeno gradnjo, so primerna za skupnih toplarn. Z vročevodnimi sistemih iz železarne ogrevajo stanovanja. Na Jesenicah železarni, ki bo zagotavljala ekonomično ogrevanje stanovanj. Hrušica samostojno ogrevanje enotne oskrbe toplotno energijo.

Veliko kritičnih besed je bilo njih na račun preveč ogrevanih stanovanj, saj ljudje v blokih raje odprejo okno, namesto da bi zapirali vrata. K varnosti jih bodo torej le merilniki porabljene toplote. Projektanti družbene gradnje jih doslej niso prepovedali. V bodoče bodo morali pripravi stanovanja z merilniki.

Če se bodo za priključitev na plinovod odločili še v Skofji Loki, o čemer se bodo morali kaj kmalu izjasniti, pa

EMIL ZATOPEK, ČEŠKA LOKOMOTIVA

Nepozabno srečanje s Človekom

Precej dolgo je že, kar je deveti mednarodni festival športnih in turističnih filmov v Kranju obrnil zadnji list v svoji obsežni knjigi dogodkov.

Pa vendar se mi je ohranilo srečanje z Emilom Zatopkom, češko lokomotivo, enim najslavnejših imen v zgodovini kraljice športov, ki je bil po šestnajstih letih znova član žirije za ocenjevanje filmov, tako živo v spominu kot bi bilo včeraj, danes.

V pogovoru z živahnim Emilom, katerega obraz uspešno skriva obraz leta garaštva na atletskih stezah, je težko zvedeti kaj novega.

Vse o njem, o njegovih začetkih dolgoletnega, o nešteti zmagah, o kasnejših popotovanjih po svetu in o življenju, kakršnega živi danes, je že stokrat popisano. Ni skrivnostnega ni ostalo.

Tudi zato se mi zdi srečanje z njim kot klepet starih znancev. Gledam ga, ko se spominja svojih dvajsetih let, ko so o njem začeli govoriti kot o velikem tekaskem talentu. Skozi njegovo pripoved se vleče celih šestnajst let, ko je pri šestindesetih desetih moral prepustiti mesto mlajšim, hitrejšim.

Govori hitro, pomaga si tudi z rokami, da

bi bil bolj razumljiv. Ni res, kot so pravili, da obvlada srbohrvaščino. Semintja kakšno besedo, tudi slovensko, vplete v svojo pojoco češčino. In cele angleške stavke, s katerimi podoživlja pogovore s tujimi kolegi, takrat nasprotniki. Če se prav razvaame, tudi vstane, pove misel do konca, spet sede, nekako začuden, zakaj je vstal.

Simpatičen mož je. Najbolj kar občudujem pri njem, pa je vera. Vera v življenje, v mlade športnike, v šport, ki povezuje narode. V njem ni melanholije, s katero bi se spominjal nekdanjih

uspehov. Samo ponos, vedrina, zadovoljstvo, da je sploh toliko dosegel. Res velik človek je.

Najraje seveda pripoveduje o nastopih na olimpijskih igrah 1948, leta v Londonu, prvih po vojni, ko je osvojil zlato medaljo v teku na 10.000 metrov, in v Helsinkih štiri leta pozneje, ko je bil zlat kar trikrat na 5000 in 10.000 metrov ter v maratonu. Trenerji so mu tedaj odsvetovali maraton, češ, kaj bi z njim. Treniral ga res ni, poskusi pa lahko, je trmoglavil. In zmagal.

Njegov uspeh je spodbudil tudi zeno Dano, ki je metala kopje. Že v prvem metu je dosegla osebni rekord, nazadnje pa je bila tudi ona zlata.

Dana je v njegovih mislih stalno prisotna. Rad pove, kako začuden je bil, sprva celo nejeveren, ko je zvedel, da imata enake rojstne podatke: 19. september 1922. Pa še poročila sta se oba na isti dan, hudo mašno doba.

Štirikrat zlati olimpijec, osemnajstkratni svetovni rekordar in 361-kratni zmagovalec na raznih tekmovanjih, najboljši športnik leta 1949, 1951 in 1952, kot med drugim piše o njem obsežna statistika, se danes rad teče. Z Dano se dvakrat na teden poženeta praškemu večeru naproti. Ob nedeljah se odpeljeta ven iz mesta. V športnem centru se sprostita.

Čeprav mi Emil Zatopek drugič morda ne bi vedel povedati ničesar več kot tokrat, želim, da bi se čimprej spet srečala, da bi lahko prisluhnila njegovi vedri govoric, podoživljanju trenutkov, ko mu je že zmanjkalo moči, a je videl pred seboj zlato medaljo in spet »potegnile«. Da bi spet stisnila roko tej neutrudljivi češki lokomotivi in bi mi z nasmeškom odvrnil »Ahoj«.

H. Jelovčan

Gorenjsko združeno delo že razmišlja, da bi povsod tam, kjer je znano, uvedli premik delovnega časa na poznejše jutranje ure. F. Perdan

Naši športniki

Boris Urbanc: Na pragu zrelih kegljaških let

Goriče — Začel je tako kot večina športnikov. Družina ga je ob večerih večkrat speljala na kegljišče, kjer je Boris z mirnimi meti kot za stavo podiral keglje in prižagal lučke na semaforu. Naslednji korak že pomeni pričetek njegove športne poti. Pri rekreacijskem kegljanju je z dobrimi meti »na polno« in še boljimi »ščičenjem« zbudil pozornost pri predsedniku kegljaškega kluba Triglav, ki je takrat 20-letnega Urbanca navdušil za tekmovalno kegljanje. Boris je pred petimi leti pričel redno trenirati z mladinsko ekipo. Hitro je napredoval, saj je bil kot študent Visoke šole za telesno kulturo kondicijsko dobro pripravljen. Po letu treniranja je zmagal na gorenjskem mladinskem prvenstvu in leto zatem tudi na republiškem. S tem si je pridobil pravico do nastopa na državnem prvenstvu, kjer je istega leta osvojil peto mesto, pred dvema letoma pa je bil na enakem tekmovalju tretji. To je hkrati pomenilo za mladega Urbanca tudi prodor v prvo člansko ekipo kranjskega Triglava. Dokončno se je v slovenskem kegljanju uveljavil z rezultati, s katerimi se je približal takim kegljaškim mojstrom, kot so Miro Steržaj, Jože Turk, Franc Marinšek in drugi.

»Rezultati s posameznih tekmovalj so med seboj težko primerljivi, saj se kegljišča močno razlikujejo po težavnosti steze, po težišču kegljev in napetosti vrvi. Ponekod je 900 podrtih kegljev v 200 lučajih slab dosežek, na kegljišču kranjskega kluba pri Zlati ribi na sejmišču pa je za takšen rezultat treba imeti »svoj« dan. Steze so letos obnovili, tako da zdaj omogoča-

jo kvalitetno metanje,« pravi Boris Urbanc, zdajšnji rekorder kegljišča pri Zlati ribi z 968 podrtimi keglji.

Vojaščina je za kratko prekinila njegovo športno pot. Toda brž ko se je vrnil domov, je ujel nekdanjo formo in zopet posegel po odličnih uvrstitvah. Na gorenjskem prvenstvu je v dveh tekmovaljih v Skofji Loki in enem v Kranju podrl največ kegljev. Na slovenskem posamičnem prvenstvu je zaostal le za Bizjakom, Kačičem in legendo slovenskega kegljanja Mirovom Steržajem. Svoj doslej največji športni uspeh je Urbanc dosegel pred kratkim, ko je na državnem prvenstvu v Bački Topoli osvojil peto mesto. To je bil hkrati tudi največji uspeh Triglavana na državnih prvenstvih v zadnjih devetih letih.

Urbanc je s 25 leti na pragu zrelih kegljaških let. Izkušnje kažejo, da dosega ob kegljači najboljše rezultate med 25. in 35. letom, nekateri celo pozneje.

»Z ambicijami se ne obremenjujem. Edino trening je tisti, ki me lahko pripelje še višje, morda tudi v državno reprezentanco. Toda treba je razmisliti realno, saj je Jugoslavija kegljaška veselica. Nadarjenih mladih kegljačev pri nas ne manjka,« razmišlja Boris Urbanc, športnik od nog do glave. Dopoldan uči telovadbo na osnovni šoli Franceta Prešerna, popoldne in zvečer je na kegljišču pri Zlati ribi, kjer skupaj s trenerjem Vladom Martelancem odpravljata napake metanja in izboljšujeta tehniko kegljanja — držo, zalet, zamah roke in izmet krogle. Zaenkrat nama to dobro uspeva,« pravi Boris, ki za doseganje uspehe največ dolguje trenerju in nekdanjemu izkušnemu kegljaču.

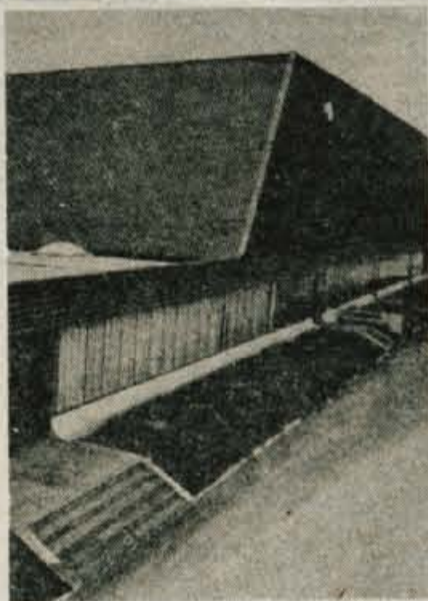
C. Zaplotnik

Drasališče v Kranju danes odprto

KRANJ — Za dan republike bo minilo leto dni, ko so na Gorenjskem sejmu v Savskem logu slovesno odprli ledeno ploskev. Takrat je slavnostni govornik, ki je ob enem tudi odprl to kranjsko umetno pokrito drasališče, dejal, da je ta objekt velika pridobitev za vse občane Kranja in okolice. To je hkrati tudi najcenejša rekreacija za vse občane. Tu ni starostnih pregrad, saj drsajo mladi in tisti, ki so že v letih.

Kako potreben je bil ta rekreacijski objekt, pove že podatek, da se je v lanskem sezoni na drsalni ploskvi v Savskem logu drsalo nad 70.000 ljubiteljev te zimske rekreacije. Čeprav ima drasališče še vedno status poskusnega obratovanja, opravljeno so vsi pregledi s pozitivnimi rezultati, bo ledena ploskev v Savskem logu nared že danes. Vsi ljubitelji rekreacije bodo že danes od 16. do 18. in od 19. do 21. ure lahko prišli na svoj račun, saj bo drasališče danes v teh urah nared za prve ledene korake v tej drsalni sezoni. Cene drsanja niso pretirano velike, saj stane karta za drsanje za dve uri za odrasle 40 din, otroci pa bodo plačali 25 dinarjev, medtem ko je za spremljevalce in gledalce cena 20 dinarjev. Ta predlog cen je bil obravnavan na sovetu in posredovan vsem družbenopolitičnim skupnostim ter ZTKO Kranj.

Vendar se upravljavci tega drasališča soočajo s težavami. S prihodki rekreacije in treningi ter tekmi v hokeju pokrijejo le dvajset procentov vseh stroškov. Drasališče se je gradilo s podpisniki zdrženega dela. Vedeti pa moramo, da vsi tisti, ki niso podpisali samoupravnega sporazuma in kakorkoli pomagali pri tej izgradnji drsajo, sedaj drsajo na račun ostalih. To je premalo za redno obratovanje, saj vemo koliko so poskočile cene elektrike in drugih materialov. Iz poslovnega prihodka sejmskih prireditelj so pokrili lansko izgubo, ki je bila kar tri milijone dinarjev. To je prvi tak jugoslovanski primer, kjer se združujejo negospodarstvo in gospodarstvo. Prav zato je svet pohvalil upravljavce za ekonomično porazdelitev sredstev. Množična rekreacija je res dobila pravi prostor, ki se lahko prilagaja trenutni težki gospodarski situaciji. Vemo, da za prihod na drasališče v Savskem logu ni potrebno uporabljati lastnih prevoznih sredstev, saj je iz mesta le petnajst minut hoje.

Za novo sezono so se upravljavci drasališča dobro pripravili. V tej sezoni bo servis za brušenje drsalik in za razna popravila, dobro je z gostinskimi uslugami poskrbljeno tudi za spremljevalce in tudi drsalce in kar je poglavitno, urejeno je vse tako kot mora biti. Vendar je še vedno najdražja investicija obratovanje drasališča. Če ne bo pokrila lahko pride tudi do neobratovanja. Upajmo le, da do tega ne bo prišlo. Vse informacije glede prostih terminov na drasališču in vsem ostalim so vsem na voljo na upravi Gorenjskega sejma v Savskem logu.

D. Humer

Športne igre veterinarjev

Skofja Loka — Pod pokroviteljstvom tovarne Lek iz Ljubljane in s pomočjo škofjeloške občinske skupščine se bodo jutri v mestu pod Lubnikom pričele osme športne igre veterinarjev in veterinarskih tehnikov Slovenije. Po sedmih letih, ko so bile igre v Kranju, je prireditelj zopet gorenjsko društvo. Sprejem in pozdrav gostov bo ob deveti uri v športni dvorani na Podnu, kjer se bodo od desete ure dalje odvijala tudi vsa tekmovalna v kegljanju, odbojki, namiznem tenisu, šahu in streljanju. Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj bosta ob 18. uri v Domu učencev v Podlubniku. Društvo veterinarjev in veterinarskih tehnikov Gorenjske je v dosedanjih sedmih srečanjih dvakrat zmagalo. Lani je bilo tretje za veterinarji iz Celja in Maribora. (cz)

Urnik drsanja

TOREK od 16. do 18. ure
 SREDA od 16. do 18. ure
 ČETRTEK od 16. do 18. ure
 PETEK od 16. do 18. ure in od 19. do 21. ure
 SOBOTA od 10. do 12. ure in od 13.30 do 15.30 ter od 21. do 23. ure
 NEDELJA od 10. do 12. ure, od 13.30 do 15.30 in od 17. do 19. ure.

Šport ob koncu tedna

NOGOMET — V predzadnjem jesenskem kolu občinske nogometne lige Kranj so igralci Nakla doma izgubili z vođečo Savo. Podbrezje so visoko premagale Korotan, medtem ko je ekipa Kokrice z zmago nad Triglavom ujela vodilno skupino. Nogometaši Primskovega so tudi drugič premagali Trboje. Izidi devetega kola: Naklo : Sava 1:3, Podbrezje : Korotan 6:1, Triglav : Kokrica 1:2 in Primskovega : Trboje 3:2. Vodi ekipa Save s 14 točkami pred Naklom z 12, Podbrezjem 11 ter Triglavom in Kokrico s po desetimi točkami. V članski B ligi so šenčurški nogometaši vnovič visoko zmagali in vodijo pred moštvom Zarice in Preddvora. Rezultati: Hrastje : Senčur 0:7, Britof : Preddvor 1:2 in Grintavec : Visoko 5:1. Mladinci so sklenili jesenski del tekmovalja, v katerem sta najboljši nogomet prikazali ekipi Nakla in Primskovega. Povsem so razočarali mladinci Senčurja, ki so bili zaradi neresnosti celo izključeni iz lige. Naslov jesenskega prvaka so osvojili nogometaši Nakla, ki so v petih kolih oddala le točko, drugi so mladinci Primskovega, tretja ekipa Kokrice, četrta Zarica in peto moštvo Trboj. Pari zadnjega jesenskega kola: Sava : Podbrezje (v soboto ob 14. uri), Kokrica — Naklo, Korotan — Primskovo, Trboje — Triglav (vse tekme so v nedeljo ob 10. uri). — D. Jošt

Tudi v slovenski članski nogometni ligi je do konca jesenskega dela prvenstva ostalo le še nekaj kol. Kranjski Triglav je na repu razpredelnice, vendar moštvo zaenkrat še ne obupuje. V zadnjih dveh kolih so nogometaši iz Kranja gostovali in doživeli dva poraza, vendar so dokazali, da znajo igrati nogomet. Tako v Izoli kot tudi v nedeljski tekmi z Železničarjem v Mariboru so si zaslužili vsaj točko. Toda športna sreča jim ni bila naklonjena. V nedeljo Triglav doma gosti moštvo Nafta iz Lendave. Priprani smo, da bodo triglavani zaigrali tako borbeno kot na gostovanjih v Izoli in Mariboru in da bosta točki ostali doma. Srečanje med Triglavom in Nafto bo v nedeljo ob 14. uri na stadionu Stanka Mlakarja. V predtekmi s pričetkom ob 12.30 se bosta pomerili moštvi

mladincev Triglava in Elana iz Sentjerneja. — D. Humer

ROKOMET — V prvi B rokometni ligi bodo rokometiške Alpele, ki so v minulnem kolu zmagale proti doslej še nepremagani ekipi Splita, gostovale v Temezinu proti ekipi Ugleda. V drugi zvezni moški rokometni ligi se bodo rokometiške Jelovice jutri ob 19. uri v športni dvorani Poden v Skofji Loki pomerili z igralci Moslavine. V enakem ženskem tekmovalju bodo rokometiške Preddvora igrali jutri ob 15.30 v Preddvoru proti ekipi Zrinskega. Vse tri gorenjske ekipe, ki igrajo v republiški rokometni ligi, gostujejo: rokometiške Peka v Trbovljah, igralke Dupelj pri Iskri in Peko pri Dravi v Ptuj. V naslednjem kolu gostujeta tudi gorenjska predstavnik v drugi moški republiški ligi: Preddvor v Novem mestu in Zabničani v Kočevju. V mladinski republiški ligi center bo jutri ob 15. uri v Kamniku gorenjski derbi — Kamnik : Peko, v nedeljo bosta še srečanja Preddvor : Duplje (ob 9.45) in Sentvid : Alpele (ob 10.30). V občinski rokometni ligi je na sporedu enajsto kolo. Danes ob 15.30 bodo srečanja Gumar : Veterani, Peko : Jelovica in Zabnica : Krvavec, v nedeljo ob 10. uri pa tekme Storžič : Sava (veterani), Duplje : Sava in Besnica : Križe.

V drugi moški republiški ligi-zahod so rokometiške Preddvora po osmem kolu v vrhu razpredelnice, Zabničani pa zavzemajo mesto pri dnu. Igralci iz Zabnice so se pri tekmovalni komisiji pritožili na registracijo tekme prvega kola, v kateri so za zeleno mizo izgubili z 10:0 proti ekipi Semiča. Rezultati zadnjih treh kol obeh gorenjskih predstavnikov: 6. kolo: Ponikve : Zabnica 32:22 (18:10), Col : Preddvor 20:31 (10:14); 7. kolo: Preddvor : Zagorje 26:18 (10:7), Zabnica : Col 36:15 (14:9); 8. kolo: Zagorje : Zabnica 23:29 (14:15), Kolinska : Preddvor 13:23 (7:10). Po osmem kolu je v vodstvu brez poraza ekipa Ponikve s 15 točkami pred Preddvorom in Črnomljem s 13. Zabničani so s štirimi točkami na enajstem mestu. — J. Kuhar

Društva in telesnovzgojne organizacije

Mogoče ste že opazili, da smo v zadnjih nekaj petkovih številkah Glasa strnjeno objavili spored športnih prireditev ob koncu tedna. Tako nameravamo tudi v prihodnje. Za zdaj uvrščamo v spored le najvažnejša ligaška tekmovalja po posameznih panogah, za kar skrbijo dopisniki, zadolženi za spremljanje posameznih športnih panog kot so na primer nogomet, rokomet, odbojka in planinstvo oziroma pohodništvo.

Ker pa se na Gorenjskem vsak teden vrstijo tudi drugi športni in rekreacijski dogodki, bi radi v koledar uvrstili tudi te. Menimo, da bi Glas na ta način lahko najučinkoviteje pomagal številnim amaterskim delavcem pri organizaciji športnih tekmovalj pri zagotavljanju udeležbe tekmovalcev kot tudi gledalcev.

Zato pozivamo dopisnike, športna društva, telesnovzgojne organizacije, telesnokulturne skupnosti in zveze telesnokulturnih organizacij, da nam vsak teden najkasneje do srede popoldne sporočijo pismeno ali po telefonu načrtovane prireditve v petek, soboto in nedeljo, prav tako pa tudi v prvih dneh prihodnjega tedna. Uvrstili jih bomo v našo rubriko Šport ob koncu tedna. Obvestilo naj bo kratko in jedrnat, vsebuje pa naj panogo, v kateri bo tekmovalje, kraj in čas prireditve, organizatorja in rok, do kdaj se je treba prijaviti. Za prireditve, katerih prijavni rok je daljši, nam morate povedati toliko prej.

Veseli bomo vašega sodelovanja!

J. Košnjek

Letos rekordna udeležba

KRANJ — Organizacijski komite četrtga tradicionalnega zimskega prvenstva v malem nogometu Kranj '83 ima v teh dneh polne roke dela, saj prijave moštev prihajajo množično. Čeprav je rok prijave določen za 19. november, je že sedaj jasno, da bo na letošnjem turnirju nastopilo rekordno število ekip. Na prvem letu 1980 jih je nastopalo enaindvajset, na drugem jih je bilo leta 1981 že štirinajst, na lanskem pa že dvainosemdeset.

Letos se obeta rekordna udeležba. Tekmovalje bo potekalo v dveh starostnih skupinah. Pravico nastopa imajo skupine, v katerih lahko tekmujejo neregistrirani in registrirani tekmovalci. V prvi skupini ni starostne omejitve. V drugi skupini nastopajo lahko igralci, rojeni leta 1950 in starejši in en igralec mlajši od zgoraj navedene letnice rojstva. Igralo se bo dvakrat po dvajset minut v enotnih športnih dresih in copatah. Igralo se bo v sobotah in nedeljah. Informacije in urnik o razporedu tekmovalja bodo vsi vodje ekip dobili na dan zbiranja, ki bo 25. novembra ob 17. uri v prostorih športne dvorane na Planini. Kot smo že zapisali, je treba prijave poslati do 19. novembra na ZTKO Kranj, Cesta Staneta Žagarja št. 27. Ob prijavi je treba poravnati tudi članarino, ki je za letošnje tekmovalje 1.000 dinarjev za ekipo. — dh

INVALIDI SO PLAVALI — V zimskem bazenu v Kranju so invalidi športniki imeli pregledno plavalno tekmovalje pred nastopom na republiškem prvenstvu, ki bo to soboto in nedeljo na Ravnah. Na tem preglednem tekmovalju je nastopilo nad osemdeset tekmovalcev, tekmovalci, ki so bili razdeljeni v skupine po stopnji invalidnosti. Zmagovalci — moški 50 m kravl — B. Rozman 44,8, E. Draženović 59,6 (oba Borec), F. Stopar (Kometa) 34,4; 50 m prsno — A. Tomc 1:01,4, B. Zech 50,5, C. Juvan 51,0, D. Belšar 48,0, S. Brinovec (vsi Borec), 50 m hrbtno — C. Juvan 56,8, E. Kreusel 1:22,0, F. Brinovec (vsi Borec) 38,5; 3 x 25 mešano — F. Brinovec (Borec) 2:12,02, B. Galičič (Skofja Loka) 1:34,1; skupina slepih — Hudolin (Borec) 51,9; ženske — 50 m kravl — B. Galičič (Skofja Loka) 1:03,4, F. Martinjak (Skofja Loka) 47,3; 50 m prsno — B. Galičič (Skofja Loka) 1:03,4, D. Komar (Ravne) 49,2, E. Vončina 2:04,7, F. Mohorič (obe Idrija) 1:19,0; 50 m hrbtno — B. Černe (Račina) 2:04,7, F. Mohorič (obe Idrija) 2:42,8, F. Drinovec (Borec) 56,2; 3 x 25 mešano — B. Galičič 1:34,1, F. Martinjak (obe Skofja Loka) 1:26,4. (-dh) — Foto: F. Perdan

Beli koncert — Pomagajmo '82

LJUBLJANA — Tako kot že nekaj let nazaj bo v nedeljo 14. novembra, ob 16. in 20. uri v hali Tivoli »Beli koncert — Pomagajmo '82«. Ta zabavno-kulturna prireditev je zamišljena kot pomoč našim alpikim smučarjem pri pripravah in tekmovaljih. Vsako leto se v blagajno smučarje zveze tako nabere nekaj denarja in naši smučarji in smučarke lahko nemoteno trenirajo in tekmujejo. Lani je Beli koncert navrgel 125 milijonov dinarjev, letos pa organizatorji pričakujejo, da bodo dobili prek dvesto milijonov. Poleg tega se bodo naši najboljši smučarji in smučarke s soboto, 13. novembra ob 15.30 predstavili v Celju v dvorani Golovec, ob 20. uri pa bodo v Rdeči dvorani v Titovem Velazju. Pokrovitelji letošnje prireditve so Kompas, Slovin, Elan, Gorenje Velenje, Zlatarna Celje in Pleznina, medtem ko bodo poleg moške in ženske A selekcije v alpskem smučanju nastopili ansambel Hazard, Sok. Party, Uhlant, 12. nadstropje, ansambel Mile Dovžana, kvintet Gorenjec, skupina Pepel in kri ter skupina New Swing Quartet, Ljubljanski orkester in plesna skupina Krik. Peli bodo pevec zabavne glasbe, med njimi Marjan Smode, Andrej Šibn, Irena Tratnik, Meta Močnik, Meta Malus, Alfi Nipič, Oto Pestar in Dorde Balšević. Na odru v hali Tivoli se bodo vrteli tudi Radio Polič-Rac, Ivo Ban in Milena Milič ter televizijski in radijski napovedovalci Milanka Bavcon, Nataša Dolenc, Vili Vodopivec, Marjan Kralj, Miša Molč in Dan Valič ter Kos Bellotti. Seveda ne bo manjkalo Toneta Fornenzia in njegove ekipe Moped Show, ki bomo lahko v živo videli Marjo Majso, Braneta, Rifleta in Tofa.

Zapisati moramo, da se vsa leta odkar pripravljamo te koncerte, nastopajoči odpovedo honorarje in tako bo tudi letos. Predpogoji vstopnic bo v Kranju v poslovalnici Kompas in v turistični poslovalnici Alpetourja v Skofji Loki. Cena vstopnic za eno pravo je 150 dinarjev, Kompas pa bo poskrbel za posebne avtomobile iz Kranja in Skofje Loke za vsa tista, ki se na predstavi v Ljubljano ne boste peljali z lastnim avtomobilom. Seveda je zagotovljen tudi prevoz nazaj v Kranj in Skofjo Loko. Naj še enkrat zapremo, da bo »Beli koncert — pomagajmo '82« v hali Tivoli 14. novembra ob 16. in 20. uri.

D. Humer

Tretji smučarski ples

KRANJ — Smučarsko-alpinski klub Kranj bo jutri na Gorenjskem sejmu v Savskem logu organiziral že tretji smučarski ples. V zabavnem programu bodo sodelovali ansambel Čudežna polja, humoristi »Veseli večer iz Trčica« in disko plesna skupina Modrina s Kranja.

Ples se bo pričel ob 19.30, predprodaja kart je v turistični agenciji Alpetour v Kranju. Poleg naštetih skupin bodo nastopili tudi znani gorenjski športniki. — dh

TELEVIZIJSKI SPORED

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

steklo, porcelan

kovinotehna

SOBOTA, 6. 11.

8.00 Poročila - 8.05 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 8.15 Mladi virtuoz: Pozavna - 8.30 Prvi cvetovi, otroška oddaja TV Skopje - 9.00 Samo Katka, poljska otroška serija - 9.30 Pisani svet: Ne me farbat! - 10.00 Povezave, angleška poljudnoznanstvena serija - 10.50 Pozdravljeni, Makedonija - 11.05 Včera) ... za jutri: Plodna jesen, dokumentarna serija - 11.40 Poročila (do 11.45) - 13.25 Nogomet Budućnost: Hajduk, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 15.20 Poročila - 15.25 Tatiči, angleški mladinski film - 16.55 PJ v košarki, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 18.30 Naš kraj: Metnaji na Dolenjskem - 18.45 Ciciban, dober dan: Pekarna - 19.00 Zlata ptica - J. Ribišič: Miškolin - Mišji sovražniki - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Življenje in časi sodnika Roya Beana, ameriški film - 22.05 Večer s Karlijem Arharjem, zabavno glasbena oddaja - 22.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

15.35 Test - 15.50 Pusti me pri miru, otroška serija - 16.50 Dediščina za prihodnost: Skrivnosti srca - 17.45 Kapelski kresovi, ponovitev TV nadaljevanke - 19.00 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Glasbeni oder, zabavno glasbena oddaja - 20.30 Poezija: Zimzelen pod snegom - 21.00 Poročila - 21.05 Feljton - 21.35 Športna sobota

TV Zagreb I. program:

9.00 TV v šoli: TV koledar, Brata Lola in Jurica Ribar Medjimurje, Poročila, Romantika proti klasicizmu (do 10.35) - 13.25 Nogomet Budućnost: Hajduk - 15.15 Mali koncert - 15.30 En avtor, en film - 15.55 Poročila - 16.00 TV koledar - 16.10 Iz sporeda TV ... - 16.40 Operna glasba - 16.55 PJ v košarki - 18.30 Živeti z naravo, dok. serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Shane, ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Polnočna promenada

NEDELJA, 7. 11.

8.30 Poročila - 8.35 Živ živ, otroška glasba: Obdobje posameznikov - 10.15 W. Attewalec - 18.25 Obzornik - 18.45 Zdravo mladi - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 A. Čičinadze - G. Pataraja: Rekord, gruzinska drama - 21.00 Kulturne diagonale - 21.40 V znamenju slovenskih TV studiov - 20.50 A. Döblin: Berlin-Alexanderplatz, zahodno-nemška nadaljevanke - 21.50 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno, otroška serija TV Skopje - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 Zaščita pri delu, izobraževalna oddaja - 18.45 Škotski ansambel dud (samo za LJ II) - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raziskovanja - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 Dober večer: 4 Me, ponovitev zabavno-g. oddaje

TV Zagreb I. program:

16.40 Video strani - 16.50 TV v šoli: Kultura pisanja in govora, Češčina - 17.40 Poročila - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Varaždin - 18.45 Zdravo mladi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 B. Đuzel: »Jagnje na ražnjus, drama TV Skopje - 21.10 Argumenti, zunanje-pol. oddaja - 21.40 TV dnevnik

PONEDELJEK, 8. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Etnografska zbirka v Prugovcu, Slovensčina, Odmor, Povej mi, povej, Poročila,

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

gospodinjiski aparati

kovinotehna

Zgodovinska pripovedka - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute (do 12.05) - 17.00 Poročila - 17.05 Povezave, angleška poljudnoznanstvena serija - 17.55 Kruh skozi stoletja: Kdor ima kruh, je zmagovalec - 18.25 Obzornik - 18.45 Zdravo mladi - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

instalacijski material

kovinotehna

noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 A. Čičinadze - G. Pataraja: Rekord, gruzinska drama - 21.00 Kulturne diagonale - 21.40 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno, otroška serija TV Skopje - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 Zaščita pri delu, izobraževalna oddaja - 18.45 Škotski ansambel dud (samo za LJ II) - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raziskovanja - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 Dober večer: 4 Me, ponovitev zabavno-g. oddaje

TV Zagreb I. program:

16.40 Video strani - 16.50 TV v šoli: Kultura pisanja in govora, Češčina - 17.40 Poročila - 17.45 Rdeče, rumeno, zeleno - 18.00 Narodne pravljice - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Varaždin - 18.45 Zdravo mladi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 B. Đuzel: »Jagnje na ražnjus, drama TV Skopje - 21.10 Argumenti, zunanje-pol. oddaja - 21.40 TV dnevnik

TOREK, 9. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Vremenska napoved, Bavarska, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Književnost v NOB - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) - 17.25 Poročila - 17.30 Ciciban dober dan: Darilo za Tino - 17.40 Samo Katka, poljska nadaljevanke - 18.10 Okrogli svet - 18.25 Koroški obzornik - 18.40 Naša pesem - 82 - Mariborski srebrni - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

gospodinjiski aparati

kovinotehna

Valovanje in energija - 17.15 Poročila - 17.20 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 17.30 Pustolovščina, otroška serija TV Beograd - 18.00 Praznični dnevi slovenske folklore: Pesem današnjega dne, II. oddaja - 18.25 Ljubljanski obzornik - 18.40 Mostovi-Hidak, oddaja za madžarsko narodnostnoskupnost - 18.55 Knjiga - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Skupno, notranje-politična oddaja TV Zagreb in drugih jugo-

slavenskih TV studiov - 20.50 A. Döblin: Berlin-Alexanderplatz, zahodno-nemška nadaljevanke - 21.50 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Pustolovščina, otroška serija - 18.15 Čas knjige - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob tamburici, zabavna oddaja - 20.50 Čas podvigo, dokumentarna serija - 21.40 Zagrebska panorama

TV Zagreb I. program:

16.40 Video strani - 16.50 TV v šoli: prognoza vremena, Slavonija v NOB - 17.40 Poročila - 17.45 Pustolovščina - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Ansambel »Renesanse -

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

akustika

kovinotehna

19.30 TV dnevnik - 20.00 Skupno - 20.50 Berlin-Alexanderplatz, zahodno-nemška nad. - 21.50 TV dnevnik

SREDA, 10. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Pot v neznanu, Baranja, Odmor, Poštni nabiralnik, Poročila, Odprava izpred hišnih vrat - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Predšolska vzgoja, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) - 17.25 Poročila - 17.30 Ciciban dober dan: Darilo za Tino - 17.40 Samo Katka, poljska nadaljevanke - 18.10 Okrogli svet - 18.25 Koroški obzornik - 18.40 Naša pesem - 82 - Mariborski srebrni - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik

KINO

KRANJ CENTER

5. novembra angl. barv. film FLASH GORDON ob 16, 18, in 20, uri
6. novembra angl. barv. film FLASH GORDON ob 16, 18, in 20, uri, premiera amer. barv. akcij. filma MEJA NA RIO GRANDE ob 22, uri
7. novembra amer. barv. risani film MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 15, 17, in 19, uri, premiera angl. barv. filma MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJA ob 21, uri
8, 9, in 10. novembra amer. barv. film MEJA NA RIO GRANDE ob 16, 18, in 20, uri
11. novembra angl. barv. film MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJA ob 16, uri, angl. barv. film 39 STOPNIC (FILMSKO GLEDALIŠČE) ob 18, in 20, uri

KRANJ STORŽIČ

5. novembra nem. barv. shrljivka NOSFERATU - NOČNI FANTOM ob 15.30, 17.45 in 20, uri
6. novembra amer. barv. film JEZDECI NA DOLGE PROGE ob 16, uri, amer. barv. erot. komedija DESETICA ob 18, in 20, uri
7. novembra ital. barv. komedija NOBODY IN INDIJANCI ob 14, in 18, uri, angl. barv. erot. film SEKS Z ZVEZDAMI ob 16, uri, premiera jap. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 20, uri
8. in 9. novembra jap. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 16, 18, in 20, uri
10. in 11. novembra ital. barv. erot. film MAZOH ob 16, 18, in 20, uri

TRŽIČ

6. novembra amer. barv. film EDEN PROTI VSEM ob 16, uri, angl. barv. erot. film SEKS Z ZVEZDAMI ob 18, in 20, uri, jap. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 20, uri
7. novembra amer. barv. risani film MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 15, uri, amer. barv. film JEZDECI NA DOLGE PROGE ob 17, in 19, uri, premiera ital. barv. erot. komedija MAZOH ob 21, uri
8. novembra ital. barv. west. film NOBODY IN INDIJANCI ob 17, uri, premiera angl. barv. pust. filma MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJA ob 19, uri
9. in 10. novembra angl. barv. pust. film MOONRAKER - OPERACIJA VESOLJA ob 17, in 19, uri
11. novembra nem. barv. erot. film EROTIKA NA DELOVNEM MESTU ob 17, in 19, uri

KAMNIK DOM

7. novembra amer. barv. risani film TOM IN JERRY - OSKARJEVA ob 15, uri, amer. barv. erot. komedija NEDELJSKI ZAPLET ob 17, uri, nem. barv. erot. komedija LAZNE HČERKE LAŽNEGA ZDRAV.

19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Poročnik Morant, avstralski film - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Rados Evrope - nacionalni program - 18.15 Pred 9. kongresom Zveze sindikatov Jugoslavije - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kultura v objektivu - 20.30 Zagrebska panorama - 20.50 Mladi avtorji - D. Krenčec: Bobi, TV drama

TV Zagreb I. program:

17.30 Video strani - 17.40 Poročila - 17.45 Rados Evrope - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Sisak - 18.45 Družbene teme, oddaja TV Novi Sad - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Glasba mojega življenja: Mira Trailovič - 20.45 S. Mokranjac: Liturgija - 21.30 TV dnevnik

ČETRTEK, 11. 11.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Odprava izpred hišnih vrat, Jedrska revolucija, Odmor, Matematika, Poročila, Človekovo telo - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Združeni narodi, Kako naj ... Risanka, Zgodba, Zadnje minute - 14.35 Šolska TV: Sportna gimnastika I, Brez računalnika ne gre, Vinogradniki, Valovanje in energija - 15.55 Poročila - 16.00 IX. kongres zveze sindikatov Jugoslavije, posnetek - 17.45 Mozaik kratkega filma: Plavanje dojenčkov, sovjet-

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

akustika

kovinotehna

19.30 TV dnevnik - 20.00 Skupno - 20.50 Berlin-Alexanderplatz, zahodno-nemška nad. - 21.50 TV dnevnik

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

posoda

kovinotehna

ski kratki film - 18.25 Obalnokraški obzornik - 18.40 Svata, reportaža TV Skopje - 19.00 Spektar: Umiranje gozdov - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Mednarodna obzorja - 21.10 Portreti: Ferdo Vesel - 21.50 V znamenju - Kronika IX. kongresa ZSJ

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 Test - 17.45 Trnjeva trdnjava, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Gublje slike, oddaja o filmu - 20.45 Poročila - 20.50 Jutri, kulturno dokumentarna oddaja

TV Zagreb I. program:

14.55 Videostrani - 15.05 TV v šoli: Odprava izpred hišnih vrat, Jedrska revolucija - 15.55 Poročila - 16.00 IX. kongres ZSJ, posnetek - 17.45 Trnjeva trdnjava - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Monitor, politični magazin - 20.50 Nasmehnite se, prosim, kviz - 21.35 TV dnevnik - 21.50 Kronika IX. kongresa ZSJ

PETEK, 12. 11.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Ruščina, Odmor, Poštni nabiralnik, Poročila, Po pteh partizanskih narodnih pesmi - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Svet okoli nas, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža.

Zadnje minute (do 12.05) - 16.50 Poročila - 16.55 Prvi cvetovi, otroška nadaljevanke TV Skopje - 17.25 Domači ansambli: Ansambel Otava Brajka - 18.00 Obzornik - 18.15 Kronika 9. kongresa ZSJ - 18.45 Bistre vode Drina - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevanke - 20.50 Zrcalo tedna - 21.15 Nočni kino: Noč ne miruje, ameriški film - 22.50 Poročila in Kronika 9. kongresa ZSJ

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Mali svet, otroška oddaja - 18.15 Kronika 9. kongresa ZSJ - 18.45 Kancelarijski ansambli Novi fosili - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Pošta dokumentarna oddaja - 20.30 Zagrebska panorama - 21.00 Izbrani trenutki - 21.25 Nočni kino: Norica iz Chailota, angleški film

TV Zagreb I. program:

16.00 Video strani - 16.10 TV v šoli: Po sledih partizanskih narodnih pesmi, Ruščina - 17.10 Poročila - 17.15 Mali svet - 17.45 TV koledar - 17.55 Kronika občine Reča - 18.15 Kronika 9. kongresa ZSJ - 18.45 Namesto WF liste, oddaja TV Beograd - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Jean-Christophe, francoski nadaljevanke - 21.00 V petih ob 22.00 Kulturni mozaik - 22.30 TV dnevnik - 22.45 Kronika 9. kongresa ZSJ

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre, tete in tašče

ANGELE GAŠPERLIN

roj. KALINŠEK -

Suntarjeve mame iz Vopovelj

se iskreno zahvalujemo sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom, prijateljem in znanecem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo kolektivu Planike Kranj: pevcem za zaloštinke, g. župniku za pogrebni obred ter zvonarjem.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ZALUJOČI: hčerke Mari, Angelca in Vida z družinami ter drugo sorodstvo

Vopovlje, Vodice, Sp. Bitnje, Zalag, Poženik, Sp. Brnik, Zagorje, 30. oktobra 1982

NOVO V KINU

Glavni junak ameriškega filma Meja na Rio Grande je policaj Charley Smith, ki zaradi ženinih muh sprejme službo v obmejni patrulji. Kmalu spozna, na kakšen način njegovi kolegi pridejo do več denarja; po skrivnih poteh vodijo mlade mehiške delavce, ki ne morejo dobiti uradnega dovoljenja za vstop v ZDA. Charley se temu upira, vendar ga ženina razsopnost nazadnje prisili, da sprejme ponudbo. Film je režiral Tony Richardson, v glavni vlogi pa nastopa Jack Nicholson.

Italijanski film Mazoh govori o občutljivi temi, o bolečih ljubezenskih doživljajih Leopolda Mazoha, po katerem se imenuje mazohizem; spolni akt, ki išče zadovoljstvo v bolečini. Osrednji lik filma je Mazoh, znani pisec, ki ga privlači Vanda, v kateri vidi okrutno in dominantno žensko, junakinjo svojih romanov. Oženi se z njo in se proglasi za njegova sužnja ...

Znanstveno-fantastični film Moonraker - operacija vesolje je iz niza uspešnih o slavnem detektivu Jamesu Bondu. Zgodba se začne, ko med poskusnim letom skrivnostno izgine ladja Moonraker. Primer poverijo agentu 007, ki odkrije, da multimilijonar Drakes ni samo mecen vesoljskih raziskav, za kar se izdaja, ampak baraba, ki želi zavladati vsemu svetu. Prebrisani James Bond mu s pomočjo lepe agentke poskus seveda prepreči.

ŠKOFJA LOKA SORA

5. novembra amer. drama RAZJAREN BIK ob 18, in 20, uri
6. in 7. novembra amer. risani film ZAKUS DOLGOUHI NA MAH DVE MUHI ob 16, 18, in 20, uri, hongk. barv. film ZMEDA V BETTLE CREEK ob 20, uri
9. in 10. novembra angl. krim. film VICAR ob 18, in 20, uri
11. novembra amer. barv. film ODPADNIK JOSEY WELES ob 20, uri

ŽELEZNIKI OBZORJE

5. novembra amer. risani film ZAKUS DOLGOUHI NA MAH DVE MUHI ob 18, uri
6. novembra amer. barv. film INVADIRI TRETJIH BITIJ ob 20, uri
7. novembra amer. drama RAZJAREN BIK ob 18, in 20, uri
10. novembra amer. barv. film TIGROVE OČI ob 20, uri

POLJANE

5. novembra amer. barv. film INVADIRI TRETJIH BITIJ ob 20, uri
7. novembra amer. risani film ZAKUS DOLGOUHI NA MAH DVE MUHI ob 15, uri, amer. avant. film TIGROVE OČI ob 17, uri
9. novembra amer. barv. film ODPADNIK JOSEY WELES ob 20, uri

JESENICE RADIO

5. novembra amer. drama RYANOVA BO ob 17, in 19, uri
6. in 7. novembra amer. komedija KMALE BO POLETJE ob 17, in 19, uri
8. in 9. novembra amer. grozljiva MEGLA ob 17, in 19, uri
10. novembra amer. fant. film BLIŽNJA SREČANJA TRETJE VRSTE ob 17, in 19, uri

JESENICE PLAVŽ

5. novembra franc. barv. film KRALJ ZA PELJIVCEV ob 18, in 20, uri
6. in 7. novembra amer. grozljiva MEGLA ob 18, in 20, uri
8. in 9. novembra amer. barv. film KMALE BO POLETJE ob 18, in 20, uri
11. novembra amer. barv. film BLIŽNJA SREČANJA TRETJE VRSTE ob 18, in 20, uri

KRANJSKA GORA

6. novembra hongk. barv. film MISTER BOQ ob 20, uri
10. novembra amer. grozljiva MEGLA ob 20, uri

DOVJE

6. novembra hongk. barv. film ZMAJ PROTI TITHOTAPCEM MAMIL ob 19,30 uri
7. novembra hongk. barv. film MISTER BOQ ob 19,30 uri

KAM?

ttg

Novo! Novo!

- Atomske Toplice
- Čateške Toplice
- Dobrna
- Dolenjske Toplice
- Laško
- Moravske Toplice
- Ptujске Toplice
- Radenska
- Rogaška Slatina
- Šmarješke Toplice
- Topolšica

VSA SLOVENSKA NARAVNA ZDRAVILIŠČA NA ENEM MESTU

Prijave ● informacije

v turističnih poslovalnicah
 TTG: Ljubljana (311-851),
 Maribor (28-722), Celje
 (23-448), Koper (21-358 in
 23-494), Postojna (21-244),
 Portorož (75-670), Nova Gori-
 ca (26-012), Rogaška Slatina
 (811-488), Murska Sobota
 (21-189), Bohinjska Bistrica
 (76-145) in Pulj (23-629)

ttg

TURISTIČNO POROČILO Z BLEDA

Zaprta hoteli:

Hotel Golf je zaprt od 7. do 24. 11., Krim od 1. do 25. 11., Jelovica od 18. 10. do 15. 12. in Lovec od 11. 11. do 23. 11.

Zasedenost hotelov:

V hotelih Toplice, Golf, Park in Kompas imajo dovolj prostora.

Rekreacija:

Odpri so pokriti bazeni, solarji in trim kabineti v hotelih Golf in Park. Bazen v hotelu Toplice bo zaprt do 26. 11.

Plesna glasba:

Plesna glasba je v hotelu Toplice, v snack baru Bistro in v baru hotela Golf.

MUZEJA na gradu in otoku sta odprta vsak dan. Na otok vozijo pletne, motorni čolni pa le grupe po predhodnem naročilu.

TTG: počitnice, potovanja, šolski izleti in Kobla

TTG je pripravil zanimiv program malih počitnic za Dan republike. Vabijo vas v Bohinj in Kranjsko goro, v Mislinjo in na Pohorje, v Portorož in Poreč ter Pulo. Podroben program je na voljo v vseh poslovalnicah TTG.

TTG ima prav tako na voljo poseben program strokovnih ekskurzij za osnovne šole. Izredno pestrega programa bodo na šolah zelo veseli, saj jim bo v pomoč pri načrtovanju ekskurzij, dobi pa se v poslovalnicah omenjene agencije.

TTG ima prav tako že na voljo vse informacije o smučarji na Koblji, ki bo letos pestrejša in vsebinsko bogatejša. Sporočili so nam, da že sprejemajo rezervacije za »beli vlak«, ki bo tudi letos redno vozil.

VOJTEK

DETEL

LAHKA IN UDOBNA OTROŠKA OBUTEV

jesen '82

VOJTEK V SORTIMENTU OD 27—34

DETEL V SORTIMENTU OD 22—30

PETROLOVI GOSTINSKI OBRATI VABIJO OD 3. DO 15. NOVEMBRA NA MARTINOV TEDEN

Priporočajo se: ● Restavracija TRŽIČ na »Deteljici« ● Restavracija Tepanje ● Motel Čatež ● Motel Podlehnik

ALPETOUR

Za dan republike

- SREČANJE Z MITOM TREFALTOM v Splitu, izlet na Hvar in v Trogir, odhod z vlakom iz Ljubljane 26. 11. ob 18.10
- POČITNICE v Izoli, Portorožu, Puli in Opatiji
- PULA—OPATIJA—KRK, avtobus, odhod 27. 11
- ZIMA 82/83, Krvavec, Vogel, Stari vrh, Soriška planina, Črni vrh

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah in pooblaščenih agencijah.

alples industrija pohištva Železniki

POHIŠTVO ALPLES JE IZDELANO PO ŽELJAH IN POTREBAH POTROŠNIKOV

sistemsko pohištvo DRAVA

Sestavljivi programi pohištva LJUBLJANA rustik, TRIGLAV moderni in masivni ter DRAVA uganda so večnamenski, saj je z njimi mogoče opremiti dnevne sobe, spalnice, samske, mladinske, otroške sobe ter predsobe.

Pohištvo si lahko ogledate v našem salonu v Železnikih, ki je odprt vsak dan od 8.—19. ure in ob sobotah od 8.—14. ure.

Ob nakupu vam nudimo kredit, možnost predelav standardnih elementov pohištva ter nasvete arhitekta.

Že ob naročilu se dogovorimo o datumu dostave in montaže na vašem domu.

Pri izbiri pohištva zaupajte ALPLESU!

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- Hrvaško Zagorje — z revijo JANA, 2 dni 20/11
- Kras in Vipavska dolina, 1 dan, 30/11
- Dubrovnik, 1 dan, vsako nedeljo v novembru
- SMUČARSKI BAL, 82/83 v hotelu LEV, 12/11
- Weekend v Opatiji, 3 dni, november in december

Potovanja za »DAN REPUBLIKE«:

- Beograd—Oplenac—Kragujevac—Svetozarevo, 4 dni, 26/11, vlak/avtobus
- Medulin, 26/11, 5 dni
- Radenci, 27/11, 4 dni
- Plitvice—Rab, 27/11, 4 dni

ZAHTEVAJTE PROGRAM 4-DNEVNEGA ODDIHA ZA DAN REPUBLIKE OB MORJU, TOPLICAH IN PLANINAH, LASTNI PREVOZ!

SILVESTROVANJE:

- Selce, 4 dni, 31/12
- Dolenjske toplice, 31/12, 1 dan
- Dubrovnik, 5 dni, 30/12, letalo

NA VOLJO JE BOGAT PROGRAM »SMUČANJE 82/83«

Vse informacije in programe dobite tudi v poslovalnici Kompassa v Kranju na Koroški cesti 2, tel. 28-472, 28-473.

MERKUR KRANJ

UGODEN NAKUP
OBLOŽNIH KERAMIČNIH PLOŠČIC
VELIKOSTI 15 × 15 cm
OPUŠČENIH VZORCEV

I. a KAKOVOSTI

VAM S

30—40 %

POPUSTOM

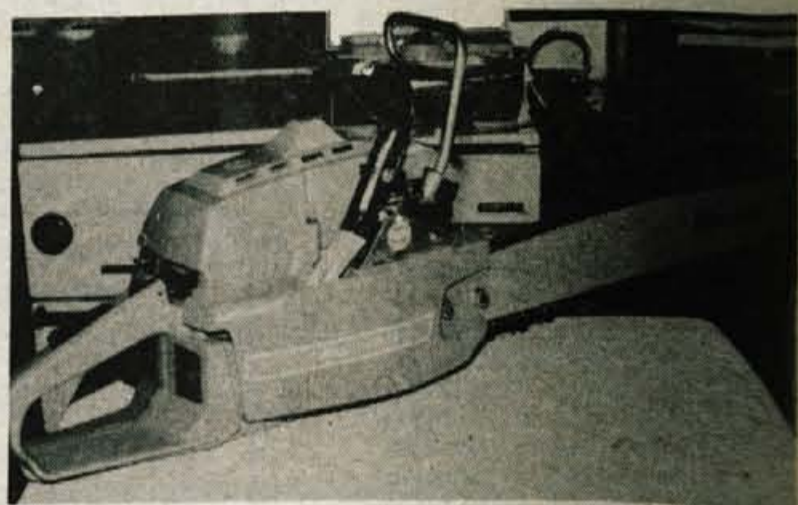
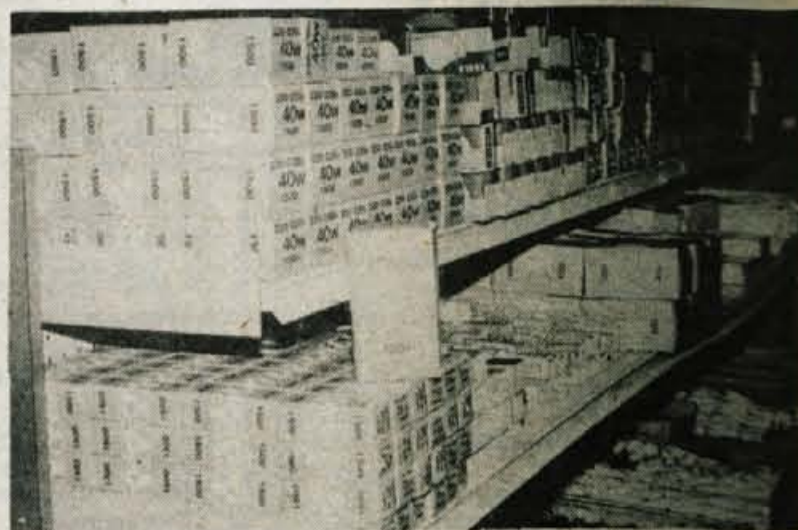
NUDIJO PRODAJALNE:

GRADBINKA — KRANJ
DOM — NAKLO
KOVINA — LESCE

Pohitite z nakupom dokler traje zaloga.

IZBRALI SO ZA VAS

Žornice vseh vrst in velikosti domače in uvožene najdete na prodajnih policah blagovnice Fužinar na Jesenicah. Cena: od 11,75 din naprej.

V blagovnici FUŽINAR na Jesenicah so ponovno dobili motorne žage TOMOS Husquarna. Imajo tudi verige in meče, svedrke, orodje in tulce za zaščito noža. Cena žage je 31.769,70 din. Pa še to najpovevemo, da je za kooperante žaga cenejša za 7.122,70 din.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Odhod:

27.11.1982

cena:

Izlet stane 2950 din
V to ceno je vključeno vse, kar je naštet v programu: prevozi in polni penzion (namestitve v dvo in triposteljnih sobah z WC in prho), kopanje v zimskem bazenu in savna, vstopnine in ogledi ter organizacija in vodstvo izleta
Otroci do 5. leta plačajo le 300 dinarjev, od 5. do 10. leta pa plačajo za izlet le 1800 din, če spijo v sobi s starši (trajne ležišče).
Doplačilo za enoposteljno sobo pa je 550 din.

KOMPASOVO SREČANJE

SPET SE DOBIMO

PRAZNOVALI BOMO V NOVEM VINODOLSKEM POD VELEBITOM

Mnogi se še živo spominjajo naših izletov v Rovinj in Medulin, pa v Novi Vinodolski in »pohoda« z novoletnim vlakom do Nove Gorice. Vse te izlete — ki so bili zares množični, veseli in prijetni — sta priredila Kompas in Dnevnikov Turistični obveščevalec, oba v sodelovanju z mnogimi drugimi delovnimi organizacijami. Te izlete imenujemo kar SREČANJA, saj se na

njih srečujejo izletniki iz raznih delov Slovenije; mnogi so se na njih srečali že večkrat, ker so se udeležili več izletov, nekateri celo vseh naštetih. Za cilj izleta ob dnevu republike smo izbrali Novi Vinodolski; prvič zato, ker smo tam že bili in smo bili dobro sprejeti, predvsem pa smo bili z udobjem, postrežbo in prijaznostjo zelo zadovoljni; drugič pa zato, ker je v krajih pod Velebitom, prav okoli Novega, ohranjenih še veliko starih — narodopisnih — običajev, ki bodo nedvomno zanimali naše izletnike.

POČITNICE ZA DAN REPUBLIKE

POSEBEN POPUST

Posebne skupine (9, 12, 15) namestiti bi jih v triposteljni sobe imajo poseben popust; za izlet plačajo le 2750 din.

ZBIRALIŠČA IN ODHODI VLAKOV
JESENICE ob 7.45
MARIBOR ob 7.00
CELJE ob 7.45

Organizacija:
Kompas, Titova 12
Ljubljana

Prijave: informacije in prijave v vseh Kompasovih poslovalnicah in popisniščinah — tudi v poslovalnici Kompas — Kranj, tel. 28-472, 28-473

PROGRAM IZLETA

PRVI DAN — sobota, 27. novembra: po deveti uri (9.40) odpotujemo se bomo z brati v Ljubljani na železniški postaji pri muzejski lokomotivi, od koder bo poseben vlak krenil na pot ob 10. uri. Prihod na Reko (vinski Bistrici) je predviden ob 12.20. Na Reki se bodo izletniki vkrcali v Kompasove avtobuse in nadaljevali vožnjo mimo Bakra, Kraljevice na otok Krk, kjer bo krajši ogled. Nato bodo izletniki nadaljevali vožnjo v Novi Vinodolski do hotelskega naselja ZAGORI.
V Novem bodo udeležencem izleta priredili svečan sprejem »Vinodolska šrangal« izletniki bodo postregli s figarji, kruhom

in sojo ter partizanskim golažem. Po namestitvi v sobah v naselju Zagori (vsak udeleženec izleta dobi ključ od sobe že v avtobusu) prosto do večerje. Po večerji bo ples s spoznavnim večerom.

DRUGI DAN — nedelja, 28. novembra: po zajtrku bo prosto popoldne za sprehode, družabne igre, športna tekmovanja in. Po kosilu, sredi popoldneva bo nadaljevanje športnih in zabavnih prireditev. Po večerji bo Kompasov ples z bogalim srečalovom.

TRETI DAN — ponedeljek, 29. novembra: po zajtrku bo na sporedu mali nago-

met, praznični kros. Vsak udeleženec oregra izmed tekmovanj bo deležen posebne spomink in nagrade. Popoldan prosto in praznično izjajanje, ki bo trajalo pozno v noč. Vmes nastop Oktava Jelovca.

ČETRTI DAN — torek, 30. novembra: Po zajtrku se bodo izletniki odpeljali iz naselja Zagori v Novi, kjer bo dovolj časa za ogled mesteca, obisk lamajstrskega narodopisnega muzeja in galerije slikarjev samoukov. Po ogledu še kosilo in nato vožnja z avtobusom na Reko, kjer se bodo izletniki ob 17.25 vkrcali na vlak. Prihod v Ljubljano je predviden ob 18.50.

OTROCI
Za otroke bo bivanje v NOVEM VINODOLSKEM vsekar prijetno in zdravo ter še posebej zanimivo zato, ker se bodo lahko sproščeno igrali (igrišča brez prometa). Posvetili jim bomo vso pozornost (otroški obroki, večer pravljic, risarsko tekmovanje itd.).

DROBICI PROGRAMA
Program izleta pa ne bo vseboval le tretji večerini prireditev in športnih tekmovanj, temveč še marsikaj drugega. Na primer »Vrabcji maraton« okrog naselja Zagori, priverstvo v majnem nogometu, tenisu, plavanju, natiranje »zrebilo« pa strokovno predavanje o Novem Vinodolskem

in zgodovini ter o umetnostnih spomenikih in pa še kaj, česar ne smemo »izdati«.
MLADOPOROČENCI
POZOR!
Za mladoporočence (ne »starejšje« od dveh mesecev) smo rezervirali posebne sobe in jim pripravili bogate nagrade.

RAZISKOVALNA SKUPNOST OBČINE RADOVLJICA

zbira predloge zainteresiranih raziskovalnih, razvojnih in drugih organizacij in posameznikov za raziskovalne in razvojne naloge za leto 1983. Predlagane naloge naj se nanašajo predvsem na sledeča področja:

- pospeševanje razvojne in inovacijske dejavnosti in pridobivanje znanja,
- izkoriščanje naravnih domačih surovinskih in energijskih virov,
- štednja energije za neposredno uporabo in korist prebivalstva,
- pospeševanje in povečanje proizvodnje hrane,
- nadomeščanje uvoženih surovin in materialov z domačimi.

Prijave morajo vsebovati:

1. prijavitelca naloge,
2. naziv naloge,
3. izvajalca naloge (imena nosilca in sodelavcev),
4. vsebina naloge s končnimi cilji,
5. izhodišča in metode dela,
6. program dela s terminskim planom,
7. finančni predračun za leto 1983 in za celotno nalogo,
8. aplikacija naloge,
9. struktura financiranja naloge:
  - lastna sredstva,
  - drugi možni sovlagatelji,
  - Raziskovalna skupnost občine Radovljica.

Rok za prijavo je do vključno 1. decembra 1982. Prijave pošljite na naslov:

Raziskovalna skupnost občine Radovljica
Gorenjska cesta 26, Radovljica

DO ELEKTRO GORENJSKA n. sub. o. KRANJ, C. JLA 6

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge:

1. Urejanje premoženjsko pravnih in stanovanjskih zadev
Pogoji:
- pravnik, višji upravni delavec ali organizator dela,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- zaželen vozniški izpit.
2. Prevzem in kontrola izvirne dokumentacije ter delo s stroji MDS
Pogoji:
- dvoletna administrativna šola,
- 2 leti delovnih izkušenj.

Delovno razmerje pod tč. 1 se sklene za nedoločen čas, pod tč. 2 pa za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).

Rok prijave je 15 dni od dneva objave na naslov: DO Elektro Gorenjska, Delovna skupnost skupnih služb Kranj, Cesta JLA 6.

O izidih bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**Razpisna komisija
DO TEHNIČNI BIRO JESENICE**

objavlja na podlagi 76. člena Statuta delovne organizacije in 52. člena Zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in o imenovanju poslovnih organov v organizacijah združenega dela razpis za individualnega poslovnega organa -

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, se zahtevajo še naslednji pogoji:

- visoka šolska izobrazba strojne, pravne ali ekonomske smeri
- 5 let uspešnih delovnih izkušenj,
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika in zaželeno pasivno znanje še enega tujega jezika,
- posebni strokovni izpit za delo pri zunanjetrgovinskih poslih,
- ustrezne družbenopolitične in moralno-etične vrednote.

Individualni poslovodni organ se imenuje za dobo 4 let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtev za opravljanje razpisanih del naj kandidati pošljejo na naslov: Delovna organizacija TEHNIČNI BIRO JESENICE, 64270 Jesenice, Kidričeva 41 z navedbo na ovojnicah »razpis za direktorja DO«.

Rok za prijavo je 15 dni od objave razpisa. Prijavljene kandidate bomo pisмено obvestili o izidu izbire v 30 dneh po zaključenem roku za sprejemanje prijav.

**RO OZEHA, OUR MARKETING
Trg Republike 5, 41000 Zagreb**

Komisija za osnivanje in prekinitev delovnega razmerja objavlja razpis za opravljanje občasnih poslov in delovnih nalog

KOMERCIALISTA

za določen čas do 31. 12. 1982 za obdelavo tržišča suvenirjev Zimskih olimpijskih iger Sarajevo 1984 na območju SR Slovenije.

1 izvajalec z nepopolnim delovnim časom - 3 ure dnevno

Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave razpisa.

Pogoji:
- srednješolska izobrazba ekonomske smeri, vpeljane poslovne zveze na območju SR Slovenije za plasman takih in sličnih izdelkov, lastni avtomobil in telefon.

Ponudbe je treba dostaviti na zgornji naslov.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Na podlagi sklepa delavskega sveta Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj, z dne 15. 10. 1982 razpisna komisija Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za vodenje Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj, poslovne enote Jesenice.

Za opravljanje razpisanih del oz. nalog je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih; z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri,
- pet let ustreznih delovnih izkušenj

Poleg teh morajo kandidati za razpisana dela in naloge imeti tudi:

- strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih nalog,
- moralno-politične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralnoetičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosežanega dela in doslednega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisana dela in naloge opravljajo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisujejo vsaka štiri leta.

Kandidati morajo svoji vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujejo izpolnjevanje razpisnih pogojev.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva objave v zaprti ovojnicah na naslov:

Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo kandidati pisмено obveščeni v 30 dneh po zaključeni objavi.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovodnega organa

objavlja delovne naloge in opravila

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
v skladu s statutom organizacije združenega dela**

Poleg splošnih pogojev, predpisanih v 511. členu ZZZ mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima srednjo izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih ali
- da ima višjo izobrazbo in 4 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
- da je aktiven kulturni delavec,
- da je moralno politično neoporečen.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi, na naslov Prešernovo gledališče Kranj - Razpisna komisija. Prijavi naj kandidat priloži dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev.

O izbiri bodo kandidati obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

lip bled

LIP, lesna industrija Bled, n. sol. o.
Delavski svet DO

razpisuje na podlagi 85. člena samoupravnega sporazuma o združitvi TO v DO ter 70. člena statuta DO LIP, lesna industrija Bled prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Pogoji za opravljanje navedenih del in nalog so:

- visoka ali višja šolska izobrazba pravne, ekonomske ali druge ustrežne smeri in 3 leta oz. 5 let delovnih izkušenj
- pasivno znanje enega tujega jezika (nemščina, italijanščina, angleščina).

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo najkasneje do 19. 11. 1982 na naslov: LIP, lesna industrija Bled, Splošni sektor, Ljubljanska 32, 64260 Bled.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa delavskega sveta.

GIP GRADIS LJUBLJANA
TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

1. ORGANIZIRANJE VZDRŽEVALNIH DEL

- Pogoj:** - dokončana strojna ali elektro fakulteta,
- 3 leta delovnih izkušenj ali
- dokončana I. stopnja strojne ali elektro fakultete,
- 5 let delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 2 meseca.

**2. ZAHTEVNA MIZARSKA OPRAVILA
(5 delavcev)**

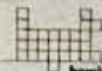
- Pogoj:** - dokončana poklicna šola lesne stroke s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja 1 mesec.

3. ZAHTEVNA FINALIZACIJSKA OPRAVILA

- Pogoj:** - poklicna šola pleskarske stroke s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja 1 mesec.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Gradis TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

bombažna predilnica in tkalnica Tržič **BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ**

razglašuje naslednje proste naloge in opravila na podlagi 6. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. čl. Zakona o delovnih razmerjih:

V DSSS - Splošni oddelek

**IZVAJANJE
POŽARNO-VARNOSTNE
SLUŽBE DO**

(2 osebi za nedoločen čas)

- Pogoji:**
- šola za poklicne gasilce,
- izpolnjevanje pogojev za nošenje in uporabo orožja,
- tečaj za ravnanje z orožjem,
- 1 leto delovnih izkušenj;

V Vzdrževalno-energetskih obratih

UPRAVLJANJE HIDROCENTRAL

(1 oseba za nedoločen čas)

- Pogoji:**
- poklicna šola - zaželjena elektro ali kovinska smer,
- tečaj za strojnika HC,
- 1 leto delovnih izkušenj;

OPRAVLJANJE KLEPARSKIH DEL

(1 oseba za nedoločen čas)

- Pogoji:**
- poklicna šola za kleparje,
- 2 leti delovnih izkušenj.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovske oddelke v 15 dneh od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po roku za vložitev prijav.

TRIGLAV KONFEKCIJA

Kranj, Savska cesta 34

razpisuje dela in naloge

**VODENJE IN ORGANIZIRANJE FINANČNO-
RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**

Od kandidatov se zahteva:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri,
- 3 leta oziroma 5 let delovnih izkušenj na področju vodenja in organiziranja finančno-računovodskih poslov,
- da so družbeno politično aktivni in sodelujejo pri razvoju samoupravnega socialističnega sistema.

Delavec na razpisanih delih in nalogah ima posebna pooblastila in odgovornosti in bo izbran za dobo 4 let.

Razpis velja 8 dni po objavi. Kandidati naj oddajo prijavo s potrebnimi dokazili v zaprti kuverti na naslov: Triglav konfekcija Kranj, Savska cesta 34 - za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po poteku veljavnosti razpisa.

**ZIVINOREJSKO
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE - KRANJ**

DEŽURNI VETERINARJI

od 5. 11. - 12. 11. 1982

za občini Kranj in Tržič
dr. CEPUDER BOGDAN, dipl. vet. spec. Kranj, Kajuhova 23, tel. 22-994
RUDEŽ ANTON dipl. vet., Kranj, Benedikova 6a, telefon 23-055

za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl. vet., Ziri 130, tel. 69-280
OBLAK MARKO, dipl. vet., Škofja Loka, Novi svet 10, tel. 60-577 ali 44-518

za občini Radovljica in Jesenice
GLOBOČNIK ANTON, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3a, tel. 74-629

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

**SVET KRAJEVNE
SKUPNOSTI RADOVLJICA**
Gorenjska cesta 27

razpisuje dela in naloge

**TAJNIKA KRAJEVNE
SKUPNOSTI**

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima srednjo izobrazbo,
- da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
- da ima družbeno-politične in moralno-etične kvalitete.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 leta.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Krajevna skupnost Radovljica, Gorenjska cesta 27, Radovljica z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo vsi kandidati obveščeni najkasneje v roku 8 dni po sprejetju sklepa sveta.

**GORENJSKA
KMETIJSKA ZADRUGA
TZO SLOGA KRANJ**

Zbor delavcev objavlja prosta dela in naloge

1. ČISTILKE

Kandidati naj imajo končno osnovno šolo. Poskusno delo naj traja 1 mesec. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, delovni čas je 1c 4 ure dnevno.

**2. BLAGAJNIŠKA DELA
IN FAKTURIRANJE**

Kandidati naj imajo srednjo ali nižjo šolo kmetijske ali ekonomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj.

Poskusno delo traja 2 meseca. Delovno razmerje se sklone za določen čas s polnim delovnim časom, za nadomeščanje delavke za čas porodniškega dopusta.

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga, Jezerška cesta 41, Kranj.

O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

OBLETNICA

Te dni mineva leto dni odkar je tiho odšla od nas naša draga sestra

FRANCKA UŠLAKAR

OHRANILI JO BOMO V LEPEM SPOMINU!

Brat Lojze ter sestre Marija, Stanka in Pavla

Kranj, 5. novembra 1982

Ob nenadni izgubi dragega moža, atija, starega ata in brata

IVANA LUKANČIČA

se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili, mu darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Zena Albina, sin Janez ter hčerka Zvonka z družino

Stražišče, Virmaše, Mengeš, 4. novembra 1982

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, sestre, babice in prababice

IVANE PETERNELJ

roj. KERN

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje, jo spremlili na zadnji poti in izrekli sožalje. Zahvaljujemo se Društvu upokojencev, krajevni organizaciji ZB, Bolnišnici Golnik in g. župniku za pogrebni obred. Posebno pa se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom za vsestransko pomoč in oktetu Vigred iz Predoselj.

ZALUJOČI: hčerki Ivanka in Ančka z družinama in drugo sorodstvo

Zg. Besnica, 26. oktobra 1982

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata in strica

VILIJ KRIVCA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v času bolezni in sedaj ob njegovi smrti. Nadalje vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko lepega cvetja in nam izrazili mnoga pismena in ustmena sožalja. Zahvalo smo dolžni vsem DPO Huje, ZB, KS, ZVRS, ter Stanovanjski skupnosti Kranj. Hvala vsem praporščakom za častno spremstvo. Zahvala internirankam Aichach za pozornost ter bivšim sodelavkam Tekstilindusa. Lepa hvala za pozornost v času njegove bolezni in sedaj ob smrti njegovim nekdanjim sodelavcem, DO Iskra ERO Kranj, DO Telematika Kranj in DO Avtoelektrika Nova Gorica. Posebno pa se zahvaljujemo dr. Repičevi in dr. Bavdku za vso skrb in nego v času njegove težke bolezni. Hvala govornikom za poslovilne besede ter pevcem za lepe žalostinke. Zahvala g. župniku za lep pogrebni obred.

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI!

Kranj, Črneče, Žerjav, Celje, Domžale, Bled, Milwauke

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽA TOMAŽIČA

Matevževčevega ata iz Goranj — kmeta

se zahvaljujemo vsem najbližjim sosedom, vaščanom, sorodnikom in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, mu poklonili toliko lepega cvetja in nam izrazili sožalje. Zahvalo smo dolžni dr. Sajevevi za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku za lep obred in govor, pevcem, gasilcem s Primskovega, OOS Živila TOZD Gostinstvo in vsem drugim, ki so nam pomagali in sočustvovali z nami

• VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Kranj, 19. oktobra 1982

MALI

OGLASI

telefon
27-960

PRODAM

Prodajam Termoakumulacijsko PEČ — novo, 2 KW. Krelj Lojze, Kranj, Stara c. 13, tel. 23-641 11136

Prodajam več PRAŠICEV, težkih od 40 do 150 kg. Posavec 16, Podnart 7994

Prodajam komplet dnevno SOBO, staro dve leti, za 35.000 din. Borojevič, Bistrica 167, Tržič 11272

Prodajam trajnožarečo PEČ, PEČ na olje EMO 5 in VRATA LIP Bled 70. Seljakovo naselje 3, Kranj 11273

Prodajam CEMENT, Rupa 11, Kranj 11274

Prodajam ŽAGO venecianko za razrez hlodovine. Jože Koselj, Doslovče 21, Zirovnica 11275

Prodajam otroško POSTELJICO z jogijem. Telefon 24-231 11276

Prodajam KRAVO frizijko s četrtim teletom. Loka 22, Tržič 11277

Prodajam 11-mesečnega BIKCA simentalca ter od lisnate stelje HLEVSKI GNOJ zamenjam za seno. Zali rovi 6, Tržič 11278

Prodajam OTROŠKO SOBO in OMARO za spalnico. Ogled popoldan. Mojca Šolar, Kebetova 18, Kranj 11279

Prodajam dva PUJSKA po 40 kg težka. Hribar, Šobčeva 14, Lesce, tel. 74-013 11280

Prodajam 7 tednov starega BIKCA za pleme in orehove HLODE. Podboršt 27, Komenda 11281

Prodajam neškropljena JABOLKA — voščenske in BUTARE. Pangeršiča 7, Golnik 11282

Prodajam KRAVO po teletu, star MLIN za žito. Ogled popoldan. Zg. Veterino 1, Tržič 11283

Prodajam žensko POROČNO OBLEKO št. 42 in ženske DRŠALKE št. 39. Helena Zihler, Zg. Bitnje 158, Žabnica 11284

Prodajam 2 kub. m hrastovih PLOHOV 5 cm. Franc Fabijan, Zg. Besnica 50 11285

Prodajam trobrzdni PLUG, še nov in brejo TELICO. Ivan Zavrl, Vopovlje 17 ali Pšenična polica 12, Cerklje 11286

Prodajam PRAŠICE, težke od 60 do 70 kg, Lesce, Alpska 41 11287

Prodajam neškropljena JABOLKA za ozimnico ali za mošt. Golnik 11 (Maljevo) 11288

Prodajam črnobel TELEVIZOR gorenje granat, star 18 mesecev. Zdenko Cund, Alpska 15, Bled 11289

Betonske in žilindrine KVADRE vseh vrst prodajam. Jakob Kleč, Blejska-Dobrava 152, Jesenice 11290

Ugodno prodajam rabljen ŠTEDILNIK goran na trda goriva. Naklo 140, tel. 47-250 11291

Prodajam RADIČ — SOLATO za ozimnico. Vopovlje 19, Cerklje 11292

Prodajam pleteno STAJICO. Ogled popoldan. Čavik, Golnik 55 11293

Prodajam glasbeno KOMPONENTO METZ, radio, gramofon, magnetofon, 2x40 W sinusa. Informacije po telefonu 81-608 11294

Prodajam več rabljenih KRIL za VRATA, širina 90 cm. Telefon 22-583 11295

Prodajam 6 tednov staro TELIČKO. Šolar, Brezje 29 11296

Prodajam večjo količino suhih mešanih DRV. Podbrezje 3, Duplje 11297

Prodajam globok otroški VOZIČEK. Milena Stres, Župančičeva 2/A, Bled, tel. 77-983 (Ročica) 11298

Prodajam hrastove PLOHE. Partizanska c. 3, Bled 11299

Prodajam večjo količino malo rabljenega GOSTINSKEGA PORCELANA in PRIBORA. Naslov v oglasnem oddelku. 11300

STRUŽNI AVTOMAT tornos, premera 7, prodajam. Alojz Cemažar, Češnjica 7, Železniki nad Škofjo Loko 11344

Prodajam 110 kg težke PRAŠICE. Dvorje 44 11345

Prodajam mesnate PRAŠICE, težke od 120 do 170 kg. Zalag 17, Cerklje 11346

Prodajam 200 suhih bukovih BUTAR. Poizve se v trafiki Cerklje 11347

Prodajam CITROEN GS, letnik 1978, potreben manjšega popravila. Tavčar, Stara Loka 22, Škofja Loka 11348

Ugodno prodajam DRVA. Naslov v oglasnem oddelku. 11348

Prodajam plemenske OVCE za zakol ali za pleme. Stiška vas 6, Cerklje 11349

Prodajam bel emajliran ŠTEDILNIK na trda goriva. Anton Zaplotnik, Mandelčeva pot 7, Kranj 11350

Prodajam kompletno opremljen 150-litrski AKVARIJ z ribami in velikega PAPA-GAJA ALEKSANDRA. Tel. 064-28-321 11351

Prodajam nov plinski ŠTEDILNIK s štirimi gorilci in dve breji OVCI. Cerklje 128 11352

Ugodno prodajam 800 kosov ZIDNE OPEKE BH 6. Telefon 24-524 11353

Prodajam brejo KRAVO simentalco. Mošnje 5, Radovljica 11354

Prodajam KUPPERSBUSCH za etažno ogrevanje in lesen SOD za gnojnico. Nasovče 15, Komenda 11355

Prodajam TELEVIZOR Rudi Čajevec, enodelno OMARO, PRALNI STROJ gorenje in KAVC. Murnik, Velesovo 21, Cerklje 11356

Prodajam 15 VREČ APNA, 80 teraco PLOŠČIC, 20 L IBITOLA in 2 kub. m PESKA za malto. Beleharjeva 47, Senčur 11357

Prodajam 1000 kg semenskega KROM-PIRJA Igor. Zalag 49, Cerklje 11358

Prodajam OPEKO za zidavo 19x29 — modularec. Golniška 42, Kokrica 11359

Ugodno prodajam ŽELEZO, premera 6, 8 in 10 mm, STRESNO OPEKO cementno sive barve s posipom vesna, bakreno 11360

PLOČEVINO 0,55 ter 3 kg CINKA za vodovod. Informacije dobite po telefonu 064-22-957 11360

Ugodno prodajam novo POSTELJO in jogi. Kambič, Mandelčeva pot 10, tel. telefon 23-935 popoldan 11361

Prodajam trajnožarečo PEČ. Tel. 47-281 11362

Prodajam STRUŽNI APARAT traub TC 15. Telefon 65-024 po 19. uri 11363

Ugodno prodajam popolnoma novo PEČ na trda goriva TOBI PLAMEN. Ogled vsak dan. Daniel Vidic, Predvdor 32 11364

NESREČE

NEPRIMERNA HITROST.

Minuli petek in soboto sta se v okolici Kranja pripetili dve prometni nesreči, ker sta voznika preveč zaupala svojim sposobnostim (čeprav je bil eden od njiju brez vozniškega izpita) in prehitro pognala svoji vozili.

Na Brdu pri Kranju se je zaradi prehitre vožnje ponesrečil 18-letni Jože Zalokar, ki je na poti od Kokrice proti Kranju zapeljal s ceste in se prevrnil, pri tem pa hudo ranil.

Naslednjega dne se je na podoben način ponesrečil Halid Kurbegović, ki ga je zaradi prehitre vožnje zanašalo na cesti med Škofjo Loko in Kranjem. V vasi Dorfarje ga je odneslo s ceste v drevo; pri čemer je hujše poškodbe utrpela sopotnica Mirveta Kurbegović, ranjen pa je bil tudi njen 3-letni sin Mirsad.

BREZGLAVO ČEZ CESTO

Jesenice — Ko je v sredo, 3. novembra, 56-letna Stanislava Bele z Jesenic čakala na avtobus na Javorniku, je nenadoma stekla čez cesto. Voznik osebnega avtomobila, 19-letni Rene Mlakar, ki je tedaj pripeljal z jeseniške smeri, je skušal ustaviti in preprečiti nesrečo, vendar mu to ni uspelo. Pešakinjo je zbil, pri čemer je bila hudo ranjena.

RANJENKA PODLEGLA POSLEDICAM NESREČE

Podljudelj — Prejšnji četrtek, 28. oktobra, se je na cesti Podtabor — Ljudelj zgodila prometna nesreča, ki je terjala smrtno žrtev. Voznica osebnega avtomobila, 49-letna Milena Ravnik iz Ljubljane, je v blagem levem ovinku pred Podljudeljem zapeljala na neutrjeno desno bankino in silovito trčila v varovalno ograjo. Hudo ranjeno so jo najprej odpeljali v jeseniško bolnišnico, nato pa v ljubljanski Klinični center, kjer je nekaj ur po nesreči podlegla poškodbam.

ODPRTA JE NOVA VULKANIZACIJSKA DELAVNICA

Vulkanizacija, montaža, demontaža, centriranje gum. Smedniška 94, Čirče — Kranj

Prodajam KOZLIČA za pleme ali za zakol. Bokal, Zminc 23, Škofja Loka 11300

Prodajam 3 in 5 mesecev stare PRASICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11300

Prodajam 10 tednov stare rjave JABOLKE, cena 120 din za kos. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11300

Zelo poceni prodajam 1 kub. m jespene DESK, dolgih 1 m, primerne za postelje. Telefon 064-62-165 popoldan 11300

Prodajam majhne PSIČKE, stare 6-8 let. Breg 109, Zirovnica 11300

Sveže kokošji GNOJ v vrečah, lahke bite vsak dan v Naklem št. 100 11300

Prodajam novo vikend »KREDENO« kotno klop z mizo in stoli. Vidmar, Milič 83, Kranj 11300

Prodajam kombiniran OTROŠKI VOZIČEK peg, temno-modar zamet. Telefon 064-75-486 11300

Prodajam novo PEČ za centralno ogrevanje, na trda goriva, 35.000 cal/h. Formacije po tel. 23-152 (064) 11300

Prodajam približno 20 prim suhih DRVA, cena 2.000 din. Zglasite se po 17. uri. Miroslav Mulej, Lancovo 14, Radovljica 11300

KOSILNICO MOTY z obrabljeno ugodno prodajam. Strahinj 2, Naklo 11300

Prodajam dve dvojno vezni zastavni OKNI 140x140 in KUPIM balnejske VRATA 79x219. Kokra 66, Jesenje 11300

Ugodno prodajam krmilno REPO. Telefon 4, Kranj 11300

Poceni prodajam SEDEŽNO GAJBURO lapad in 1000-litrsko CISTINO. Telefon 24-910 11300

Prodajam debeli semenski KROMPIR. Vida Rozman, Poljšica 4, Polje, tel. 70-164 11300

Prodajam universon stereo KASSINO. RADIO, 2x6 W. Telefon 26-310 11300

Ugodno prodajam dva meseca stare PSIČKE — čistokrvno sarplanjske rodovnika. Telefon 27-787 popoldan 11300

Prodajam PSIČKE — lovske, stare 8 tednov. Alojz Avsenik, Lesce 12, Lesce 11300

Prodajam OVNA za pleme ali za zakol. Zagorc, Ribno 3, Bled 11300

Delavki stisnilo prste

Minuli teden so se v tovarni delovne nezgode kar vrstile. Na srečo so imele za posledico le lažje poškodbe, le v škofjelokski LTH v obratu Pločevinarna delavka ni tako poceni odšla. Marija Lavrič je delala na stroju za krivljenje pločevine. Z območja rokama je v stroj vlagala pločevino, z nogo je pognala stroj. Njena doma jo je zgrabilo za prste. Lavričeva je obšel strah in ponesrečena ni takoj ustavila stroj, zato ni ostalo le pri lahkih poškodbah. Ko so raziskovali vzroke nesreče, so ugotovili, da je bil stroj neustrezno zavarovan.

Hiša zgorela

Dobrava — V stanovanjski hiši 32-letne Brede Klenovšek na Zagorci Dobravi pri Radovljici je v sredo, 3. novembra, ponoči izbruhnil požar. Goreti je začelo v drvarnici nato pa se je požar razširil na poslopje in hišo, ki sta zgoreli popolnoma. Ogenj, ki je napravil 1.500.000 dinarjev škode, so ugasili gasilci iz Kranja in Dobrave. Vzroke požara še vedno raziskujejo.

Umrli je

ANTON FRELIH

upokojenec iz Davče št. 7

ZALUJOČI: žena Franciška, hčerka Tonka z družino, bratje in sestre, Pstinarjevi in Polinovi

Po vrvi, drsalnem prtu ali lestvi s stolpnice

Skofja Loka — V človekovem okolju, predvsem v stanovanjskih naseljih, je vse več požarov. Za prebivalce v stolpnih in ljudi v visokih stavbah nasploh je najbolj nevaren ogenj, ki se iz kleti širi po stopnišču v višja nadstropja. Takšen požar preprečuje umik stanovalcev po normalnih izhodih iz stavbe, obenem pa tudi otežuje delo reševalcev.

Zaradi čim boljšega seznanjanja prebivalstva je Gasilska zveza iz škofjeloške občine pripravila prikaz reševanja iz visokih stavb. Vajo, ki je bila ena od mnogih dejavnosti v letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti, si je minuli petek popoldan ogledalo na Partizanski cesti v Skofji Loki večje število občanov. Med vajo so člani gasilskih društev Poljane, Skofja Loka, Stara Loka in Železniki, delavci gasilsko-reševalne

službe iz Kranja in škofjeloški gorski reševalci pokazali več načinov reševanja.

Kadar se zaradi ognja ali porušene stopnišča ne bi bilo moč povzpeti do višjih nadstropij znotraj stavbe, bi na pomoč priskočili tudi gorski reševalci. Gledalci so se med vajo prepričali, kako spretno splezajo prek balkonov do vrha zgradbe; od tod lahko s pomočjo vrvi, vitla z jeklenico in reševalnih nosil na več načinov rešujejo in spuščajo poškodovance na varno.

Tudi gasilci znajo urno reševati po napetih vrveh. Z višjih nadstropij je lažje in hitreje reševanje stanovalcev po drsalnih prti. Da takšen spust do tal ni nič nevarnega, so se prepričali mnogi stanovalci iz bloka, kjer so gasilci napeli prt. Kako učinkovito je reševanje z mehansko

lestvijo na gasilskem avtu, pa so prikazali poklicni gasilci iz Kranja, ki lahko z novim vozilom Magirus-Deutz s 30-metrsko raztegljivo lestvijo prihitijo do Skofje Loke na pomoč v 12 minutah.

Prebivalce so med prikazom reševanja seznanili, da je razen teh tehničnih sredstev moč uporabiti tudi nekatera druga, na primer helikopter. Na koncu vaje so prikazali še gašenje z ročnimi gasilnimi aparati. S. Saje

Akcija NNP v radovljiški občini Koristne izkušnje

V radovljiški občini so s sklepno vajo v akciji Nič nas ne sme presenetiti preverili izvajanje odloka o delni zatemnitvi in ravnanje občanov v namišljenem zračnem napadu — Ugodna ocena obrambno-zaščitnega obnašanja — Izkušnje letošnje akcije bodo koristne pri nadaljnjem izgrajevanju sistema splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite

Po namišljenem letalskem napadu: enote civilne zaščite rešujejo poškodovance. — Foto: F. Perdan

Radovljica — »Po poročilih iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij ter na podlagi zračnega opazovanja ocenjujemo, da je bila učinkovitost zatemnjevanja skoraj stoodstotna. Desni breg Save je bil med osmo in deveto uro zvečer kot izumrl, medtem ko je bilo na levi strani za odtenek slabše. V tovarnah je v tem času delo teklo brez zastojev; kjer je bila zatemnitev povezana z velikimi stroški, so pripravili le načrt izvedbe in potrebni material. Nesmiselno bi bilo, da bi v času varčevanja samo za preskus porabili precej denarja. Pohvaliti velja hotelirje, ki so goste zbrali v zatemnjene prostore, v vseh ostalih pa so ugasnili luči. Železniška postaja je bila v temi in le ob prihodu vlakov so prižgali potrebno razsvetljavo. Cestna in ulična razsvetljava sta bili ugašeni, prav tako

reklame na tovarnah, trgovinah in v izložbah. V vseh sredinah so civilne in narodne zaščite uspešno varovale družbeno premoženje, opozarjale občane na pomanjkljivosti zatemnitve in bežale skupaj z delavci milice nad prometom. Učinkovitost zatemnjevanja gre pripisati uspešnim pripravam in dobri obveščevalni službi, ki je z letakom in prek radia Triglav Jesenice vsako gospodinjstvo opozorila na večerno zatemnitev, je na kratko ocenil petkovo vajo Franc Jensterle, predsednik odbora za izvedbo akcije Nič nas ne sme presenetiti v radovljiški občini.

V soboto ob osmi uri in petnajst minut so letala Alpskega letalskega centra iz Lesca uprizorila namišljeni letalski napad. Ob znaku sirene so občani prenehali z delom, izklopili električne in plinske naprave, zaprli vodo, pogasili ogenj, vzeli najnujnejše in se umaknili v zaklonišča in zaklonilnike. V Radovljici je bil napad usmerjen na stanovanjske bloke in garaže v Cankarjevem naselju ter na tovarniške prostore tozdr Tapetništvo, na Bledu na hotel Toplice, Vezeno ter LIP Bled — Rečica, v Lescah na železniško postajo, Zito in Murkino skladišče. V teh krajevnih skupnostih in v Kropi so, po končani »nevarnosti« izvedli vaje gašenja požarov, reševanja izpod ruševin in nudenja prve pomoči; v njih je sodelovalo prek štiri tisoč gasilcev, pripadnikov civilne in narodne zaščite in drugih krajanov. V ostalih krajevnih skupnostih so izvedli vaje po lastnem programu. Preskus zaklanjanja in ravnanja občanov po letalskem napadu je pokazal dobro obrambno in samozaščitno pripravljenost in usposobljenost. Pomanjkljivosti, recimo počasnost reševanja ranjencev v Cankarjevem naselju, bodo koristna izkušnja pri nadaljnjem izgrajevanju sistema splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite kot tudi pri snovanju prihodnjih akcij Nič nas ne sme presenetiti. C. Zaplotnik

Avtobusna zveza z železniško postajo bo

Kranj — S spremembami delovnega časa se vsekakor ne velja naglati. Preučiti je treba najprej vse možnosti, kako bi sprememba pripomogla k varčevanju z energijo, ob tem pa razmisliti, kako bomo poskrbeli za prevoz delavcev in šolarjev. Zmogljivosti na avtobusih in vlakih so namreč omejene in vsaj trenutno ni izgledov za razširitev voznega parka. Zaradi spremembe delovnega časa pa bi pri uvedbi tako imenovanega tretjega prometnega intervala morali misliti na nekatere relacije, kjer so na primer avtobusi komaj zasedeni. Skratka, spremembe naj bi bile usklajene s prometnimi zmogljivostmi ne le v občini, marveč tudi med občinami in morda še širše. Sicer se lahko zgodi, da bomo s tretjim prometnim intervalom doseganje porabo goriva celo povečali.

Takšne so bile ocene na sestanku Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko konec minulega meseca v Kranju, kjer so se dogovorili, da je treba do sredine tega meseca v gorenjskih občinah izdelati ocene, uskladiti podatke, pregledati možnosti prevoznikov in preučiti izdajanje kombiniranih mesečnih kart. Predstavniki železniškega prometa so povedali, da zmogljivosti na vlakih na Gorenjskem še niso izkoriščene. Po potrebi sedanje vlake lahko še okrepijo in se v skrajnem primeru drugače organizirajo. Po drugi strani pa so na nekaterih relacijah avtobusi že prepolni.

Sporazumeli so se tudi, da bodo po dolgih letih od srede tega meseca spet začeli voziti avtobusi s kranjske avtobusne na železniško postajo. Za varen in nemoten promet prek dveh industrijskih tirov bodo poskrbeli na železnici. Potreben je le še konkreten dogovor med obema podjetjema. A. Z.

Odložena postavitve avtobusnih čakalnic

Kranj — Na zadnji seji skupščine samoupravne komunalne interesne skupnosti v Kranju so razpravo in sklepanje o predlogu razvoja mestnega prometa v prihodnjem srednjeročnem obdobju umaknili z dnevnega reda. Ugotovili so, da je sedanji predlog pomanjkljiv, ker zajema le ureditev avtobusnih postajališč oziroma pokritih čakalnic. Glede na pričakovane spremembe delovnega časa, stanovanjsko gradnjo v prihodnje, varčevanje z gorivom in podobno je treba nadaljnji razvoj mestnega prometa temeljiteje preučiti in se šele potem odločiti o urejanju avtobusnih postajališč oziroma čakalnic.

Po sedanjem predlogu bi polovico denarja za čakalnice dobili iz sredstev za razširjeno reprodukcijo mestnega prometa (cena avtobusnih vstopnic), polovico pa iz sredstev samoupravne komunalne interesne skupnosti za investicijsko vzdrževanje komunalnih naprav. A. Z.

GLASOVA ANKETA

Delovni čas

Priporočilo zveznega izvršnega sveta, da bi v delovnih organizacijah in skupnostih premaknili delovni čas v jutranjo svetlobo, so se na Gorenjskem že odzvali. V večini delovnih kolektivov že razmišljajo, kako bi tudi na ta način omilili energetske krizo in več privarčevali.

Povsod tam, kjer bi začetek delovnega časa premaknili za uro ali dve, že pripravljajo analize, tako, da bi že novembra začeli delati kasneje. V neposredni proizvodnji najbrž ne bodo mogli premakniti delovnega časa, saj proizvodni proces in delo v več izmenah tega ne dopušča, v skupnostih skupnih služb pa bodo povsod prešli na začetek dela ob sedmih ali osmih zjutraj. Premaknitev delovnega časa pa je precej odvisna od ustrezne organizacije prometa in zvez, trgovine, vrtcev.

Kaj pravijo delovni ljudje o premiku v dnevno svetlobo?

Pavla Bohinc je trgovka, zaposlena v Merkurju: »V naši prodajalni delamo neprekinjeno od 7. do 19. ure, delamo pa v dveh izmenah. V vsaki izmeni je pet prodajalcev. Dopoldne nakupujejo večinoma delovne organizacije in zasebniki, popoldne pa ostali občani. Če bi morali v trgovini preiti na deljen delovni čas, potem bi bilo izredno težko predvsem za tiste delavce, ki se vozijo iz bolj oddaljenih krajev. Teh pa je kar precej in tako pravzaprav ne bi imeli »nič od dneva«. Še posebej pa bi bilo težko materam, saj bi potem imele občutno manj stikov z otroki.«

Vinko Pintar je skladiščni delavec iz Lancovega: »Delam od 7. do 14. ure, s tem, da delamo tudi tri sobote in dvakrat mesečno po ves dan. Meni ta delovni čas ustreza, navadil sem se in mislim, da bi delavci

le težko sprejeli spremembe deljenega delovnega časa. Če bi bili zaposleni, denimo, od 8. ure do 15. ure, bi še nekako šlo, v deljenem delovnem času pa bi bili precej prikrajšani tisti, ki imajo doma še neka zemlja ali živine. Prav gotovo se zjutraj doma ne da napraviti toliko kot popoldne.«

Majda Berce, vzgojiteljica v vrtcu: »Premik v dnevno svetlobo se mi zdi primeren ukrep, če bodo resnično vsi prešli na nov delovni čas. Pri tem imam v mislih vse delovne organizacije, ustrezno organizacijo prometa in zvez, trgovine in tako dalje. Prav je, da bi se dogovorili in medsebojno uskladili. Pri nas v vrtcu se dela ena vzgojiteljica od 15. do 17. ure, kajti precej je že staršev, ki delajo od 8. ure dalje. Pripravili smo tudi anketo za starše, po kateri bomo potem še ustrezneje ukrepali. Prav se mi zdi, da otroci, posebno najmanjši, ne vstajajo tako zgodaj zjutraj.«

D. Sedej

Anketa o vrsti goriva v gospodinjstvih

V kranjski občini doslej ni bilo podatkov, koliko in kakšne vrste energije potrebujejo gospodinjstva, medtem ko za industrijo ta podatki obstajajo — Anketa, ki jo bodo izvedli v krajevnih skupnostih ta mesec, bo pripomogla k sestavi kar najbolj realne energetske bilance za leto 1983 ter za ugotavljanje vrste energije, ki jo gospodinjstva najbolj potrebujejo

Kranj — Čeprav je v kranjski občini doslej večina lastnikov motornih vozil že dobila bone za pogonsko gorivo, pa vendarle ugotavljajo, da so pri organiziranosti glede energetskega virov še vse premalo naredili. O tem je bilo sicer govora že na zadnji seji občinske skupščine, ko so delegati zahtevali, da se za nekatere artikole organizira racionalizirana prodaja. Predvsem so mislili na plin v jeklenkah, do katerega največkrat lahko pride le občan, ki ima čas stati v vrsti, medtem ko so zaposleni, ki ne morejo z dela, v več kot neprijetnem položaju, če sta zanje. Za sedaj kaže, se v Kranju še ne bodo odločili za razdeljevanje plina po prednostni listi, verjetno pa bo nekaj podobnega le treba urediti, če

Skupnost za ceste

Jesenice — V jeseniški občini so ustanovili iniciativni odbor za ustanovitev občinske skupnosti za ceste. Iniciativni odbor je že posredoval v širojo javno razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za ceste jeseniške občine, na osnovi zbranih pripomb pa bodo kasneje pripravili predlog sporazuma in ga posredovali vsem podpisnikom v sprejem. D. S.

V petek so se v prostorih Ljubljanske banke. Temeljne banke Gorenjske v Kranju, na tradicionalnem oktobrskem posvetu zbrali mentorji pionirskih in mladinskih šolskih hranilnic z vse Gorenjske. Ob tej priložnosti so tudi razglasili rezultate oktobrskega tekmovanja za najboljšo hranilnico. Med pionirskimi hranilnicami je bila najuspešnejša pionirska hranilnica na osnovni šoli »Polde Stražisar« na Jesenicah, na drugo mesto se je uvrstila hranilnica na osnovni šoli »Heroj Grajzer« v Trzinu, tretja pa je hranilnica na osnovni šoli »France Prešeren« v Kranju. Med mladinskimi hranilnicami je bila nauspešnejša hranilnica v Šolskem centru v Radovljici. Foto: F. Perdan